REGD. No. H 18

విడిప్రతి 0-25 పై.

28-4-67 శుక్రవారం

లలామమాల్
నెల్లూరు
28-4-67 నుండి
'నెవడా స్మిత్'
థ్రైటింగ్ పిక్చర్
కలర్ – సినిమాస్కోప్

జనాభిప్రాయం

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 39 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 17

వంట దాకిరీకాదు, ఒక వినోదంగా మారిపోయింది - కొనండి.
కాల్‌గాస్ స్టౌలు
రెడ్డి అండ్ రెడ్డి
ఫోన్ : 666.
ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు
గూడూరు – కావలిలో ఫ్రాంచీలు కలవు.

పార్టీరాజకీయాలకు శ్రీ గోపాలరెడ్డి వీడ్కోలు–
గోపాలరెడ్డిగారికి సింహపురి మండల వీడ్కోలు
అనందోత్సాహాలతో నెల్లూరులో అపూర్వ సన్మానోత్సవం

ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణకీర్తి గోపాలరెడ్డికి దక్కాలె!
—అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు

"అమూల్య సంపదయైన ప్రజోత్సాహం, ఆదరణలకు దూరమవుతున్నానే కించ ఒకవైపు కలుగుతున్నది కొత్త అనుభవానికి పోతున్నాననే వుత్సాహం మరొకవైపు కలుగుతున్నది. 28 తేది నుండి నేను ప్రత్యక్ష కాంగ్రెస్‌వాదిని కాను. ప్రజలుచూపిన ఆదరణ, ప్రేమ మరచిపోకుండ; నెల్లూరుకు, ఆంధ్రకు అప్రతిష్ఠతేకుండ, చెడ్డచేసిపోయాడని ఉత్తరప్రదేశ్‌వారిచేత అనిపించుకోకుండా సంస్కృతి సమ్మేళనమైన ఆ రాష్ట్రానికి సేవజేయగలిగితే నా జన్మ ధన్యమనుకుంటాను" –అంటూ, 25 తేది సింహపురి మండలీయులు నెల్లూరులో జరిపిన అపూర్వ సన్మానోత్సవసభలో ప్రసంగిస్తూ డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు వెలిబుచ్చారు.

ప్రజలకు దూరమవుతున్నాననే కొరత, భిన్నసాహిత్య–సాంస్కృతిక–కళారంగాలకు నెలవైన ఉత్తరప్రదేశ్‌లో నూత్న సేవారంగంలో ప్రవేశిస్తున్నాననే సంతృప్తి గోపాలరెడ్డిగారి వుపన్యాసంలో ద్యోతకమైనవి. రాజకీయాల ప్రస్తావన లేకుండా, సహజ ఆవేశానికి లోనుగాకుండా, గద్గదస్వరంతో సంక్షిప్తంగాచేసిన వుపన్యాసం, గోపాలరెడ్డిగారి సుదీర్ఘరాజకీయ ప్రజాజీవితంలో నాటిదే మొదటిదేమోననిపిస్తుంది.

గోపాలరెడ్డిగారు పార్టీ రాజకీయాలకు వీడ్కోలిచ్చారు; సింహపురి మండలీయులు నూత్న పదవీప్రవేశంచేస్తున్న గోపాలరెడ్డిగారికి అభినందనలతో, శుభాకాంక్షలతో, ఒకవిధంగా విదారంతోకూడిన వీడ్కోలిచ్చారు. మంత్రిగా, ముఖ్యమంత్రిగా, కేంద్రమంత్రిగా గోపాలరెడ్డిగారికి జరిగిన స్వాగత సత్కారాలు, వీడ్కోలు విందులు ఒక ఎత్తు; గవర్నరుగా వారు పొందిన సన్మానాలు ఒక ఎత్తు. 21 తేది సామాన్య ప్రతిపత్తిపై స్వాగత మర్యాదలతో నెల్లూరులో దిగిన గోపాలరెడ్డిగారు, 28 తేది మధ్యాహ్నం గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్‌ప్రెస్‌కు జతచేయబడిన స్పెషల్ సెలూన్‌లో రాజ లాంఛనాలతో, డాబు దర్పంతో లక్నోకు వయనమైపోయారు. ఇంత దీర్ఘకాలం ప్రజాసేవారంగంలోవుండి, అధికారపార్యతలు నిర్వహించి, శరగని ప్రేమాభిమానాలను ఒకవ్యక్తి పొందడం అసాధారణ విషయమే అనిపిస్తుంది. రాజకీయాలలో అదృష్టజాతకుడైన శ్రీ గోపాలరెడ్డి, ఇందులోనూ అదృష్టవంతుడే!

116 మంది మండల ప్రముఖులతో కూడిన ఆతిథ్యనంఘం 25 తేది సాయంకాలం శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ ప్రాంగణంలో గొప్ప సన్మానోత్సవం జరిపింది. ట్యూబులైట్ల వెలుగు, వెన్నెల చల్లదనం, కార్యక్రమకాంతి ఆ సన్మానోత్సవాన్ని ఎంతో శోభింపజేశాయి. సర్వత్ర సమాగమంగా పేర్కొనదగిన ఈ సన్మానోత్సవంలో ప్రముఖులనదగినవారు దాదాపు రెండువేల మంది పాల్గొన్నారు. పార్లమెంటు సభ్యుడు, ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త శ్రీ మద్ది సుదర్శనం; కడప జిల్లాకు చెందిన ఎం. పి. శ్రీ పి. పార్థసారథిగారలుకూడా వచ్చారు. "అరగింపు" (అల్పాహారానికి 'హరికుని' అనువాదం) తర్వాత సభా కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. —కొరవ 7వ పేజీలో

జిల్లాపరిపాలనావ్యవస్థ–మార్పుకు వి.బి.రాజుహూనిక
పంచాయతీరాజ్యం: పెంగళరావు విమర్శలు

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

రెవెన్యూమంత్రి వి. వి రాజు జిల్లాపరిపాలనా సంస్కరణల సంఘంచేసిన సిఫార్సులనన్నింటిని ప్రభుత్వం ఇప్పట్లో అమలుచేయగలిగినా చేయలేకపోయినా, తనకు నచ్చిందిన మట్టుకు జిల్లా పరిపాలనా వ్యవస్థలో మార్పులు ప్రవేశపెడ్తామని చెప్పారు.

వి. వి. రాజుగారుకూడా ఈ పరిపాలనా సంస్కరణ సంఘం సభ్యుల్లో ఒకరు. ఈసంఘం చేసిన సూచనల్లో ముఖ్యమైనది రెవిన్యూబోర్డును రద్దుచేయడం గురించినది. దీన్నికూడా అమలుచేయడానికి రాజుగారు పూనుకుంటారని నాకు తోచింది. పైగా క్రితం శాసనసభ సమావేశంలో, పరిపాలనా సంస్కరణపై జరిగిన చర్చలో పాల్గొన్న సభ్యులంతా దాదాపు, రెవెన్యూబోర్డును రద్దుచేయాలనే కోరారు.

ఐతే, క్రితంవారం జరిగిన జిల్లా కలెక్టర్ల సమావేశంలో, అభివృద్ధివనులు చురుకుగా కొనసాగేటందుకు జిల్లా పరిపాలనా యంత్రాంగంలో చేయవలసిన మార్పులు గురించి సూచనలు చేయడానికి బోర్డు మెంబరు శ్రీ ఎం. వి. రాజుగారి అధ్యక్షతన ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంఘం సిఫార్సులు దినపత్రికల్లో బాగా వివరంగా వచ్చాయి కనుక ఇక్కడ పేర్కొననక్కరలేదు. కాని ఇందులో ముఖ్యమైనది రాష్ట్రస్థాయిన అధికార అనధికార్లతోకూడిన డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు ఒకటి ఏర్పాటుచేయడం. అభివృద్ధివనులు, వ్రణాళికా పథకాలు చురుకుగా సకాలంలో పూర్తిగా అమలు జరిగేట్టు చూడవలసిన బాధ్యత ఈ బోర్డుకు అప్పగిందాలని ఎం. వి. రాజు సంఘం వుద్దేశం. ఇందులో ఎవరికీ అభిప్రాయభేదముండవలసిన అవసరంలేదు. అనలు రాష్ట్రవ్రణాళికా నలహా సంఘమే ఈ బోర్డుగా వ్యవహరించవచ్చును. నిజానికి ఇప్పటికీ వ్రణాళికాలోను ఒక ప్లానింగ్ సెల్ వుంటుంది. పైగా సెక్రటరియేటులో ఎవాల్యూవేషన్ అంగమొకటి ప్రత్యేకంగావుంది. ఐనా కార్యాచరణసంతృప్తికరంగాలేదు కనుకవున్నతాధికారాలు, హోదాకల అభివృద్ధిమండలి రాష్ట్రస్థాయిలో వుండవచ్చును.

ఇదేకాక జిల్లా పరిపాలనా వ్యవస్థ గురించికూడా ఈ సంఘం కొన్ని సూచనలను చేసింది. ఇవి ఎంతవరకు సమంజసమైనవన్న విషయమై వివాదమేర్పడింది. ఈ వివాదాన్ని మొదట లేవదీసినవారు రాష్ట్ర పంచాయతీ మండలి అధ్యక్షుడు శ్రీ జిలగం వెంగళరావు. శ్రీ వెంగళరావు వయసులో చాలా పెద్దకాకపోయినా బాగా అరిగేరిన కార్యకర్త. బొమ్మకంటి సత్యనారాయణరావు లాంటి దిగ్గజాలను ఓడించి, అమ్మంబిల్లాలో వదినంవత్సరాలు ప్రెసిడెంట్ పీఠాధిపత్యం వహించినవ్యక్తి. సమంజసంగా విశ్వాసపాత్రుడు కావడంవల్ల, తనకు జిల్లాదార నన్నిహితుడైన శీలం సిద్ధారెడ్డినకాక, ఇప్పటికీ సీలం వంటివ రెడ్డి నాయకత్వాన్ని వదలలేదు. రెండు వారాలక్రితం, బసిరెడ్డి, రామకృష్ణారెడ్డలతో కలిసి, తిరుగుబాటుచర్చంవల్ల బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ప్రతికార ధోరణి వహిస్తున్నారని ఆరోపిస్తూ ప్రకటనచేశాయి. ఏమైనా ఈ ఎం. వి. రాజు సంఘం సిఫార్సులను విమర్శిస్తూ ఆయనచేసిన ప్రకటనవల్ల, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని వ్యక్తిగతంగా మూసించడంకంటే, ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్యలపై ప్రజలదృష్టి సారకర్షించే బాధ్యత కృషిచేసే సంకల్పం ద్యోతకమైతే అందరూ సంతోషించదగినదే.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రేడియో స్కీము
మొదటి "డ్రా" 12–5–67 తేది.
నెలకు రూ. 20/- ల చొప్పున – 16 వాయిదాలు.
100 మంది మెంబర్లు మాత్రమే వుందురు.
స్కీములో చేరుటకు ఆఖరు తేది 12–5–1967.
నేడే రూ. 20/- లు M. O. చేసి పై స్కీములో చేరవచ్చును.
శ్రీ వెంకటేశ్వర రేడియో & ఎలక్ట్రికల్స్
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

జమీన్‌రైతు

Offers invited to run Tutorial College in the Premises 348, Jawaharlal Road, Nellore:

—J. Edward, B. A..
25-4-67.

మిద్దెయిల్లు అమ్మకం

నెల్లూరు బృందావనములోని గోటూరివారి అగ్రహారం 15/224 నెంబరు మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును. 26 అంకణాల కాలీస్థలం, 9 అంకణాల మిద్దెకట్టుబడి. పూర్తి వివరాలకు ఈ క్రిందిదారితో సంప్రతించవచ్చును.

ఆర్. నాగిరెడ్డి,
17/31 (2) ద్రోణంరాజువారివీధి,
నెల్లూరు

కావలి సబ్ కోర్టులో

S. C. No. 2 of 1967.

కొత్తూరు సుబ్బరాయుడు —వాది.
పొత్తూరు రామస్వామి వగైరాలు
.... —ప్రతివాదులు.
6-వ ప్ర॥ కొత్తూరు సుబ్బారావు,
7-వ ప్ర॥ ,, స్వాములు

అనువారలకు:-

ఈ పైజను వాది మీ వగైరాలమీద కంట్రిబ్యూషన్ దావా చేసినందుకు మీకు నోటీసు నిమిత్తం పై కోర్టువారు 1-7-67 తేదికి వాయిదావేసినారు. సదరు వాయిదా రోజు పై కోర్టుకు పగలు 10 గంటలకు హాజరయి మీకు గల ఆక్షేపణలు తెలువ కానిచో మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

— పి. కోటేశ్వరరావు,
వాది అడ్వకేటు.

కర్నూలు ప్రి॥ ము॥ కోర్టులో

So. No. 17 of 1967.

సకారాం నాగేంద్రప్ప, గూడూరుగ్రామం —వాది.
పతంగె వెంకట్రావు, గూడూరుగ్రామం —ప్రతివాది.

వాది, ప్రతివాదిఅయిన నీపైన ప్రాంసరి నోటు బాకీ రూ. 209/- లు రాబట్టుకొనుటకుగాను పై దావాను దాఖలు చేసినాడు. గనుక నీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 30-5-67 తేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరు కావలెను.

—బి. రామసుబ్బారెడ్డి - అడ్వకేటు.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

K. O. S. 110 of 1953.

E. P. No. 17 of 1966.

శ్రీ రామలింగేశ్వరస్వామి లాండ్ సత్రం Represented by బి. రామచంద్రారెడ్డి - బుచ్చిరెడ్డిపాళెం —వాది.
దేవిశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు
.... —ప్రతివాదులు.

వేలము ప్రకటన:-

ఈ క్రింద వివరించిన 5-వ ప్రతివాది తాలూకు 6 To 9 ప్రతివాదుల స్వాధీనంలోని స్థిరాస్తి 26-6-67 తేదిన పైకోర్టువారివద్ద బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. పాటదారులు పాటపెట్టుకునేది.

షెడ్యూలు:-

కోవూరు తాలూకా, వరిణి గ్రామంలో 5-వ ప్రతివాది తాలూకు 6 To 9 ప్రతివాదుల స్వాధీనంలోని స్థిరాస్తి నెం. 218 దు పట్టా దాఖలా కొరుమాగాణి సర్వే నెంబరు 290/B, కు 1-04 సెంట్లు పూర్తి.

వాది కిమ్మతు రూ. 100/-
బహునాకిమ్మతు రూ. 2080/-

—యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం,
వాది వకీలు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ ప్లవంగ చైత్ర బహుళ చవితి ★ శుక్రవారం 28-4-1967

రాజస్థాన్ పరిణామం

రాజస్థాన్‌లో గవర్నరు పాలన అంతమైంది; కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గమే ఏర్పడింది. కొత్త గవర్నరు శ్రీ హుకుంసింగ్ రాజస్థాన్ ప్రతిష్టంభనను శీఘ్రంగా పరిష్కరించడమేకాదు, న్యాయంగా విమర్శలకు అతీతంగా పరిష్కరించడం విశేషం. మాజీ గవర్నర్ శ్రీ సంపూర్ణానంద్ తొందరపడకుండా, హుకుంసింగ్ అనుసరించిన విధానాన్ని స్వీకరించి శాసనసభలో పార్టీల బలాబలాలను నిర్ణయించి, మంత్రివర్గ నిర్మాణానికి దోహదంచేసి వుంటే ప్రతిపక్షాలు అంత గందరగోళపు పరిస్థితిని కల్పించుటకు ఆస్కారం వుండేది కాదు; మంత్రివర్గం ఏర్పడకముందే గవర్నరుపాలన విధించవలసిన అవసరం కలిగివుండేదికాదు. తొందరపడినందువల్ల సంపూర్ణానంద్ కాంగ్రెస్‌పట్ల పక్షపాతవైఖరి అవలంబించాడనే అపవాదుకు గురికావలసి వచ్చింది.

రాజస్థాన్ శాసనసభలో 184 స్థానాలుంటే ఇటు కాంగ్రెసు తనకు మెజారిటీ వున్నదన్నది; అటు ప్రతిపక్షాల దళమూ అధికసంఖ్య తనదేనన్నది హుకుంసింగ్ తమతమ సభ్యుల జాబితాలను సమర్పించమని వారినికోరారు. కాంగ్రెస్ 94 సభ్యుల పేర్లతోను, ప్రతిపక్షాల దళం 109 మంది సభ్యుల పేర్లతోనూ జాబితాలను సమర్పించారు. రెండు జాబితాలలో 21 మంది పేర్లు ఒకటిగానే వున్నాయి. ఆ 21 మందిని హుకుంసింగ్ పిలిపించుకొని వారు ఏపార్టీని సమర్థిస్తున్నారో స్వయంగా తెలిసికొని, కాంగ్రెస్‌కే మెజారిటీ వున్నదనే నిర్ధారణకువచ్చి, ఢిల్లీ అంగీకారాన్నిపొంది, కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకుడు శ్రీ సుఖాడియాను ఆహ్వానించి మంత్రివర్గాన్ని నిర్మించమని కోరడం జరిగింది. సుఖాడియా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు; నేడో రేపో వారి మంత్రివర్గ సభ్యులూ ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తారు. దాదాపు ఒకటిన్నర మాసంనుండి కొనసాగుతుండిన వివాదం ఈ పరిణామంతో పరిసమాప్తమైంది.

గవర్నరు శ్రీ హుకుంసింగ్ యింత న్యాయంగా, నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించినా విమర్శలకు గురికాక తప్పడం లేదనుకోండి. కాని రాజస్థాన్‌లో పార్టీల బలాబలాలను తేల్చడానికి యింతకంటే అనుసరణీయమైన పద్ధతి, ఇంతకంటే నిర్దుష్టమైన పద్ధతి వుండబోదు. ఆ రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం పనిచేయాలనుకుంటే ఇంతకంటే వుత్తమ పరిష్కారమార్గం వుండబోదు. ప్రతిపక్షాల బలంలేకుండా అధికారానికి పూనుకోవడం;అధికారాన్ని వాంఛించడం ప్రజాస్వామ్య వికాసానికి గొడ్డలిపెట్టుగా వుండగలదు. గవర్నరు నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించలేదనుకుంటే, తమబలాన్ని నిరూపించుకొనుటకు రాజస్థాన్‌లోని ప్రతిపక్షాలకు మంచి అవకాశం వస్తున్నది. మే 7 తేది శాసనసభ సమావేశం ఏర్పాటు చేయబడుతున్నది. కాంగ్రెస్ గట్టిపట్టు, ప్రతిపక్షాల గట్టిపట్టు అందులో తేల్చుకోవచ్చు. అప్పుడు ఎవరిని నిందించవలసిన అవసరం వుండదు, ఎవరినీ అనుమానించవలసిన అవసరం వుండదు. అంతవరకు రాజస్థాన్‌లోని ప్రతిపక్షాలు ఓపికపట్టడం, బాధ్యతగల ప్రతిపక్షాలుగా వ్యవహరించడం, కనీసం అంతవరకైనా ప్రజాస్వామ్య సూత్రాన్ని పరిహసించకుండడం విజ్ఞతగా వుంటుంది.

ఇంతకూ రాజస్థాన్ అసెంబ్లీలో, ప్రస్తుతపు లెక్కలనుబట్టి, కాంగ్రెస్ మెజారిటీ ఆరేఆరు. నలుగురు సభ్యులు పక్షవిహీనులైతేచాలు, ఆ ప్రభుత్వం నిలవదు. హరియాణాలో, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలస్థితి మూన్నాళ్ళ ముచ్చటైంది. సిద్ధాంత బంధము, పార్టీ కట్టుబాటులేని ఈ రోజుల్లో, పార్టీల బలాబలాలు కప్పల తక్కెడగా వుంటున్న ఈ రోజుల్లో- స్వల్పమైన బలాధిక్యత ఆధారంగా ప్రభుత్వ బాధ్యతలు నెత్తిన వేసుకోవడం వల్ల ప్రయోజనమేమిటా అనేది ఆలోచనీయాంశం. అధికారంకొరకు అర్రులు చాచుకొనివున్న ప్రతిపక్షాలు కక్కుర్తిపడితే పడవచ్చుగాని, ఇరవైఏళ్లు రాజ్యపాలనచేసిన కాంగ్రెస్ ఏదోవిధంగా మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటుచేశాననిపించుకోవలసిన అవసరంలేదు. పంజాబులో తటాలుపడివుంటే కాంగ్రెస్‌కు మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటుచేసే బలం దక్కకుండా పోయి వుండేదికాదు. కాని ప్రతిపక్షంగా వున్నందువల్ల, అధికారంలో వున్న అకాలీదళ మిశ్రమ ప్రభుత్వాన్ని ఒక ఆట ఆడించ గలిగింది; ప్రతిపక్షాలు వల్లించే ధర్మపన్నాల నిజ స్వరూపాన్ని లోకానికి వెల్లడించ గలిగింది. రాజస్థాన్‌లోకూడా కాంగ్రెస్ తన బలాన్ని తాను గట్టిపరచుకొని, అహాయిత్యానికి -అనుచిత కృత్యాలకు పూనుకున్న సంస్థానాధీశుల సంయుక్త దళానికి మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఇచ్చివుంటే ఎంత బాగుండేది అనిపిస్తుంది. ఏమైనా 7 తేది వరకు వేచి చూస్తాం! ——

భారతదేశం కోడలు స్వెత్లానా

స్టాలిన్ కూతురు, భారతదేశం కోడలు స్వెత్లానా యిప్పుడు అమెరికాలో వుంటున్నది. ఆమె జీవిత జ్ఞాపకాలపై వ్రాసిన పుస్తకం యీ అక్టోబరులో వెలువడనున్నది 1965 లో యీ పుస్తకం వ్రాతప్రతి రహస్యంగా ఇద్దరు భారతీయులు తెచ్చి, ఆమె యిటీవల ఇండియాకు వచ్చినపుడు అందజేశారట! ఆమె వ్రాసిన యీ పుస్తక ప్రచురణవల్ల 10 లక్షల డాలర్లు వస్తుంది. అందులో కొంతడబ్బు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో తన భర్త బ్రిజేష్‌సింగ్ జన్మస్థానమైన కలకంకార్ ప్రాంత ప్రజలకు వినియోగమయ్యేటట్లుగా దానం చేయనున్నదట. "భారతదేశంలో నేను గడిపినకాలం చాలా ఘోరమైనది" అని అన్నది ఆమె. స్వామి వివేకానంద, రామకృష్ణపరమహంసబోధలంటే ప్రీతి ప్రకటించింది.

ఈ వారం విశేషాలు

'క్షణక్షణముల్ జవరాండ్ర చిత్తముల్' అన్నారు పెద్దలు. ఒకవిధంగా ఓటర్ల చిత్తములుకూడా అట్లాంటివేమోననిపిస్తున్నది- ఉత్తర బొంబాయి, భావనగర్ పార్లమెంటు ఎన్నికఫలితాలుచూస్తే. మొన్న జరిగిన ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌ను దాదాపు నేలమట్టంచేసిన ఓటర్లు; ఎనిమిది,తొమ్మిది రాష్ట్రాలను కాంగ్రేతర ప్రభుత్వాలకు కట్టబెట్టిన ఓటర్లు- యిప్పుడు యీ వుపఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొన్నారు!

ఉత్తర బొంబాయిలో ఓటర్లు మళ్లీ శ్రీ కృష్ణమీనన్‌ను ఓడగొట్టారు, మరింత పెద్ద తేడాతో. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీమతి తారా సప్రే 15 వేలా 56 ఓట్ల మెజార్టీతో గెల్చికూర్చున్నది. సప్రే స్వర్గీయ బార్వే సోదరి. పోటీచేసిన 14 గురు ఇండిపెండెంట్ అభ్యర్థులందరూడిపాజిట్ కోల్పోయారు,పాపం!

అట్లనే గుజరాత్ ఓటర్లు భావనగర్ పార్లమెంటు వుపఎన్నికలో పోటీచేసిన జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ ప్రసన్నవదన మెహతాగారినే ఎన్నుకొన్నారు. స్వతంత్ర పార్టీ అభ్యర్థి శ్రీ యు. ఎన్. మహీదా 18 వేలకుపైగా ఓట్లతేడాతో వోడిపోయారు. పోటీకి తలపడిన మిగతా ముగ్గురు స్వతంత్ర అభ్యర్థులూ డిపాజిట్లు కోల్పోయారు.

ఈ ఫలితాలు చూస్తుంటే మళ్ళీ ఓటర్లలో కాంగ్రెస్‌పార్టీపట్ల జాలి ఏర్పడిందా అనిపిస్తున్నది. గత ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ పొందిన తీవ్రపరాజయానికి ప్రజలు నొచ్చుకొని యిప్పుడీవిధంగా సానుభూతిని ప్రకటిస్తున్నారా అనిపిస్తున్నది. అయితే వొకటిలెండి; ఈరెండు నియోజకవర్గాల్లోను గత ఎన్నికల్లోకూడా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులే ఎన్నికైనారుగదా.

, , ,

బొంబాయి ఎన్నికలో వొక విషాద సత్యం లేదా వొక విషాద ఆరోపణ విన్పించింది. 'శివసేన' గూండాల దౌర్జన్యం మొన్నటి ఎన్నికలో బాగా పొడసూపినట్లేవుంది పత్రికావార్తల్ను బట్టిచూస్తే. ఈ శివసేన గూండాలకుభయపడి కొందరు ఓటర్లు పోలింగ్‌కు రానేలేదట. మరికొందరిచేత దొంగఓట్లను పోల్ చేయించారట. ఇవి కేవలం ఓడిపోయిన కృష్ణమీనన్‌గారి ఆరోపణలని కొట్టివేయడానికి వీల్లేదు.

బొంబాయిలో మహారాష్ట్రులే వుండాలట. మరొక రాష్ట్రంవారు వుండకూడదట. ఈ కావత ప్రమాదకరమైన విష్లవదారాన్ని లేవనెత్తి నానారభసను సృష్టించింది శివసేన. ఈ శివసేన బొంబాయి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో వొక రహస్యమైన అంతర్భాగమైపోయినట్టుకూడా కనపడుతున్నదని కొందరు ఆరోపిస్తున్నారు. దానికి తగినట్టుగాగానే ఆ ప్రభుత్వంవారు కూడా దీనిని త్రుంచివేసే తీవ్రచర్యలేమీ తీసుకున్నట్లు కనపడదు. దేశాలమధ్యనే అడ్డుగోడలుండకూడదనీ; ఒక దేశానికి ఇంకోదేశానికి పాస్‌పోర్టులనేవే వుండకూడదని వాదిస్తున్న యీ రోజుల్లో ఒక రాష్ట్రం ఇంకోరాష్ట్రంమధ్య రాకపోకలకు వొక పాస్‌పోర్టువంటిది వుండాలని వాదించడం; ఆ విధంగా వొక వుద్యమం వంటిది తలెత్తడం ఎంతో శోచనీయం!

, , ,

బీహార్ రాష్ట్రప్రభుత్వం కొన్ని జిల్లాలను క్షామప్రాంతంగా ప్రకటించివేసిందంటే అక్కడి పరిస్థితి ఎంత దుర్భరంగావుందో కొంతైనా అర్థమవుతుంది. ఈ క్షామప్రకటనతో కేంద్రప్రభుత్వం గొంతులో వెలక్కాయపడ్డట్లయింది.

అంతేకాదు, బీహార్‌రాష్ట్రం కేంద్రానికి యివ్వవల్సివున్న 40 కోట్ల రూపాయల అప్పుపై 'మరాటోరియం' ప్రకటించనున్నదట. బీహార్‌లో వున్న ఆందోళనకరమైన పరిస్థితిదృష్ట్యా కేంద్రం యిందుకు వప్పుకో వచ్చునటగాని; మిగతా రాష్ట్రాలుకూడా యిట్లా కొన్నిజిల్లాలను క్షామప్రాంతాలుగా ప్రకటించేసి కేంద్రానికి యివ్వవల్సిన అప్పు మొత్తాలకు 'మరాటోరియం' కోరితే అప్పుడేంకావాలి అని జంకుతున్నట్లున్నది. కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి ఏమంటారోచూద్దాం.

"ముద్దుల సదస్సు"

మన సినిమాల్లో వెండితెరమీద 'ముద్దులు' వుండొచ్చునా. వుండకూడదా అనే విషయంమీద దేశం నాలుగుమూలలా సదస్సులు ఏర్పాటు చేయనున్నామని కేంద్ర సమాచారమంత్రి శ్రీ కె. కె. షా గారు వువాదిస్తున్నారు. ఈ సదస్సుల్లో పిన్నలు, పెద్దలు పాల్గొని అభిప్రాయ ప్రకటన చేయవచ్చు. ఈ అభిప్రాయాన్నిబట్టి ముద్దులమీద నిర్ణయం తీసుకొంటుందట ప్రభుత్వం. ఇదంతా యెందుకు? ముద్దులుండాల్నా వద్దా అని దేశంలో ఓటింగ్ తీసుకుంటే ఇంకా బాగుండదా?

, , ,

కేరళ మంత్రిమండలి మెజారిటీ వోటుతో మద్యపాన నిషేధచట్టాన్ని తీసివేస్తూ తీర్మానించివేసింది. 13 మంది సభ్యులున్న కేరళ మంత్రిమండలిలో యిద్దరు ముస్లింలీగ్ సభ్యులు మినహా మిగతా అందరూ యీ ప్రొహిబిషన్ రద్దుకు అనుకూలంగానే వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

మైసూరు, ఆంధ్రరాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలుకూడా మద్యం ముసుగును త్వరలో తొలగించవున్నవంటున్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు మద్యపానలోలత్వం ప్రకటిస్తుంటే కాంగ్రేతర ప్రభుత్వమైన మద్రాసు డి. ఎం. కె. వారు గాంధీప్రియతమ సిద్ధాంతాన్ని పరిరక్షించబూనడం ఆశ్చర్యంగానేవుందికదూ!

, , ,

రాష్ట్రపతి పదవికై జరుగుతున్న ఎన్నికలముందు యిప్పుడు దేశంలో కొనసాగుతున్న విష్లవదారాలు చూస్తుంటే ఎవరికైనా బాధకల్గుతుంది. జనసంఘ్ సోదరులు మరీ ఘోరమైన విద్వేషప్రచారాన్నే లేవనెత్తారు, లేవనెత్తుతున్నారు. చూస్తుంటే చిలికిచిలికి యిదొక గాలివానగా మారుతుందా అనిపిస్తుంది. జనం మర్చిపోయిన హిందూ-ముస్లిమ్‌భావాలు మళ్లీ పడగెత్తుతున్నాయా అనిపిస్తుంది. జాకిర్‌హుస్సేన్ ముస్లిమ్ అని నానా విద్వేషప్రచారం చేస్తున్నారు జనసంఘంవారు. ఇట్లాంటి విపరీత, వితండ ప్రచారానికి కాంగ్రెసేతర పార్టీ సోదరులే విస్తుపోతున్నారు.

స్వతంత్ర-జనసంఘ్‌పార్టీలు చెప్తున్నా యిగదా-ముందు కోకా సుబ్బారావుగారి పేరు డి.ఎం.కె. వారే సూచించారట. కాని యిప్పుడు తెలుస్తున్న దేమిటంటే-మద్రాసు లెఫ్ట్‌నాయకుడు శ్రీ పి. రామమూర్తిగారే మొట్టమొదట సుబ్బారావుగారిపేరు సూచించారట. ఏమైనా ప్రతిపక్షాల్లోనే సమైక్యభావం వున్నట్లులేదు. అట్లనే కాంగ్రెస్‌లోను ముసుగు వ్యవహారాలున్నట్లున్నాయి. దానికి దీనికి చెల్లు అన్నట్లు కడకు జాకీర్ హుస్సేన్‌గారే గెల్చికూర్చుంటారు అని చెప్పవచ్చు

——

లోకవృత్తం
లోకసంచారి

ఏకప్రపంచంలో వుండే మనకెన్నాళ్లు ఈ దేశాలనే గోడలు?

కాలమహిమంటే ఇదే కాబోలు! ఏ బూదిని చూపించి అమెరికా ప్రపంచంలో ఒకగొప్ప రక్షణశ్రేణిని ఏర్పాటుచేసిందో, ఆ బూది బిడ్డకు నేడా సీమ ఆనందంతో ఆశ్రయమిచ్చింది. ఈ అనందాన్ని రష్యా పంచుకోవడం మంచిది.

రష్యాలో స్వేచ్ఛకు సంబంధించిన విప్లవం ఒకటి రావలసివున్నది. నాందీ ప్రస్తావన దానికి కృశ్చేవ్ హయాంలో జరిగింది. ఇంకా చాలాదూరం ప్రయాణిస్తే గాని, ఆ విప్లవం పూర్తిగాదు.

స్వెత్‌లానా అమెరికాయాత్ర ఆ విప్లవానికి సోపానంగా పరిగణింపబడితే అందరు ఆనందిస్తారు. రష్యాలోవున్న ఆమె సంతానాన్ని ఎట్టి ప్రతిబంధకాలు లేకుండా జీవింపనిచ్చి—అవసరమైతే తల్లిని కలియడానికి వారికి అనుమతినిస్తే, మానవత్వం కోసం ప్రపంచంలో జరిగే మహోద్యమంలో ఒక నూతన అధ్యాయం ఆరంభమైన దనుకోండి.

అంతరిక్షంలో అసువులు బాసిన కొమరోవ్

1961 నుండే అంతరిక్షంలోకి మానవులను రష్యా పంపనారంభించినా ఎన్నడూ ఏ అవాంతరం జరిగి మృత్యువు ఘటన్తపడలేదు. కాని మొన్న సోయెజ్-1 యాత్రికుడు శ్రీ కొమరోవ్ అంతరిక్ష యాత్రను పూర్తిచేసుకుని రోదసీనౌక తిరిగి భూమిని సమీపిస్తుండగా దాని అవరోహణ వేగాన్ని తగ్గించే 'పేరాచూట్' తాళ్లు చిక్కువడి తెరుచుకోనందువల్ల రోదసీలోనే కొమరోవ్ అకాల దుర్మరణం పొందారు. ఇంతకుముందు, రోదసీనౌక ప్రయోగింపబడక ముందే ప్రేలి ముగ్గురు అమెరికన్లు మరణించారు. రోదసీయాత్ర అంటే మృత్యువుతో చెలగాటం అని యివి హెచ్చరిస్తున్నవి!

అనేక దేశాలలో అనేక దోషాలున్నవి. అమెరికాలో ప్రసిద్ధిగాంచిన నీగ్రో గాయకుడు రష్యాను తన జన్మభూమితో సమానంగా చేసుకొని జీవిస్తానన్నాడు. ఇక్కడ, వెతికితే, స్వదేశాలు విడి పరదేశంలో హాయిగా జీవించాలనే వాంఛ కల్గిన వారెందరో వుండవచ్చును.

వీరందరి పక్షాన మా విజ్ఞప్తి ఏమనగా, వీరికి స్వేచ్ఛనివ్వండి.

ఏక ప్రపంచంలో వుండే మనకు ఎన్నాళ్ళీ దేశాలనేగోడలు వుండబోతవి.

పాస్‌పోర్టు, వీసా, విదేశీమారకం ఇవన్నీ బూజుపట్టిన ప్రపంచపుకూతలు.

నూత్న ప్రపంచపు నినాదాలింకా వినిపించకపోయినా, స్వెత్‌లానా వుదావిడి వంటి సంఘటనలు ఆ నినాదాలు మన కెంత దవ్వులో లేక సమీపంలో వున్నవో తెలియజేస్తూ వుంటవి.

. . .

చందమామవంటి బిడ్డయేగాక చందమామే అమెరికా చేతిక్కేను. కొన్నికోట్లు దీనికి ఖర్చు. పోతేపోయె! చంద్రమండలంలోకి వెళ్ళి క్రవ్వకం చేసి వచ్చిన కీర్తి దక్కింది. రష్యాతో పోటీలో అంతరిక్షాన అమెరికా అందుకున్న శ్లాఘ గదా! ఇంతకంటే ఇంకేమి కావలెను? ఇంతలో వచ్చినవార్త రష్యా పంపిన సాధనం ఒకటి భూమిచుట్టూ తిరుగుతున్నది. జీవశాస్త్ర పరిశోధనలు దాని ద్వారా జరుగుతవి. అంతరిక్షంలో మరొక పెద్దసర్కస్‌ఫీట్ చేసే వాహనాన్ని రష్యా పంపించనున్నదని కూడా వినికిడి.

అటంబాంబులో మొదట అమెరికాదే పైచేయి; ఆ పిమ్మట రష్యా అందుకున్నది; అంతట ఒకర్నొకరు మించినారు.

వియత్నాంలో ధన మాన ప్రాణాలకు యెవరికీ రక్షణలేదు. కమ్యూనిస్టు వియత్‌కాంగ్ గెరిల్లాల హింసాకాండకు గురి అయిన ఒకబిడ్డ మరో చిన్నబిడ్డకు ఆహారాన్ని అందిస్తుండగా, కన్నీరుకార్చి చూస్తున్నది వారి తల్లి. వియత్‌నాంలో సర్వసాధారణదృశ్యాలే యివి.

అంతరిక్షాన రష్యాదే పైచేయి ప్రథమంలో; పిమ్మట అమెరికా అందుకున్నది; వాహనంలేకుండా ఆకాశాన కొంతసేపు అమెరికా యాత్రికులు నడిచినారు; ఈదినారు; అంతట రష్యా – అమెరికాలు ఒకదాని కొకటి మించుతూ వచ్చినవి.

ఈ పోటీలు ఈ విధంగా వర్థిల్లుగాక!

. . .

అంతరిక్షాన మనం సర్కసులు చేస్తున్నాంగాని, భూమిమీద సమస్యలు మనలను బాధిస్తూనేవున్నవి. గ్రీస్‌లో చూడండి, ఏమి జరిగిందో? పరిపాలకుని సంస్థపై సైనికపాలన వచ్చింది. కారణం?

కేవలం భారతీయమంటే నమ్మండి. ధాన్యాన్ని, ద్రవ్యాన్ని దాచినవారికి పాఠం చెప్పడానికే ఈ మార్పు జరిగిందని సైనిక పాలకవర్గం పక్షాన ప్రకటింపబడినది.

గ్రీస్‌లో కొంతకాలంగా అశాంతి వుంటూవున్నది. మాజీప్రధానికీ, పరిపాలకునికీ జగడం వచ్చింది. ఆతర్వాత మరి రెండు మార్పులు, మళ్ళీ ఈ మార్పు.

దేశంలో రాజకీయ చైతన్యం ఎక్కువై, రాజకీయాలలో పాల్గొనడానికి సిద్ధపడే మధ్యమవర్గం అధికంగావున్న సీమలలో, పాశ్చాత్యులోవలెనే, పరిపాలన స్థిమితంగా వుండడం కష్టం.

ప్రజాస్వామికంలో ఇది మరీకష్టం.

అందువలన మిలిటరీపాలనకై జనం

—కొరవ 11 వ పేజీలో

రాజకీయనాయకులారా, ఆలోచించండి!

మన దేశానికంతకూ కోకావారు ప్రతినిధులా? జకీర్‌హుస్సేన్ ఒక పార్టీకి అభ్యర్థా? కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి ముస్లింగనక మన సెక్యులర్‌తత్వం విశదం గావడానికి అయననే తప్పక ఎన్నుకోవలెనని ప్రచారమా? ఎవరిని వలకరించినా ఎటూ చెప్పలేని పరిస్థితా?

ప్రతిపక్షాలు కోకావారిని ప్రతిపాదించినా బాంగ్లా కాంగ్రెస్‌లో హుమాయూన్ కబీర్‌బాపతువారు జకీర్‌సాహెబుకే వోట్ చేస్తారు? కాంగ్రెస్‌లో వుష్కలంగా 'చీలబారుడు' వుంటుంది గనక తమ ప్రతినిధి నెగ్గుతాడని ప్రతిపక్ష నాయకుల విశ్వాసమా? (రాధాకృష్ణన్‌గారికి హామీయిచ్చిన ప్రధమున్నెత్తకబగమే కోకావారిని ప్రప్రథమంగా ప్రతిపాదించిందటనే ప్రతిపక్షాలలో కల్లా?)

పూర్వం, ఇద్దరు ప్రధానులను పోటీ లేకుండా ఎన్నుకోవడం జరిగింది. అందులో రెండవవారు అనాడు ప్రతిపక్షాల కింతబలంలేకున్నా వాటిని కూడగట్టుకుని వ్యవహరించగలిగాడు. కాని ఈనాడు ప్రతిపక్షాలబలం ఎక్కువైనా కనీసం మన ప్రెసిడెంటునైనా మనం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోలేక పోతున్నాము.

ఇక యివ్వాడు గిరి గెల్వడం, జకీర్ తలక్రిందులు కావడం జరిగితే, దాని దుష్పరిణామాలెన్ని విధాలుగా వుంటాయో నాయకులు గమనించారా?

మన రాజకీయ వాతావరణం ఎంత కాలుష్యంతో నిండివున్నదో ఈ ప్రెసిడెంట్ ఎన్నికలరభసలోనే తేలిపోయింది.

తినడానికి తిండిలేదు, ధరలాకాశాన్ని అంటున్నవి, 1975 లో గాని మన జీవన ప్రమాణం జరగదని అశోకమెహతా హామీ (!) యిస్తున్నాడు. రెండువైపులా శత్రుదర్శనం వుండనేవున్నవి, అమెరికా ఏదో ఒక మిషతో పాక్ సైనిక శక్తిని మళ్ళీ బలపరుస్తున్నది, చైనా అంతఃకలహాన్నుంచి ప్రజలదృష్టిని మరల్చదల్చి యిక మళ్ళీ మనపై దూకడానికి యత్నించవచ్చుననే పుకారు పుట్టింది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో కూడా ప్రెసిడెంటును మనం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోలేకపోవడం శోచనీయం గదా?

. . .

ఈ సమయంలో దేశంలోని నాయకులు, ఆలోచించే శక్తిగలవారూ ఏమంటున్నారు?

ఏదో విధాన రాజాజీ సినాదాన్నే బలపరుస్తున్నారు. ఏ పక్షంలోనైనా వుండనీ సమర్థులైనవారిని ఏరి, అట్టివారి జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని కేంద్రంలో నిల్పవలెనని రాజా సూచన. కాంగ్రెస్ వెంటనేమేల్కొని, యితర పక్షాలలో కొన్నింటితో కలిసి ఒక బలమైన ప్రభుత్వాన్ని కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేయవలెనని సెతల్వాడ్ అభిప్రాయం. అందర్నీకల్పే జాతీయప్రభుత్వం మధులిమయేకు గిట్టదు. ప్రతిపక్షాలుకలిసి నిర్మించే ప్రభుత్వమే ఆయన కోరేది. అభరుకు తారాసింగ్‌కూడా రాజాజీ సూచనను బలపరచినాడు; ఏ పార్టీనుంచైనాగాని, సమర్థులైన వారి ప్రభుత్వాన్ని తెమ్మన్నాడు.

ప్రతిపక్షాలను ప్రభుత్వంలోకి దూకడానికి సిద్ధంకావలసిందని రాజాజీ యిదివరకే హెచ్చరిక చేసినాడు. ఈలోగా ఒకవేళ కాంగ్రెస్‌కూడా కలిసివచ్చేట్లయితే, దానికి కాస్త సందు వదలినా డాయన. కాంగ్రెస్ వైపునుంచి ఏమాటా రాకపోయేసరికి మధులిమయే బిగిసిపోయినాడు. కాని ఆఖరు నిమిషంలోనైనా కాంగ్రెస్ నాయకులను మేల్కొల్పుదామని సెతల్వాడ్ ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

నిజానికి ఈ మూడు సూచనల సారాంశం ఒకటే. దేశానికినాడు అవసరమైన కార్యకలాపం ఏ ఒక్క పార్టీవలన సాధ్యంకాదు గనక అనేకపక్షాలు కలిసి మన ఆర్థిక విమోచన మార్గాన్ని అన్వేషించవలెను.

వారం వారం
దేశ భిక్షువు

కాంగ్రెస్‌వారు- ప్రతిపక్షాలవారు తమ తమ పాక్షిక దృక్పథాలతో జాతీయ కర్తవ్యంతో చెలగాటమాడితే ప్రజలు క్షమించరు.

—కొరవ 8-వ పేజీలో

జి. సి. వి. సి. ఏజెన్సీస్

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

రైతులపాలిటి వరప్రసాదము!

బెస్టు అండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాసువారి

వర్దింగ్టన్ సింప్సన్

(లీకన్ ట్రేడు మార్కు) ఎలక్ట్రిక్ మానోబ్లాక్ సెంట్రీఫ్యూగల్ పంపుసెట్లు

గృహోపయోగమునకు – సింగిల్‌ఫేసు 1/2 H.P. నుండి

3 ఫేసుగల 20 H.P. వరకు ఎలక్ట్రిక్ పంపుసెట్లు –

మరియు క్రాంప్టన్‌వారి మోటార్లు మావద్ద దొరకును.

తక్కువ కరెంటు ఖర్చుతో ఎక్కువనీరు తోడుటవలన క్రమవినియోగములో లాభసాటియైన పంపుసెట్లు.

మన కాలేజీలు

* గూడూరు కాలేజి నత్త నడక- వసతులులేకుంటే వెనుకబడిపోతుంది!
* 'జవ్హర్‌భారతి' రాజకీయాలు- విద్యావినోది వ్యాఖ్యపై ఒక విమర్శ
* వెంకటగిరి కాలేజి – ఒక వివరణ

గూడూర్లో నన్నపరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి ప్రభుత్వ కళాశాల స్థాపించి రెండు సంవత్సరాలైంది. ఈ వేసవి సెలవల తర్వాత మూడో సంవత్సరం ప్రారంభంకానున్నది. వచ్చే సంవత్సరం బి. కాం. కోర్సుకు ప్రిడియూనివర్సిటీ తరగతిలో మరొకటి అదనపు గ్రూపులుకూడా ప్రారంభించేదానికి ప్రభుత్వం అనుమతి యిచ్చివున్నది

ఇవన్నీ నిజంగా ప్రారంభమైతే, అందుకు తగిన వసతులు అక్కడ వున్నాయా అనేది ముట్టుమొదటి సమస్యగా వుండబోతుంది. ఇప్పుడున్న తరగతులకే అక్కడ భవనవసతి అంతంతమాత్రంగానే వుంది గూడూరు సిరామిక్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, పాలిటెక్నిక్, లేబర్ కాలనీలకు సంబంధించిన భవనాలు, గదులు, వరండాలను తాత్కాలికంగా తీసుకొని ఎట్టనో నడ్డుకొని వస్తున్నారు.

విద్యావినోది

ఇటీవల జరిగిన కాలేజి వార్షికోత్సవంలో ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు చదివిన నివేదికనుబట్టిచూస్తే - కాలేజిలో చదువుకొంటున్న విద్యార్థినులకుగాని, స్త్రీ అధ్యాపకులకుగాని ప్రత్యేకంగా వొకగది అంటూలేదు. వరండాలో కూర్చోవల్సిందే. ఇక స్టాఫ్ మెంబర్స్‌కు కూడా ప్రత్యేకగది అంటూలేదు. విద్యార్థులు 'శాంతినికేతనం'లో మాదిరిగా చెట్లకింద విశ్రాంతి తీసుకోవాల్సిందే. ఇక ఎన్.సి.సి. వరికరాలు, సామాన్లు పెట్టుకొనేందుకు కూడా ప్రత్యేకగది అంటూలేదు సిరామిక్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో కొన్ని గదులు, వరండాలు; పాలిటెక్నిక్‌లో కొన్నిగదులు; లేబర్‌కాలనీలో కొన్ని యిండ్లు; తాత్కాలికంగా కట్టిన వాలుగు వూరిపాకలు-ఇట్లా చెల్లాచెదరుగా వసతి లభించినందువల్ల ఒక గదికీ, ఇంకోగదికీ దూరభారమెక్కువైంది. అందువల్లనేఒప్పుడుదీనిని'The college of distances' అని పిలుస్తున్నారు. 12 వేలు అద్దుపెట్టి నాలుగు వూరిపాకలువేసి అందులో తరగతులుపెట్టారుకాని; అ పాకలకు ఇంకా విద్యుత్‌సౌకర్యం లభించలేదట. ఇట్లా గూడూరు కాలేజికి వసతి సమస్య అనేది గుండెమీద కుంపటిమాదిరిగా తయారైవుంది

ఇరవైరే, చుట్టుప్రక్క గ్రామాలనుండి వచ్చి చదువుకొనేవారికి హాస్టల్ సౌకర్యం కూడాలేదు. మామూలుగా గూడూరులో లాడ్జింగ్, బోర్డింగ్ సౌకర్యాలుకూడా అంతంతమాత్రంగానేవున్నాయి. నబీకలెక్టరుగారి బంగళానుతీసుకొని హాస్టల్‌గా వాడుకొనేందుకుగాను ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన కూడా వెళ్లివున్నది. అది మంజూరైవస్తే సగం పెడద తాత్కాలికంగా తీరినట్లేఅవుతుంది.

'గూడూరు గ్రామ సాముదాయ కూముల విచారణనంస్థ'వారు కాలేజికిగాను విరాళంగాయిచ్చిన 80 ఎకరాల పొలంలో వచ్చేనంవత్సరానికైనా కొన్ని తాత్కాలిక పూరిపాకలైనా వేయనిదే వరిస్థితి మెరుగుకాదే మోనని పిస్తుంది. గూడూరువారు యీ వేనవి సెలవల్లోనే యిందుకు గట్టికృషిచేసి, ప్రభుత్వంనుండి తగిన మంజూరుపొంది, పని జరవనిదే వచ్చేనంవత్సరానికి పరిస్థితి చాలయిబ్బందికరంగా పరిణమించకతప్పదనిపిస్తుంది.

బహుశా ఈ కనీసపు వసతులు లేనందువల్లనేకాబోలు ఈ సంవత్సరం అక్కడ పి. యు. సి., బి. ఎ., బి. ఎస్సీ. తరగతులలో కాక్షకులయిన విద్యార్థులసంఖ్య మొత్తం 440 అయితే 182 మంది మాత్రమేవున్నారు

ఈ సంవత్సరం గూడూరు కాలేజిలో డిగ్రీతరగతులు ప్రారంభమైంది సెప్టంబరు నెలలో అయినా చరిత్ర, అర్థికశాస్త్రం, రాజకీయశాస్త్రంవంటి నబ్జక్టులబోధన దినంబరులోగాని ప్రారంభంకాలేదు. వ్యవస్థాపకాలేజిగనక స్టాఫ్ బదలీలు; కొత్త స్టాఫ్‌వచ్చిచేరడంలో కొంత ఆలస్యం జరిగింది. సరే, ఉక్కుఫ్యాక్టరీ ఆందోళనలో కొంత అంతరాయంజరిగింది. కొన్ని నబ్జె

—కొరవ 10 వ పేజీలో

H.T.C. VRS 5 డీజిలు

5 H. P. (యింద్లీము పెట్టరు కైపు)

R P M 1500 సింగిల్ సిలిండర్ యింజన్లు

(ఈ ఇంజన్లు బ్రిటిష్‌స్టాండర్డు 649/1949 పరిమాణము కలవి)

పై ఇంజను తర్మా హెడ్‌తోటి సుపీరియర్ మెటల్‌తోటి, ఐపాకావారి సహకారముతో బాంబాయిలో H.T.C. డీజల్ ఇంజన్లు [ప్రైవేట్] లిమిటెడ్‌వారు తయారుచేసి మెసర్సు అసోసియేటెడ్ ట్రేడ్స్ (దక్కన్) సికింద్రాబాద్‌వారిద్వారా ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సప్లయి చేయుచున్నారు.

— ఇతర వివరములకు:- —

శ్రీ ప్రసన్నలక్ష్మి ఏజన్సీస్,

132, యడ్లవారివీధి – నెల్లూరు.

ఒక ఇంజను మా ఆఫీసువద్ద యుందినాము. కావలసినవారు వచ్చిచూడవచ్చును.

నన్నయ నాటకీయత-

తిక్కన కర్ణునిపాత్ర పోషణం

కవిత్రయజయంతులు: ప్రముఖులప్రసంగాలు

కాస్త అతిశయోక్తిగా వుంటుందని జంకుతున్నానుగాని- నిడదవోలు వాడికి అప్పుడప్పుడూ అనిపిస్తుంటుంది- ఎన్నన్నా తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారనేవారే లేకుంటే నెల్లూరో సాహిత్యం అనేదానికి అందునా పురాతన సాహిత్యం అనేదానికి వుట్టగతులు వుండేవా అని.

ఒక కాశ్వతనిధిని యేర్పర్చి దాదాపు రెండు దశాబ్దాలకుపైగా కవిత్రయ జయంతులపేర యేటా కవివండితులను రావించి, సత్కరించి, వేదికనిచ్చిసాహిత్యవిందుచేయిస్తున్నారు. త్వరలో, యికమీదట ప్రతియేటా మొల్ల జయంతిని కూడాయేర్పాటుచేసి కవివండిత సన్మానాల్ని చేసేందుకుగా శ్వతనిధిని సమకూర్చబోతున్నారట. అట్లనే నెల్లూరు సుదర్శనమ్మ మహిళానమాజం (లేడీస్ క్లబ్బు) వారికి 5 వేల రూపాయల విరాళమిచ్చి దానిపైవచ్చే వడ్డీతో ప్రతియేటా రెండు సారస్వత-విద్యా కార్యక్రమాలను యేర్పాటు చేయమని కోరివున్నారు. ఇంతటి బహుముఖంగా నెల్లూరులో సారస్వత కార్యక్రమాలకు చలువవండిళ్లు వేయిస్తున్నాడంటే అల్పమైన విషయమేమికాదు. సారస్వతం- తెలుగు వురాతన సారస్వతం అనేది నెల్లూరులో యింకా వూపిరితో కొటకలాడుతున్నదంటే అయన చలవేనను కొంటే పొరపాటేముంది? అతిశయోక్తి వీముంది?

ఈ వుపోద్ఘాతంతో యీ సంవత్సరం మొన్న జరిగిన కవిత్రయ జయంతుల సమీక్షకు వుపక్రమిస్తాను. ఈపేటి జయంతులలో సన్మానం పొందినవారు- నన్నిధానం సూర్యనారాయణశాస్త్రి, పాలా వెంకటసుబ్బయ్య, కోట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారలు. సన్నిధానంవారు ప్రఖ్యాతిగడించిన విద్వాంసులు, వండితులు, వయోవృద్ధులు, అలంకార-వ్యాకరణ శాస్త్ర వేత్తలు; పాలా వెంకటసుబ్బయ్యగారు అంతటిప్రఖ్యాతిపొందినవారుగాకపోయినా కడవమండలీయుడైన కవి; సరే, కోట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు స్థానికులైన వండిత కవి. సన్మానాదరణలకు అర్హులైనవారే ముగ్గురూ.

సన్నయ్యనుగూర్చి కావలి కాలేజి జవ్హర్‌భారతి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ భుజంగరాయశర్మగారు; ఎర్రాప్రెగడనుగూర్చి శ్రీ పోలూరు హనుమత్ఖానకిరామశర్మగారు; తిక్కనగూర్చి విడవలూరు కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ అర్. ఎన్. సుదర్శనంగారలు ప్రసంగించారు.

సన్నయలో నాటకీయత వుందో లేదో నిగ్గుతేల్చిచెప్పడం కష్టమే అయినా శ్రీ భుజంగరాయశర్మగారి వుపన్యాసంమాత్రం వరమ నాటకీయంగావుండింది; ఒక మహా నాటకంలోని ఒక మహాపాత్ర సన్నయగూర్చిచేసిన కాషణంగా భాసించింది. తిక్కనపై శ్రీ సుదర్శనంగారి ప్రసంగం దాల అధునికంగానే వుణ్ణింది ప్రారంభంలో కాస్త పేలవంగా, అయోమయంగా వున్నట్లనిపించినా కడకు పోనుపోను దాలా షాట్‌వుల్‌గానే వుణ్ణింది. అంతా దేవుళ్లు, దయ్యాలు, పురాణంమాదిరిగా గాకుండా అధునిక సామాన్యమానవుడు పిదృష్టితో భారతాన్ని చదువుతాడో, పిదృష్టితో భారతాన్ని చదవాల్సి అయిన వుపన్యాసం మనోజ్ఞంగానే సూదిందింది.

కవయిత్రి మొల్ల జయంతికి కూడా నిధిని ఏర్పాటుజేస్తున్న శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి

తిక్కన కర్ణునిపాత్రను తీర్చిదిద్దినతీరు వెనుక అధునికంగా కనవడే తాత్వికబలమే -వారి వుపన్యాసంలోని ప్రధానాంశం. సరే, ఇక మన జానకిరామశర్మగారు నెల్లూరు 'నిలయవిద్యాంసులు' -వారి ప్రసంగంగూర్చి ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం అంతగాలేదు. వీమైనా ఒకానొక మహాకవితాత్మకు అంజలి ఘటియించే ధోరణితోసాగాయి వుపన్యాసాలు. ఇదీ మొన్నజరిగిన కవిత్రయజయంతులకు సంబంధించిన స్థూలనమీక్ష.

ఇక వుపన్యాస వివరాలకుపోతే ప్రస్తావించుకోవల్సిన అంశాలు అనేకం లేకపోలేదు. ముందుగా శ్రీ భుజంగరాయశర్మగారు వన్నయ్యగూర్చిచేసిన ప్రసంగం నుండి కొన్నిఅంశాలు:

"భారతం అంధ్రవాఙ్మయానికేకాదు, ఆంధ్రజాతికిసుడా ఒక రూపాన్నిచ్చిందా అని తోస్తుంది. భారతంవంటి కథే మన దేశంలో జరిగింది -వల్లాటియుద్ధం, వల్లాటిభారతంగా ప్రసిద్ధికెక్కింది.... భారత పాత్రలు దూరంనుంది సమన్వయించతగినవికావు, అవి మనంతవే, అరే డుగుల మనుషులున్నారు, మరుగుజ్జులున్నారు, కుబ్జితలున్నారు, నంగనాచులున్నారు, అందరూ మనలాంటివారేనని పిస్తుంటుంది....నన్నయ్య కథను చాలా ప్రసన్నంచేస్తారు, గొప్ప కథకుడు- అని అందరూ అంటారు. స్వయంనంపూర్ణంగా హృద్యంగా కథనుచెప్పాడు నన్నయ. నిరలంకృతంగా, ఒక్కొకచోట పాలంకృతంగా, మహావేగంగా. ఒక్కొక్కప్పుడు కథనుఆపి, అగ్రత్తగా, నిమ్మళంగా కథను చెప్పకపోవడం- దాదాపు యిన్ని మార్గాలూపోయారు భారతంలో నన్నయ్య. ఎక్కువ వర్ణనలతోలికిపోడు, అనావశ్యకమైన వర్ణన అనేదేవుండదు.

"వ్యాస భారతం అడివి వంటిది, అప్పికా అరణ్యంవంటిది. నన్నయ్య అందులోని ముళ్లపొదలను భేదించి, కొత్తపాయిలు తీసి, తీగలుతీసి వొక నుమనోహరమైన వనంగా చేశారు. వ్యాసుడిది ప్రధానంగా కథాదృష్టి, ధర్మదృష్టి, వైతికదృష్టి. అంటే కవితావతారం అనేది లేదనికాదు... నన్నయ్య గొప్ప 'లిరిక్‌పొయిట్'. వ్యాసుణ్ణి నన్నయ్య అనువదించ గలిగాడు, మరి నన్నయ్యను యింకోభాషలోకి అనువదించడం సులభమాఅని ఇా ప్రశ్న. మలతే సాధ్యమైనదికాదు అని నా భావం. ఎందువల్లనంటే అయనలోని విరిసిఐం - వొక

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఎవరీమె?

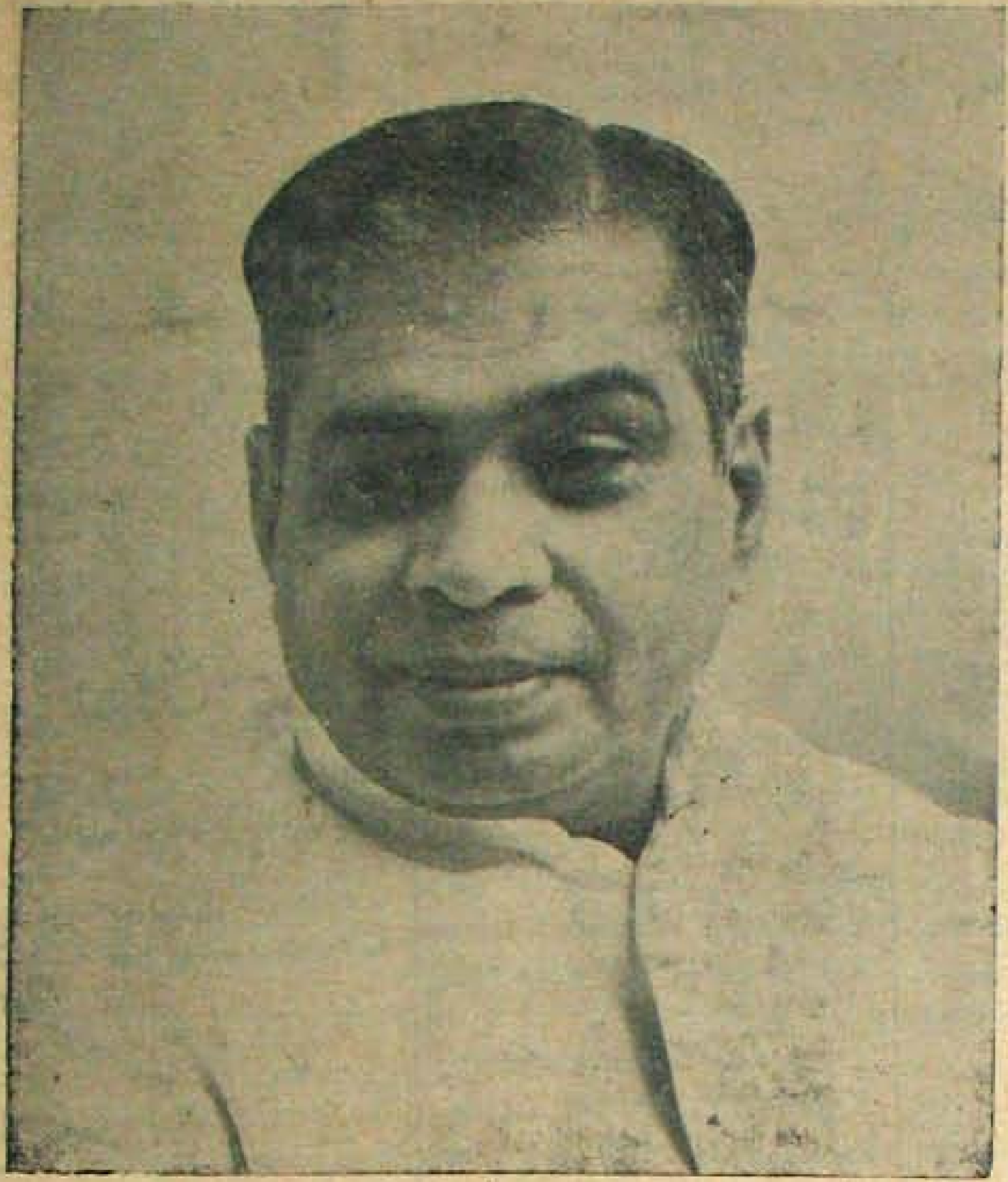

ఈమె ఎవరో తెలుసా?

ఉష. ఎంత చక్కని పేరు! ఎంత చక్కని రూపం!

అడవాళ్లను తలదన్నే ఈ లావణ్యవతి, ఈ సిగ్గుల సింగారి ఎవరోకాదు- 'ఉషాపరిణయం'లో ఉషగా అభినయించే కూచిపూడి భరతనాట్యాచార్యురాలు, పద్మశ్రీ శ్రీ వేదాంతం సత్యనారాయణశర్మ.

కీ శే. దువ్వూరు నారాయణరెడ్డి ట్రస్టు కమిటీవారు గూడూరుతాలూకా గూడూరి శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామి బ్రహ్మోత్సవాల సందర్భంలో 'ఉషాపరిణయం', 'భామాకలాపం' ప్రదర్శనలు ఏర్పాటుజేసి శర్మగారి అపూర్వ స్త్రీపాత్రాభినయాన్ని, కూచిపూడి నృత్య కౌశలాన్నిచూచే అవకాశం కల్గించారు.

కళాతపస్వి - సహృదయ చక్రవర్తి

డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి

సింహపురి మండలీయుల అభినందన కుసుమాంజలి

[డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు గవర్నరుగా నియుక్తులైనందుకు మురిసిపోతూ సింహపురి మండలీయులు వారికి 25 తేది అఖండమైన, హృత్పూర్వకమైన సన్మానోత్సవం జరిపారు. ఆ సందర్భంలో మండలీయుల పక్షంగా, శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారిచే రచింపబడి, స్వాగతపత్రం సమర్పించబడింది. ఆ అభినందనపత్రాన్ని యథాతథంగా దిగువ ఇస్తున్నాము. —సం.]

ఇవే మా హృత్పూర్వక జేజేలు!

సంకుచిత భావ భిత్తికలచే ఖండములుగానిది మీ సుహృదయము! క్షుద్ర రాజకీయములు స్వల్పతమ తరంగములనుగూడ రేగగొట్టజాలని ప్రశాంత మానసము మీది! కావుననే మత్సరగ్రస్తమైన యీనాటి దేశీయ వాతావరణములో, అవాంఛనీయ అభిమానమునుగాని, దురభిమానమును గాని చూపనుచేతగాని మీరువదునారేండ్లకు పైన మంత్రులైయుండి, నేడు సామాన్యులకు అందుబాటులోలేని భూరి ఆర్యావర్త రాజపాల పదవి తనకుతానే మిమ్ము వలచి పూర్ణకుంభముతో ఎదురుకోల చేసినదనిన విషయమే మీ జీవిత ధన్యతను ప్రకటించి, మీ గుణసౌరభమును వెదజల్లుచున్నది.

మీ ధారుతర గంభీరమూర్తియే, మీ సర్వతోముఖ వివిధ కళారాధన తత్పరతను బయటపెట్టి, సరససాహిత్య మధువనమునకు మిమ్ము నవవసంతుని జేసినది. ఇది పూర్వజన్మసంచిత పుణ్యమే గాని, ప్రాకులాడి సాధించుకొనిన ప్రాభవము గాదు. బందరు కోపల్లె హనుమంతరావుగారి జాతీయత, పట్టాభిసీతారామయ్యగారి రాజకీయచతురత, వేదాల రంగాచార్యుల వారి ఆంధ్రభాషా విలసనము, మీ ఎలప్రాయమున మీ భావిజీవిత రమ్యహర్మ్యమునకు అస్తిభారమైనవి. అవల, అమర కవీంద్రుడు రవీంద్రుని దివ్యజనిన కళా కీర్తి సౌభాగ్యము, శాంతినికేతన పుష్ప నికుంజముల పొంతన ఒంటబట్టి, మీ సాహితీ ప్రవచనమును ఉజ్జ్వల సువర్ణ దీధితులతో అలంకరించినది. ఆ ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి - ప్రపంచ రాజకీయ నవయుగప్రవక్త గాంధిమహాత్ముని దండి వసతిదలందు మీరు గావించిన శుశ్రూష మీ జీవితమునకు ఒక ధార్మిక సంప్రదాయమును, సౌశీల్య గరిమను చేర్చిపెట్టినది. చివరన రాజనీతిచతురుడు రాజగోపాలాచారిగారి చెంత గావించిన రాజకీయపదవీ అక్షరాభ్యాసము మీకు అబ్బివచ్చినది. మీరి అన్నిటితోడు, సౌజన్యతలోక మార్తాండుడు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి ప్రాపునీడ, నేటి మీ బహుముఖప్రజ్ఞాపూర్ణజీవితమునకు మెరుగులు పెట్టినవి. ఇన్ని గుణములు కరగిపోసినమూర్తి కాబట్టే, మీ యశశ్చంద్రికలు మైలపడక రాజిల్లుచున్నవి.

పుట్టుకతో బుట్టిన మీ రాచపోకడలు -మీరు చేసిన సత్సాంగత్యములు- మీరు నివసించు వాతావరణము, మీ అభిరుచి వాసనల మెరుగు పెట్టినవి. వీటి అన్నిటికి దోహదకారి యగునట్లు, మన మండలమున అన్ని రంగములలో ఖ్యాతిగాంచిన మీ పుణ్యజనకులు- పట్టాభిరామరెడ్డిగారి ప్రాబల్యము, మీ కుటుంబపు పాదిలో మీ జీవిత ఫలపూర్ణ భూరుహమును పెంచి భూరిత్వము నొందించినది.

ఈ ప్రశస్తులు అన్నియు మీ కష్టార్జిత స్వామ్యములు. వివిధ భాషాజ్ఞాన సముపార్జనము, ఫోటో ప్లేట్‌వంటి మీ మానసమునకే అలవి అయిన పని. తెలుగు, ఇంగ్లీషు, బెంగాలీ, హింది, ఉరుదు, పారసీక సాహిత్యపాయసాన్నములు కడుపారభుజించి త్రేచినవారలు మీరు. తమిళాది మరికొన్ని భాషా వధూటి మణులు మీతో బుజ్జుబుజ్జకములాడుచున్నవి. వీటి అన్నిటి సారమే మీ కళాభిరుచి-మీ నాగరిక శైలి! అందువల్లనే మీ గోష్ఠులు, శ్రోతలను ఆనందింపజేయు విషయ సముద్రములైయున్నవి. సాహిత్య అకాడమి

—కొరవ 12 వ పేజీలో

బుచ్చిలో అపూర్వ సమాగమం - సన్మానం

ఎంతో మర్యాదతో రాజ్యాంగ పంజరం నుండి బయటపడ్డారు గోపాలరెడ్డి

—శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి

కాంగ్రెస్‌లో ఎన్ని ఆకర్షణలున్నా సిద్ధాంతాల్ని వీడనివ్యక్తి రామచంద్రారెడ్డి-అందుకే గౌరవం

—శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

ఒకే పూరులోపుట్టి వొకే యింటిపేరున పెరిగి రెండుపాయలుగాచీలి, రెండు నదులుగా ప్రవహించి, సముద్రాన్నితాకిన; ఒకేచోట జన్మించి రెండు భిన్నమార్గాలుగా పయనించి, రెండుభిన్నవుద్యమాలలోచేరి, జిల్లాలో రెండు పెద్ద రాజకీయ సంస్థాసన్నిభులైన వ్యక్తులు శ్రీయుతులు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారలు. ఆంధ్రరాష్ట్రం పుట్టకముందు నుండీ రంగంలోవుంటూ ఆంధ్ర రాజకీయాలలో అగ్రేసరులై వెలుగు విరజిమ్మిన పెద్దతరం నాయకమ్మన్యులే యిద్దరూ.

అట్లాంటి వారిరువురూ యిన్నేళ్ళు ఎడముఖం పెడముఖంగా వుంటుండినారు. వారిద్దరూ ఏకవేదికమీద తారసపడిన ఘట్టాలు గతంలో లేకపోలేదుగాని, మొన్న స్వస్థానంలో స్వజనంమధ్యనే ఏకవేదికమీదజేరి అపూర్వ సమ్మేళనంగా శాసించడం; పూలచెండ్లు విసురుకొన్నట్లుగా ఒక సామరస్య వాతావరణంమధ్య ప్రసంగించడం అసాధారణమైన విషయమే. ఆంధ్ర చరిత్రగాకపోయినా జిల్లా చరిత్రలో వూహించని విషయమేయిది.

రెండుముఖాలుగాచీలి, మనుగులో కుమ్ములాడుతున్న బ్రహ్మానందరెడ్డి-ఏ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారలు యింతలోనే సైకిళ్ళకొక్కై ఏక మంత్రివర్గంలో స్థానాలేర్పర్చుకొగలిగితే లేనిదింత యిందులో మాత్రమేముంది? అవన్నీ తత్వాలుగా బుచ్చిప్రాంత పుగ్రామాదులను రెండుగాచీల్చి పోరాటాలు సల్పుతున్న దొడ్ల-మేనకూరు కుటుంబాలు సన్నిహితం కాదలచుకుని మూగసైగలుగా సమైక్యంగా వ్యవహరిస్తున్న సమయంలో ఇందులో విచిత్రమేముంది? ఒకవిధంగా ఈ మైత్రికి సంకేతంగానే ఆ ఇద్దరు నాయకులకు బుచ్చిలో మొన్న ఏకవేదికను ఏర్పర్చినట్లున్నారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరుగా నియుక్తులైన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఆయనను లక్నోకు సాగనంపే దానికై జన్మస్థానమైన బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో ఒక చిన్నసభా కార్యక్రమం యేర్పాటుచేసి శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగా వుండమని కోరారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసినది కోవూరు తాలూకాకు సంబంధించిన బుచ్చిరెడ్డిపాళెం-కోవూరు పంచాయితీ సమితుల సంయుక్త ఆధ్వర్యాన. కోవూరు తాలూకా యిప్పటిదాకా దేశానికి యిద్దరు గవర్నర్లను ప్రసాదించింది- మొదట, దామరమడుగు గ్రామస్తుడు శ్రీ వలగాని చంద్రారెడ్డిగారు మొన్న మద్రాసు రాష్ట్రానికి కొంతకాలం యాక్టింగ్ గవర్నరుగా పనిచేశారు. తర్వాత యిప్పుడు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరయ్యారు.

ఈ వుపోద్ఘాత చిత్రాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని యిక కార్యక్రమ వివరాలకు పోదాం. 24 తేది సాయంత్రం బుచ్చి జి.వ. హైస్కూలు భవనంలో ఈ గోపాలరెడ్డిగారి సన్మాన కార్యక్రమం ఏర్పాటైంది. అల్పాహారవిందులో బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి, గోపాలరెడ్డిగారలు ఎదురెదురుగా కూర్చొని హార్దికంగా ముచ్చటించుకొంటుంటే కొందరు ముగ్ధులైపోయి చూస్తున్నారు; కొందరు నమ్మలేక కాబోలు మిటకరించి చూస్తున్నారు. విందు అనంతరం జరిగిన సభకు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించగా వుభయసమితి రాజులు దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి, జి.వ. చేర్మెన్ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, పార్లమెంటుసభ్యులు రేబాల దశరథరామరెడ్డి, జి.సి. కొండయ్యగారల మధ్య గోపాలరెడ్డిగారు ఆసీనులయ్యారు.

ప్రారంభంలో వుభయ సమితుల

—కొరవ 12 వ పేజీలో

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 99 of 1966. O. S. No. 40 of 1964

తిరుమలశెట్టి తులశమ్మ .... —వాది.

తిరుమలశెట్టి పుల్లయ్య .... —ప్రతివాది.

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా, ప్రతివాది కాయాకు స్థిరాస్తిని 29-5-67 తేదిన పైకోర్టులో పగలు 11 గంటల నుండి వేలంవేయబడును.

కావలి తాలూకా, తాళ్ళూరు గ్రామములోని

(1) నె. 139 రు పట్టా సర్వే నె. 215/1-B రు మెట్ట యె 1-53 సెంట్లు.
—వాది క్రయం రూ. 100/- అమినా క్రయం రూ. 3060/-

(2) నె. 139 రు పట్టా సర్వే నె. 215/5 రు యె 1-98 ట్లు వాయిలగుంటచేను
—వాది క్రయం రూ. 200/- అమినా క్రయం రూ. 3960/-

(3) నెం. 139 రు పట్టా, సర్వే నెం. 88 రు, యె 0-49 సెంట్లు.
—వాది క్రయం రూ. 500/- అమినా క్రయం రూ. 4900/-

(4) నె. 139 రు పట్టా, సర్వే నె. 76/3 రు, యె 0-78 సెంట్లు మాగాణి.
—వాది క్రయం రూ. 800/- అమినా క్రయం రూ. 7800/-

(5) నె. 139 రు పట్టా మాగాణి సర్వే నె. 76/2 రు, యె 0-75 సెంట్లు
—వాది క్రయం రూ. 600/- అమినా క్రయం రూ. 7500/-

(6) నె. 251 రు పట్టా లేతమామిడితోట సర్వే నె. 11/2 రు యె 1-70 ట్లు.
—వాది క్రయం రూ. 400/- అమినా క్రయం రూ. 4100/-

—యస్. వి. సుబ్బారెడ్డి - వాది అడ్వకేటు.

Nellore Municipal Office – Nellore.

Notification No. 1 Under Sec. 10 (Under Rule 33(a) of the Andhra Town Planning Rules.)

It is hereby notified under Sec. 10 of the Andhra Town Planning Act. 1920 (Madras Act. VII of 1920) that the Municipal Council of Nellore passed under sub-section (1) of Section 9, the following resolution No. 995 at its meeting held on 30-3-67.

"Under Section 9 (1) of the Andhra Town Planning Act. 1920 (Madras Act. VII of 1920) the Municipal Council of Nellore decides to prepare a (Town Planning) Scheme in respect of the area described hereunder.

The area measuring about Ac. 125—63 within the following boundaries:-

NORTH:- Irrigation channel bearing C. A. S. No. 515 and R. S. Nos. 554 & 550.

EAST:- R. S. Nos. 567, 568, 571 and 576.

SOUTH:- Irrigation channel bearing R. S. Nos. 586, 591 and 590.

WEST.- Irrigation channel bearing C. A. S. No. 522 and Survepalli channel bearing C. A. S. 1475

A copy of the plan of the area included in the scheme (Map No 1) will be kept for inspection during office hours at the Municipal Office.

2. Under Section 17 of the Andhra Town Planning Act 1920 no person may erect or proceeds with any building or work on or enter into or carry out a contract in respect of 1 and within the area included in the scheme without applying for and obtaining permission from the Municipal Council or the responsible authority.

3. Under section 23 of the Andhra Town Planning Act 1920 whereby the making of a Town Planning Scheme the value of any property has increased or likely to increase the municipal council shall be entitled to recover from the owner of such property an annual betterment contribution for such term of years (after the publication of a notification of the Government sanctioning the scheme under section 14) and at such uniform rate as may be fixed in the scheme. Under Sub-section (1) of the Section 25, such betterment contribution shall be a first charge on the property on which it is due, subject to the prior payment of land revenue, if any, due to the Government thereon, and shall be paid in half yearly instalments of one half of the amount fixed for the year,

4. Under rule 66 of the Andhra Town Planning Rules:-

(1) Whenever the title of any person primarily liable to the payment of the betterment contribution in respect of any premises to or over such premises is transferred, the person whose title is transferred and person to whom the same shall be transferred shall, within three months after the execution of the instrument of transfer or after its registration if it be registered or after the transfer is effected, if no instrument be executed, give notice of such transfer is the executive authority of the Municipality;

(2) In the event of the death of any person primarily liable as aforesaid, the person to whom the title of the deceased shall be transferred as heir or otherwise shall give written notice of such transfer to the Executive Authority of the Municipality within one year from the death of the deceased.

(3) The notice to be given under this rule shall be in such form as the executive authority of the Municipality may direct and the transfer or the person to whom the title passes, as the case may be, shall, if so required be bound to produce before the executive authority of the Municipality any documents evidencing the transfer of succession; and

(4) Every person who makes a transfer as aforesaid without giving such notice to the executive authority of this Municipality shall, in addition to any other liability which be incurs through such neglect, continue liable for the payment of the betterment contribution assessed on the premises transferred until he gives notice or until the transfer shall have been recorded in the Municipal register but nothing in this rule shall be held to affect—

(a) The liability of the transfer for the payment of the said contribution, or

(b) The period claim of the Council under sub-section [1] of section 25.

Municipal Office, —S. M MURTHUZA,
Nellore, Secretary & Special Officer.
11-4-67. Nellore Municipality.

నెల్లూరు వచ్చిపోయిన విలేకరుడు

మంత్రుల దండయాత్ర!

అబ్బబ్బ! ఎంతమంది మంత్రులు, ఎన్ని కార్యక్రమాలు, ఎంత హడావిడి, ఏమి సందడి!! ఈవారంలో మంత్రులవార్తలు, కారు ప్రమాదాలతప్ప ఇంకేవార్తలూలేవు; ఒకవేళవున్నా వాటిమీదకు దృష్టి మరలించే స్థితంలేదు! అది కార్డు, అనధికార్డు; హోటళ్లు,వూలు-పండ్ల వ్యాపారులు; కార్డు, డ్రైవర్లు; కడపరోడ్డు సైతం బేజారైపోయ్యారు. వనికి మాలిన వూలదండ వదులం ఐదులం అయ్యింది; ఖర్చిపోయిన వండ్లు ధరలు కూడా మండిపొయ్యాయి. వస్తువుల ధరల పెరుగుదలకు మంత్రుల కార్యక్రమాలు, నవ్వానాలు విందుల వేలంవెర్రికూడా ఒక ప్రధానమైన కారణమేమో!

ఈ మంత్రుల ముట్టడికి ఒక విధంగా కోట, నల్లపరెడ్డి సోదరులు కారకులు. వది రోజులపాటు నమ్మేళనాన్ని ఏర్పాటుజేసి, అంధ్ర మంత్రివర్గాన్ని కోటకు నమీకరించారు. ముఖ్యమంత్రి మొదలు, మునిసిపాలిటీల మంత్రివరకు వచ్చారు. ఈ తాకిడి నెల్లూరు, గూడూరు, వాకాడులకు కూడా తగిలింది. వది వదిహేనురోజుల పాటు రాత్రింబవళ్ళు నిద్రాహారాలు మానుకొని వనిచేస్తున్న నల్లపరెడ్డి సోదరుల దీక్ష దక్షతలు, ఓర్పు నహనాలు ఎవరికైనా ముగ్ధులను చేయకమానవు!

శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు నాలుగురోజులపాటు నెల్లూరులో మకాం వేశారు. గతానికి, ఇప్పటికి నాయుడుగారిలో స్టేట్ మంత్రిత్వానికి –క్యాబినెట్ మంత్రిత్వానికి వున్నంత తేడా కనపడింది. మౌనం మితభాషణంగా, కోపం శాంతంగా మార్పుచెందాయా అనిపిస్తుంది. జిల్లా విషయాలలో నాయుడుగారి శ్రద్ధ, అవగాహన ప్రశంసనీయంగా వున్నాయి. నాయుడుగారు ఈ రోజు సాయంకాలం బయలుదేరి పోతున్నారు.

* * *

హోం మంత్రి శ్రీ వి. సి. 25 తేది నెల్లూరు వచ్చారు; 26 నుండి రావూరు నియోజకవర్గంలో పర్యటిస్తున్నారు. 30 తేది నెల్లూరు, మే 1 తేది మద్రాను నుండి హైదరాబాదు; 3 తేది సాయంత్రం మద్రాను మీదుగా నాయుడుపేట, రాత్రి నెల్లూరు; 4 తేది సాయంత్రం వాగార్జున సాగర్. నెల్లూరులో వి సి. కార్యక్రమం ఏదీలేదు.

* * *

కార్మిక, నమాదారమంత్రి శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ కోటకుపోతూ 27 తేది నెల్లూరులో కొంతసేపు ఆగారు. వత్రికా విలేఖరులను కలనుకొన్నారు. ఐమీ రైతు కార్యాలయానికివిచ్చేసి ఫ్రెస్‌ను చూడారు; పాత నంఘటనలను తిరగవేశారు. చైత న్యము, అలినివేశము, తిక్షానవున్న నిరాడంబర నదివోత్తముడుగా కనుపిస్తారు శ్రీ బాపూజీ–వారి– అధికార సాహసాన్ని చూస్తే తప్ప.వారిని శ్రీ వి.సి. కొండయ్య దొరవాడ పాపిరెడ్డిగారలు అనుసరించారు.

* * *

హైదేవేనమంత్రి శ్రీ కె. వి. నరసింగరావుగారు ఈరోజు గూడూరులో దిగి, నాయుడుపేటకుపోయి రైల్వే ఓవర్‌బ్రిడ్జి నిర్మాణాన్ని తనిఖీచేసి, సాయంత్రానికి కోటకు చేరుతున్నారు.

* * *

కేంద్రమంత్రి శ్రీ రమువాధరెడ్డి నెల్లూరులో మిత్రులు, పాత్రికేయులను తనకు కానుగా కలనుకున్నప్పటి, 'ఐమీ రైతులూ' వచ్చిపోయారు. వారిమీద మంత్రిత్వ్రభావం కించిత్ గూడా పడినట్లులేదు. అతడ్డ వంవ-శ్లాఘ్యనిరాడంబరత, గప్చాపట్య భాషణం అట్లనేవున్నవి. అభివృద్ధికి అవి పోపానాలు.

* * *

ఇక ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు నెల్లూరుకు రాకేపుదాని, గూడూరు-సూళ్లూరుపేట–కోటలను నందర్శించారు. గూడూరు కార్యక్రమం చంద్రశేఖరరెడ్డికి, గూడూరు విందు సిద్ధయ్యనాయుడుగారికి అవమానకరమాశే! కాని అయన ముఖ్యమంత్రి, ఏంచేస్తాం?

కోటలో ఒక రాజకీయ రాయబారాన్ని ముఖ్యమంత్రి ఎదుర్కోవలసి వచ్చినట్లు కర్ణాకర్ణిగా వినిపించింది. అట్లనే శ్రీ కూకట్ల కోదండరామరెడ్డిగారు ధాన్యంధరల విషయంలో ఒకరైతు రాయబారాన్ని నడిపారట.

* * *

ఇక ఈ మంత్రులమధ్యనే శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి రారాపోరలు, నరలు నవ్వానాలు, విందులు విశేషాలు సాగినవి. గవర్నరైన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి 'ఐమీ రైతు' కూడా ఒక చిన్నవిందుజేసి తమాకాంక్షలు తెలియజేసింది.

నంక్షిప్తంగా ఇదీ మంత్రుల దండయాత్ర అధ్యాయం.

కారుప్రమాదంలో
వై. బి. రెడ్డి

కొత్తూరువాసి, ఇన్సూరెన్సు వ్యాపార పరిచితుడు, అభ్యుదయరైతు, సాహిత్యప్రియుడు శ్రీ వై. బి. రెడ్డిగారు 26 తేది రాత్రి తన మనుమడు నరేంద్రనాథరెడ్డి కారు టోదకంలో కోటనుండివస్తూ, నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువద్ద పెద్ది ప్రమాదానికి గురియై, స్పృహ వుండీలేని స్థితిలో పెద్దాస్పత్రిలో చికిత్సపొందుతున్నాడు. నరేంద్రనాథరెడ్డికి కాలు, చెయ్యి, ముఖానికి మందిదెబ్బలు; ప్రమాదంలేదు. వై. బి. రెడ్డిగారుకూడా అలస్యంగానైనా కోలుకోవచ్చునని, ఇప్పటివరకు పరిస్థితి అనుకూలంగానే వున్నదని తెలుస్తున్నది.

* * *

కోవూరునమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీ రివానులురెడ్డికూడా 27 తేది అర్ధరాత్రి నమయంలో, కోటనుండివస్తూ, రాజుపాళెం వద్ద కారు ప్రమాదానికి గురియైనా రట. వూరివద్దనే వున్నాడట. వివరాలు తెలియుటేదు.

సానుభూతి

ఎన్.పి. శ్రీ శరణ్యాకు పితృవియోగం కలిగిందట.

పోట్లపూడివాసి, కాకినాడలో ఫిషరీస్ శాఖ ఆసిస్టెంటు డైరెక్టరుగావున్న శ్రీ వలగాని గోపాలరెడ్డి భార్య వనంతమ్మ మాతృత్వంగా మరణించింది. పాపం! మొదటికాన్పు.

వీరిరువురికి మా సానుభావం తెలియజేస్తున్నాము.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు వుట్టి (8½ క్వి.)	455-00
బి. బి.	450-00
టి. కె. ఎం.	420-00

——

నెల్లూరులో కేంద్రమంత్రి రఘునాథరెడ్డి

"విశాఖపట్నం విమల్లో మనం
విడయిని నందికలు వట్టుకుతిరగడం
జ్ఞాపకంవుందా" – అని శ్రీశ్రీ వ్యర్థీయ కొంపెల్ల జనార్ధనరావుగార్ని వుద్దేశించి వ్యానిన వొక పెద్ద ఎలిజీవంటి గేయంలోచెప్పిన ఒక చరణం జ్ఞాపకం వచ్చింది, కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. వి. రమువాధరెడ్డిగారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు అయనపాల్గొన్న జిక్కిరిసిన కార్యక్రమాలకు నేను రిపోర్టరుగా హాజరైనతర్వాత. రాజ్యనభనభ్యుడైనా, నిన్నమొన్నటిదాకా నెల్లూరువీధుల్లో మిత్రులమెంట మామూలుగా తిరుగుతుండిన రమువాధరెడ్డి ఇవ్వడట్టా తిరగడానికి వీల్లేకుండాపోయింది. ఒకవేళ తిరిగినా కార్లోకవ్వ తిరగడానికి వీల్లేకుండాపోయింది. నిజానికి మంత్రిత్వంలో ఆకతబి మహత్యముంది.

నెల్లమూడి ఈగలవాలినట్లు మంత్రిగారువచ్చారంటే జనంమూగుతారు, అందరూపిలుస్తారు, అందరూ కార్యక్రమాలేర్పాటుచేస్తారు, పిర్పాటు చేయిస్తారు, విందిలిస్తారు, యిప్పిస్తారు. కడకు ట్రైన్ వాళ్లుకూడా అడుగడుక్కు ట్రైనుబడతారు. నెల్వురావాలకలిగినవారని పేరుబ్బ రమువాధరెడ్డిగారుకూడా మంత్రిగా ఈవట్రంలో యిమిడిపోవల్సివచ్చింది.

అయితేనొకటి: మంత్రిఅయినా, రమువాధరెడ్డిగారు తన నహజ నుందరమైన 'సింప్లిసిటీ'ని విడలేదు, తన మామూలు మిత్రధోరణిని విడవాడలేదు. మంత్రిగా నెల్లూరుకురాగానే అయన మొట్టమొదట చేసినపని తన పాతమిత్రులందరి ఇళ్లకూ తానుగా న్యయంగావెళ్ళి కలుసుకొనివచ్చాడు. ఇది వారిలో కనవడిన మొదటి నుగుణం.

ఇక అయన పాల్గొన్న కార్యక్రమాల వివరాలు శేషాత్మకంగా:-

25 తేది మధ్యాహ్నం-అనం వంటివ రెడ్డిగారి చిత్రపటాన్ని లోకల్ బ్రాంచి అథారిటీవారి భవనంలో అవిష్కరించి, వంటివరెడ్డిగార్నిగూర్చి పట్టురలగా వని చేసేవాడని, నిజమైన రాజకీయ కార్యకర్తకు వుండాల్సిన లక్షణాలన్నీ వారిలో మూర్తీభవించి వున్నాయని పొగవుగా ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. సాయంత్రం వి. ఆర్. హైస్కూలు వనంతోద్యానవనంలో ఖద్దరుమిల్, ఖాగకీక్ష-అనే బది గురవారెడ్డిగారి కృతులను అవిష్కరిస్తూ అభ్యుదయ పరివయిస్తుడుగా నాలుగుమాటలు మాట్లాడారు. అనంతరం శ్రీ వుట్టవర్తిగారు వావావివయాలపైద మాట్లాడి రంజింపచేశారు. రాత్రి లయన్స్ క్లబ్బువారి విందులో మాట్లాడుతూ మన సేవానంస్థలు యింకా సోషల్‌వెల్‌ఫేర్

—కొరవ 7 వ పేజీలో

గోపాలరెడ్డికి వీడ్కోలు

(మొదటిపేజీ కొరవ)

శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. జిల్లా రాజకీయాలలో అలీనవిధానావలంబకుడైన పాత కాంగ్రెస్ వాది శ్రీ వడ్లూరు కోదండరామరెడ్డిగారు అతిథులకు స్వాగతమిస్తూ గోపాలరెడ్డి గారిని రువ్వకూడా తినివేయనీయలేని 16 ఆణాల కాంగ్రెస్‌వాదిగా పేర్కొంటూ, ఐదేళ్ల గవర్నరు గిరీ తర్వాత రాష్ట్రానికి వచ్చి అందరినీ ఏకత్రాటిమీద నడిపించవలసిందిగా కోరారు.

గవర్నరు అంతస్తుకు దీటుగా ఏమో, శ్రీ కూకటి కోదండరామరెడ్డి, శ్రీ వంది పాటి నుబ్బరామరెడ్డి ప్రభృతులు గోపాల రెడ్డిగారిని స్వచ్ఛమైన మల్లెపూదండలతో అలంకరించారు. దిరంజీవి నుంతు నరేంద్ర నాథ్ ప్రార్థనచేశాడు. సభాధ్యక్షుడు శ్రీ దశరథరామరెడ్డిగారు క్లుప్తమైన ప్రారంభ వ్యాసంగం చేశారు. గోపాలరెడ్డిగారు ముఠా తత్వంలేకుండ, మద్దులేకుండ న్యాయధర్మ పరిపాలన చేశారని, పదవిలో వున్నా లేకున్నా కాంగ్రెస్‌ఎడ భక్తి విడలేదని, అందువల్లనే దేశవ్యాప్తంగా గోపాలరెడ్డి గారికి గౌరవం వుందని శ్రీ దశరథరామ రెడ్డిగారన్నారు. శ్రీ మరువూరు కోదండ రామరెడ్డిగారు మండలీయులపక్షంగా స్వాగతకుసుమాంజలివ్రతాన్ని పదివినమర్పించారు. శ్రీ మోచర్ల రామకృష్ణకవి పంచరత్నాలను మధుర కంఠంతో పదివారు.

తర్వాత వుపన్యాన క్రమంలు ప్రవహించాయి. చాలామంది మాట్లాడారు. కాని గోపాలరెడ్డిగారి గంభీర వ్యక్తిత్వం, రాజకీయరంగంలో వారి శీల సౌభాగ్యం, విమోత్న రంగంలో వారి బాధ్యతలు– వీటినీగూర్చి వక్తలుచాల అశాభంగాన్ని కల్గించారు. ఇలాంటి సందర్భాలలో స్తోత్ర పాఠాలకు స్వస్తి జరగడం మంచిది. ఉపోద్ఘాతాలు, స్వీయ సంబంధాలతో శ్రోతలకు వెగటు కల్గించకూడదు. ఒక్క జి. సి. కొండయ్యగారు మాత్రం వ్యక్తిగా, రాజకీయవాదిగా గోపాల రెడ్డిగారి గంభీరతను దక్కగా చిత్రించగలిగారు; గోపాలరెడ్డిగారి గవర్నరు పదవిలోవున్న రాజకీయ ప్రాధాన్యతను, కీలకత్వాన్ని సుబోధకం చేయగలిగారు. శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారుకూడా వివరన గవర్నరుగా గోపాలరెడ్డిగారికి దిన్న నలభై ఇచ్చారు. పార్టిమెంటు సభ్యుడు, న్యాయశాస్త్రవేత్త కాబట్టి అదనువు వారిపుంది గదా!

శ్రీయుతులు మద్ది సుదర్శనం, పి పార్థసారధి, నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఎం. సుందరాచారి, ప్రైడా సుబ్బరామయ్య, గుర్రం సుబ్బరామయ్య, ఖాజీమొహిద్దీన్, శ్రీమతి రేబాల దమయంతిదేవి నాటి వక్తలు. మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారుకూడా ప్రవనంగించారు; వారి వుపన్యానం ముక్తసరిగా, పొదిత్యంగా వుండినది. శ్రీ గుర్రం సుబ్బరామయ్యగారు సంస్కృత భాషా వ్యాప్తికి కృషిచేయవలసిందిగా నలభైయిచ్చారు.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య మాట్లాడుతూ– వ్యక్తిత్వ అవధులదాటి, విషయాన్ని విషయంగా అర్థంచేసుకునే ఔచార్యం, గంభీరత్వం గోపాలరెడ్డిగారిలో మూర్తీభవించాయన్నారు. రాజకీయాలను 'గట్టర్ లెవల్' కు దిగకార్చని, కొన్ని అదర్శాలు– నైతిక విలువలు పెట్టుకొని వరిజీవనమయాల్లో నెగ్గినవ్యక్తిని వుగ్గడించారు. ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రాధాన్యతను వివరిస్తూ, దాని నేటి రాజకీయనంక్షోభాన్ని, క్షామ పంక్షిష్ట స్థితిని వుదహరిస్తూ, ఆ రాష్ట్ర గవర్నరు పదవి భారమైనదని, క్లిష్టమైనదని, ఈ సమయంలో దానిని స్వీకరించవలసి రావడం గోపాలరెడ్డిగారి అదృష్టమని అన్నారు. యు పి. పోతే నందియాపోయి నప్పేనం పూర్వం ఆనేవారని; ఇప్పుడు ఉత్తరప్రదేశ్ రక్షించబడితే భారతదేశం రక్షించబడినట్లు భావించాలని; గోపాల రెడ్డిగారి రాజనీతికి, చాతుర్యానికి పరీక్షని; ఆ రాష్ట్రంలో వ్యాకాస్వామ్యాన్ని రక్షించాలని, ఆ కీర్తిని పొందడానికే గోపాల రెడ్డిగారు గవర్నరయ్యారని, చరిత్రలో వారిపాత్ర శాశ్వతంగా నిల్చిపోగలదని వుద్ఘాటించారు.

గోపాలరెడ్డిగారు వదినిమిషాలు మాట్లాడినా హృదయాలనుతాకే భావతెర్లూలు ద్యోతకమైనాయి. గవర్నరుపదవి చారిలో విచారాన్ని, ఆనందాన్నికూడా కల్గిస్తున్నాయా అనిపించింది. ఉన్వనత్యాగ్రహం చేసేటప్పుడు, జైల్లకు పోయేటప్పుడు, లాఠీదెబ్బలు తినేటప్పుడు, మంత్రి అవుతామనిగాని, వున్నతపదవికి పోతామనిగాని అనుకోలేదని, అమూల్యమైన ప్రజాదరణ సంపదకు తాసుకొంత వరకు పాత్రుణ్యాయ్యానని, ఇప్పుడు దానికి దూరమవుతున్నానని గోపాలరెడ్డిగారు ఎంతో నొచ్చుకుంటున్నట్లు వెలిబుద్యారు. 28 వేది నుండి ప్రత్యక్షమైన కాంగ్రెస్ రాజకీయాలకు దూరమైపోతున్నానని ఆవేదనవారిమాటలలోవ్యక్తమైంది.యు.పి.లో నేడో అనేకపార్టీల మంత్రివర్గం అధికారంలో వున్నదని, వారిలో చరణసింగు తప్ప తక్కిన అందరూ తనకు కొత్తవారని, వారితో భేదాభిప్రాయంలేకుండ, వారు కాంగ్రేసేతరులనేభావం తనలో రాకుండ, తాను కాంగ్రెస్‌వాణ్ణనే అభిప్రాయం వారిలో కలగకుండ, వారుచేసేదానికి ఆమోదం తెల్పుతూ, పొరపాటు జరిగినపుడు హెచ్చరిస్తూ తాను వ్యవహరించవలసివున్నదని గోపాలరెడ్డిగారు గవర్నరుగా కష్టతరమైన తనపాత్రను వివరించారు. యు. పి. ప్రభుత్వాన్ని తెల్లని మల్లె మాలగాకాక, వివధవర్ణ వుప్పగువ్వంగా పోల్చారు.

గోపాలరెడ్డిగారు తన వుపన్యాసాన్ని కొనసాగిస్తూ, నేడు పీపార్టీ ప్రభుత్వమా అనేదికాకుండ, ప్రజల కోర్కెలు తీర్చడానికి ఎవరు సాహసంతో పనిచేస్తారు అనేది ప్రాధాన్యంవహించే విషయమని, ప్రజాభ్యుదయ కార్యక్రమాలలో పోటీగా ముందుకు రావలసిన అదను వచ్చిందని, ఇది మంచిదని గోపాలరెడ్డిగాను వెలిబుద్యారు. ప్రజల అభిమానాన్ని పొందిన ప్రభుత్వాన్ని, అది పీపార్టీదైనాగాని, గౌరవించవలసివున్నదని వుద్ఘాటించారు. ఈ పరిస్థితుల్లో తాను కొత్త అనుభవాల్లో ప్రవేశిస్తున్నానని, రాజకీయాలలోవుంటూ రాజకీయాలకు అతీతంగా వ్యవహరించవలసివున్నదని, ఇది వుత్సాహపరచే విషయమేనని అన్నారు.

ఉత్తరప్రదేశ్ ఒకవిధంగాచూస్తే సంస్కృతి సమ్మేళనమన్నారు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వం వుయ్యలవున్నదని, విభిన్నమైన భారతీయ సంస్కృతి ఇక్కడ వికసిస్తున్నదని అన్నారు. లక్నో ఉర్దూకు, అలహాబాదు హిందీకి, వెనారస్ సంస్కృతానికి పీఠాలని; వీటిలో ఎంతవరకు పాల్గొని, ప్రోత్సహించే అవకాశముందో ప్రయత్నించగలనని; వీటివల్ల అభిరుచి, పరిపక్వం వున్నదికాబట్టి అభ్యసికి వూనుకోగలనని గోపాలరెడ్డిగారు ప్రకటించారు. యు. పి. లో తొమ్మిది విశ్వవిద్యాలయాలున్నాయని, వాటికి తాను ధాన్యలర్‌గా వ్యవహరించవలసివున్నదని, ఇది ఒకవిధంగాఅంద్రోళన, మరోవిధంగా అనందం కల్గిస్తున్నదని, ఆ విశ్వవిద్యాలయాలలో భాషలకు, హ్యూమానిటీస్ వగైరాలకు కానెంతవరకు సేవచేయగలనో తెలియదు; అన్నట్లే సి.ఆర్. రెడ్డిగారి శుశ్రూష వున్నదికాబట్టి దొరవదీనుకోగలనని, ఎవరి అగ్గిపోలికి కావలేకుండా సేవచేయగలిగితే దన్యుణ్ణని గోపాలరెడ్డిగారన్నారు. మద్రాసు-ఆంధ్ర, ఢిల్లీ ... ఇవ్వకు లక్నో ... ఈ విధంగా తాను భారతీదర్శక చేస్తున్నావా అని పిస్తున్నదన్నారు. నెల్లూరుమండలీయులు చూపిన ఆదరణను, ప్రేమను మరచిపోలేనం, నెల్లూరుకు, ఆంధ్రకు అవ్యతిష్ట తేకుండ; చెడ్డపేరానని అనిపించుకోకుండా తన బాధ్యతలు నిర్వహించుటకు వ్యాజల ఆశీర్వాదాలు సహాయకారి కాగలవనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తంచేశాడు.

శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి తన అంత్యోవన్యానంలో కేవలం చట్టబద్ధకారం కాకుండ, సాంప్రదాయకంగా నడుమలో వలసిందిగా కోరారు.

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు అబరుగా మాట్లాడుతూ గోపాలరెడ్డిగారివల్ల ఒక అవకాశం అనిగిందని చెప్పేవారు లేరని, అధికారంలో వుండి చెడ్డపేరు లేకుండా బయట వడిన వ్యక్తి గోపాలరెడ్డి గారొక్కరేనని, ఇది గర్వించవలసిన విషయమని అన్నారు. వెళ్లారు వారు లక్నోకు వస్తే అదరించవలసిందిగా ప్రత్యేకంగా కోరారు.

మాధవపెద్ది సత్యం, పిఠాపురం నాగేశ్వరరావు, వనంత బృందం అహూతులకు సంగీతవిందు పెట్టింది. నిరాడంబరమైనా గంభీరంగా శోభించింది ఈ సన్మానోత్సవం. దీనిని అర్గనైజ్ చేసిన మిత్రులు అభినందనీయులు. —మా. వి.

——

(మొదటిపేజీ కొరవ)

సీలం– కానుపారి మధ్య చెలరేగిన వివాదానికి కీచులాటకు వ్యక్తిగతమైనది తప్ప వేరే కారణాలేమీలేవు: అందుకే ఈ విషయంవట్ల ప్రజలుమాత్రం అనక్తి చూపలేదు. ఇకముందు చూపరుకూడా. మంత్రివర్గంలో అధిక ప్రాతనిధ్యంకోసం విమర్శలు ప్రకటనలుచేస్తే అది అధికారం కోసం కీచులాటగా భావిస్తారు. అలాకాక రాష్ట్ర ప్రజలను ప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కొంటున్న నమస్యలను అధ్యయనంచేసి, చర్చించి, వాటి పరిష్కారానికి తగు సూచనలు, మార్గాలు చూపితే, అనంతపద్మివర్గం వారు కాని, బ్రహ్మానందరెడ్డి నాయకత్వాన్ని వ్యతిరేకించే ఇతర్లు కాని రాష్ట్రానికి గొప్ప సేవచేసిన వారవుతారు. వారి వ్యక్తిగతపేరు ప్రతిష్టలుకూడా ఇనుమడిస్తాయి.

ఎం. బి. రాజు సంఘం, జిల్లా వరిపాలనా వ్యవస్థలో చేయవలసిన మార్పుల గురించి చేసిన సిపార్సులను ప్రభుత్వం అంగీకరించేటట్లయితే అది ప్రజాస్వామిక వికేంద్రీకరణ విధానానికి గొడ్డలిపెట్టు అవుతుందని వెంగళరావుగారు రాష్ట్ర పంచాయతీ మండలి అధ్యక్షుడుగా ఒక ప్రకటన చేస్తూ పేర్కొన్నారు. జిల్లాపరిషత్తులకు, పంచాయితీ సమితులకు, స్థానిక అభివృద్ధి పనుల నిర్వహణకు నంబంధించివున్న అధికారాలను తొలగించి జిల్లా కలెక్టరుకు ఇచ్చివేసి, వీటన్నింటికి అతనినే భాద్యుడుగా చేసినట్లయితే, జిల్లాలో కలెక్టరు నియంతై కూర్చుంటాడని, పరిషత్తులు నమితులై అతని చేతు నంస్థలై పోతాయని వెంగళరావుగారు పేర్కొన్నారు. ఇందులో నిజమున్నా లేకపోయినా వెంగళరావు గారొక్క విషయాన్ని అంగీకరించాలి. ఈ పంచాయతీ రాజ్య విధానం మన రాష్ట్రంలో గత పీడు, ఎనిమిది సంవత్సరాలనుండి అమల్లోవుంది ఈ వంచాయితీ వ్యవస్థ నిర్వహణను చూస్తే, ఇవి గ్రామాల్లో తరతరాలుగా వుంటున్న ముఠాలు పెత్తందార్ల చేతుల్లో ఇవి కీలుబొమ్మలై, వారి అధిపత్యం ఇంకా స్థిరపడి పోవడానికే దోహదం చేశాయని తేలుతుంది. పైగా ఇవి నానాటికి వుఠాకుంటున్న అధికారాలు పలుకుబడి కారణంగా, సాధారణ ఎన్నికల్లో, పీటి వ్యభావం అత్యధికమై, ఎన్నికలు, పోటీలు అన్ని దేశ రాజకీయార్థిక నమస్యల ప్రాతిపదికపై కాక స్థానిక గ్రామీణ తగవులాధారంతో జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయం క్రితం సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో వూర్తిగా వ్రన్నుటమైంది.

జిల్లావరిషత్తు అధ్యక్షులు, నమితి అధ్యక్షులు విద్య మొదలైన శాఖల్లో తమకుగల అధికారాలను దుర్వినియోగంచేసి, యోగ్యులైనవారిని ఇంకా పీడించడానికే దుర్వినియోగంచేశారుకాని సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారి అభ్యున్నతికి జరిగినకృషి ఎక్కడా కనిపించలేదు.

జిల్లాకలెక్టరు, బూజుపట్టిన అధికార్ల పెత్తనాన్ని తొలగించి, స్థానిక అభివృద్ధిలో ప్రజలను భాగస్వాములనుచేసి, ప్రజల్లో చొరవ నాయకత్వం పెంపొందించేటందుకు పూర్తి అవకాశం కల్పించే వున్నతాశయంతోనే ప్రస్తుతరూపంలో పంచాయతీరాజ్య వ్యవస్థను పేర్కాటు చేశారన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం జిల్లా పరిపాలనా వ్యవస్థలో మార్పులను తలపెట్టినప్పుడు విస్మరించకూడదు. పై అశయానికి భంగం కలగకుండానే ఏమార్పులైనా జరగాలి. ——

నెల్లూరో కేంద్రమంత్రి

(6వ పేజీకొరవ)

సాధన స్టేజిలోనే వున్నాయని, పోషలిస్టు స్టేజికి రాలేదనిచెప్పినవాక్యం ప్రత్యేకింది గమనార్హమైంది

ఇక 26 వుదయం ఇండియా ఎక్సు ప్రెస్ నెల్లూరు విశేషరి శ్రీ గోపాల కృష్ణయ్య చేసినవిందులో నెల్లూరు ప్రెస్ వారితో అసామాషిగా మాట్లాడారు. అక్కడ కొంత ప్రెస్‌వారిగలబా షరా మామూలుగానే వుండింది. రాష్ట్రపతి ఎన్నికమీదకు చర్చ మళ్ళింది–కోకనుబ్బారావుగారి అడ్డిమెంట్లు స్వతంత్ర పార్టీయులైన మసానీ–రాజాజీ భావానుగుణంగా వుంటాయన్నారు. దానిమీద చర్చజరిగి నద్దుమణిగింది. అంధ్ర పరిశ్రమలు, ప్రాజక్టులు; నెల్లూరు మైకాపరిశ్రమ విషయమై శ్రద్ధవహించగలమన్నారు.

తర్వాత సాయంత్రం నెల్లూరు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటులో పారిశ్రామికుల విందు-సభ. పారిశ్రామికవాడలో సీళ్ళులేవని, కరెంటు గొడవసి, అదసి, ఇదసి వొక కోర్కెలజాబితా; డాక్టరు జె. నారాయణయ్య టాక్సులు తొలగించి, ముడిసరుకులు, అదసి, ఇదసి మరో జాబితా చదివారు. ఇవన్నీ రాష్ట్రప్రభుత్వ నబ్జెక్టులని, కేంద్రం తరపున తానుగా చేయగలిగిందేమన్నా వుంటేచెప్పమన్నాడుమంత్రి. ఇవన్నీస్టేట్ విషయాలని తెలిసికూడా వాళ్ళు మామూలు జాబితానే చదివారు. వందన నమర్పణలో మాత్రం శ్రీ జి. బాలకృష్ణారెడ్డి సార్థక

రంగాజీ విజయం

శ్రీకాకుళం పార్లమెంటుచివనిక్షణంలో స్వతంత్రపార్టీ అభ్యర్థుడు అదార్యరంగా 55వేల మెజారిటీతో దిగ్విజయం పొందారు.

మైన విషయాలు మాట్లాడారు.

తర్వాత శ్రీ కొండం వుదయోత్తమరావు గారి ఇండోఅర్మన్ మిత్రమండలి-నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటర్‌లో నెహ్రూజీచివ రము నాథరెడ్డి ప్రవనంగించాడు. రాత్రి కోటరిందులో యూరపీదేశాల రాజకీయ-వ్యక్తిగత జీవితావిధానాలనుగూర్చి క్లైల్ గా మాట్లాడాడు.

తర్వాత 27 వేది వుదయం – నెల్లూరు చోటర్స్ అసోసియేషన్ అల్పాహారందు ఆక్కడకూడా సేల్సుటాక్సు తగ్గించాలని, కనీనం మద్రాసు-మైసూరుల స్థాయికి టాక్స్ తగ్గించమని – వగైరా కోర్కెలు కోరారు. పిదిపై నర్దయాలు కీయలోవల్సింది శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారని చెప్పి కూర్చున్నారు శ్రీ రమునాథరెడ్డి. అనం సంజీవరెడ్డిపక్కన ఆసీనులైనారుకాని ఎందువల్లనో ఏమీమాట్లాడలేదు. ఇది, శ్రీ రమునాథరెడ్డిగారు నెల్లూరులో పాల్గొన్న కార్యక్రమాలను గూర్చిన స్థూల వివరాలు. మొత్తానికి అన్ని కార్యక్రమాల్లోను ఎంతో విజ్ఞాలుగా, విషయజ్ఞులుగా, హుందాగా ప్రవర్తించారు.

—— —మా. వి.

ప్రకటన

కోవూరు తాలూకా, పెదవుత్తేడు గ్రామకాపురస్తులు, మా కక్షిదారులైన్నూ అయిన తంబిరెడ్డి గోపాలరెడ్డిభార్య హైమావతమ్మ తరపున యావన్మందికి తెలియచేయడ మేమనగా:-

మా కక్షిదారురాలు హైమావతమ్మభర్త గోపాలరెడ్డి మనోవికలము కలిగి, దేశదిమ్మరిగా తిరుగుతూ అమాయకంగా కుటుంబాస్తిని కొల్లబెట్టుచున్నాడనిన్నీ, తన మనను స్వాధీనములోలేక ఎవరు ఏ మడిగిననూ వ్రాతలు వ్రాయించియిస్తూ, మా కక్షిదారురాలి మైనర్ కొమారుడి జాయింటు కుటుంబమాక్కులకు లంగము వాటిల్లునట్లు ప్రవర్తించుచున్నాడనిన్నీ, కుటుంబయావదాస్తి కొయింటుకుటుంబమైనది అయిన కారణంచేత నదరు గోపాలరెడ్డి ఏమైనా వ్రాతలువ్రాసినా, బాకీలుతెచ్చినా అవి మా కక్షిదారురాలికిగాని, ఆమె మైనర్ కుమారుడుగాని బద్దగిఁజనేరనన్నీ, యిందుకు విరుద్ధంగా ఎవరు వ్యవహరించినా మా కక్షిదారురాలు తన మైనర్ కుమారుడు తను వ్యవహారములు జరిపి నదరు వ్రాతలను, బాకీలను రద్దుచేయించుచగలరని ఇందుమూలకముగా యావన్మంది తెలియు కొనవలసినది.

—బి. వి. రమణారెడ్డి,
అడ్వకేటు - కోవూరు.

ఆంధ్రా మెట్రిక్ చదవండి!
★ స్టార్ ట్యూటోరియల్ కాలేజి ★
సంతపేటు—ఒంగోలు
మీకు తప్పక విజయాన్ని చేకూరుస్తుంది.
నేడే ప్రాస్పెక్టస్‌కు వ్రాయండి.
—ఆర్. చెంచురామయ్య, ఎం. ఎ. — ప్రిన్సిపాల్.

శివారెడ్డి పద్యాలు

రాష్ట్రపతి కొలువు

జరవైమంది పోటీ యీ ముష్టిప్రతినిధులు
పదవికోఱకు రాష్ట్రపతి కొలువుకు!
పిల్లపిల్లలగవ పిల్లికిర్చినలాగు
పోష్ట రచ్చజేస్తె పొమ్మికేంది?

ముద్దుగుమ్మలంటె మోజు తె చరివాడు,
పదవులంటె ఆశపడనివాడు,
అర్థమంటె ప్రీతి అపేక్షలేనోడు
లేనేలేడు కలిలో కానరాడు!

అమెరికా మందుగుండు

మారణాయుధాలు చేరవేస్తున్నట్లు
పాకిస్థానుకిచ్చి పంపినట్లు
గూఢచారివార్త, దాని సందేహంల
కల్తిలేని న్యూసు, కాదుగ్యాసు!

పాకిస్థాన్తో తాము వగ దెమ్మకోలల్ల,
జగడమాడలల్ల తామనమ్ము!
కాని, పాకులోస్తె కాజేసికిరద్ది
క్యాదు, మేముబెప్తె తలకెక్కదు.

మాకె బోధపడవు మా రాజకీయాలు,
పూరుకోము పైన నోరుజాస్తె,
ఆగ్రహించవోకు అమెరికా ప్రసిడెంటు!
చెయ్యిచేసుకోకు అయ్య! మాపై.

పోలీసు సమ్మె

అంట బెలకతుంది హస్తినాపురమందు
గోలగుందినమ్మె పోలిసోరు
అందపేకమయ్యె ఆడిస్తువున్నారు
చెవులబట్టి అయ్యో! గవర్నమెంటు!

అరవరానికటువు ఆహారధాన్యాలు
ధరలు మింటికెగసె, దొరకనమ్మ
యిచ్చె నంబళమ్ము ఏమూలకొస్తుంది
అలొదిస్తె, జబమె అంతమటుకు

పోలిసోరె జగతికి
మూలాధారమ్ము వారు మొండికెస్తె, కు
స్తీలకు దిగితే పాలన
పిలాసాగుద్దొ? దేశ మేమైపోద్దో!

పెద్దపుత్తేడు టీ

పెద్దస్కీము, యిండిపెండెంట్సు కాంగ్రేసు
ఏకమయ్యె టీని స్వీకరించె
తల్లిలేరు గాని తండ్రి వొక్కడెమాకు
కుమ్మరొకడెగాని కుండలేరు!

ట్వంటియర్సుబ్యాకు వొంటెద్దు బండెక్కి
చుట్టపక్కములను చూడబొయ్యె
పుత్తగాల్లిబెట్టు పుత్తేడు యీనాడు
ఎంతొ మెఱుగు సమితి యేలబడిలో!

ఇంతగద్దు మునుగుమంత మామిడివప్పు
అంతమటుకెలాల, ఎంతదిన్న
నాల్కదాటినాక నరకంలొ బడిపొద్ది
కొవపడకు రాజగోపలయ్య!

డాక్టర్ రామచంద్రారెడ్డి

వైద్యలోకమునకు వన్నెదెచ్చినవాడు
కడవలాడి నీరు కార్చెవాడు
పేదసాదలంటె పెనుగులాడెవాడు
'రాం' గతించె కానరాడుయింక!

తల్లి రాజ్యలక్ష్మి! నెల్లూరుజిల్లాలొ
ప్రముఖపాత్ర నిడుపతివహించె
దూరమాయెనయ్యొ! దుఃఖమ్ము దిగమ్రింగు
పూరడిల్లు, ఋణము తీరిపోదు!

శ్రీరామనవమి (లేగుంటపాడు)

కోవెలుంది, వుంది కొద్దిగా మాన్యమ్ము,
ఒధముమీదయెక్క రాముడొస్తె
వాకిళేకమిచ్చె నాయకొక్కడులేడు
శైలుఅరటిపల్లి, రక్తపష్టి!

కవిత్రయ జయంతులు

(4 పేజీ కొరవ)

అద్ది. భావాన్ని అనువదించవచ్చు, అర్థాన్ని అనువదించవచ్చు, కాని ఆ అర్థాన్ని చెవ్వగలిగినమాటను? ప్రతిపదానికి వొక విలక్షణత, రంగు, రుచి వున్నది... పదాల కూర్పులో నన్నయ్య సాధించేనాదం అమోఘమైనది. నన్నయ్యగారి అక్షరరమ్యత ప్రఖ్యాతమైనదికదా. శ్రవణశుభగమైన నాదానొకళయ్య ఆయన కవితలో మనకు భాసిస్తుంది.

''భారతంలో వొకచోట... కచుడు యింకా యింటికి తిరిగిరాలేదని దేవయాని చెప్పేపద్యం చూడండి:

వాడిమయూఖముల్ గలుగువాడ
వరాంబుధిగ్రుంకె దేనువుల్
నేడిచటవచ్చె నేకతమ
నిష్ఠమొయిన్న పదగ్నిహోత్రముల్
పొడిగవేల్వ గాబడియె
బొద్దునుపోయెగ చుండికేనియుఁ
రాడు వనంబులోన మృగ
రాక్షసవన్నగ బాధనొందెనో''

''అనే యీపద్యంలో అంతా దీర్ఘ అక్షరాలు వాడారు, వొక పొడుగాటి భావన స్ఫురిస్తుంది. ఈ స్ఫూర్తిని యింకోభాషలో పెట్టడంఎట్లా?

పేదోఒక అర్థ శేజన్ను నన్నయరచన అంతటా కనపడుతుంది. ఒకపవిత్రత, స్వచ్ఛత, బాలువారుతుంటుంది. మితవచనం, స్వచ్ఛవచనం....శుక్రుడు పునర్జీవుడైనాడు-అనేదాన్ని ఎట్లా వర్ణించాడు నన్నయ్య? - 'ఉద్భారణ దక్షుచేత నఖిహితంబగు శర్తంబునట్లపోలె'- అన్నాడు. ఇంతకంటె గొప్పవుపమానం మరొకటి ఏ సారస్వతంలో వుంటుంది? 'గాథప్రతిభుడు' అని శ్రీనాథుడు గాబోలు నన్నయ్య గూర్చి అంటాడు.

''నన్నయ్య నాటకీయంగా వ్రాయలేదు-అని చాలమంది ఆరోపిస్తుంటారు. ''సాల ప్రాంశు...'' అని కర్ణునిగూర్చి వర్ణించిన పద్యం ఎంత నాటకీయంగావుంది!(....అని యిట్లా వుదాహరణలుగా అనేకవర్ణనలిచ్చుకొంటూ పోయారు) నన్నయ 'శాకుంతలోపాఖ్యానం'లో శకుంతల - దుష్యంతుల పాత్రలను ఖానిచేశాడని అనేకులు దీర్చిదండాడారు; కాళిదాసునితో పోల్చిరెట్టారు. కాని యిట్లాంటివారెవరూ సంస్కృత మూలాన్ని పరిశీలించలేదని నా భావం. సంస్కృతంలోవున్న వుపాఖ్యానాన్ని నన్నయ్య ఎంతో సాఫీచేశారు నిజానికి...తిక్కనవంటివాడు నన్నయ్యను గూర్చి 'ఆంధ్రకవిత్వ విశారదుడు' అని అన్నాడంటే ఇక మనమేమి అనగలం?' -ఇదీ శ్రీ భుజంగరాయశర్మ వుపన్యాసం.

ఇక ఎర్రాప్రెగడనుగూర్చి శ్రీ జానకిరామశర్మచెప్పిన వొకవిషయం గమనార్హమైనదిగానే కనపడుతుంది- ''నన్నయ్య చాలా సంగ్రహంగా అనువదించాడు. 6 వేల శ్లోకాలకు దగ్గర దగ్గర 2 వేల పద్యాలు వ్రాశాడు నన్నయ్య. ఎర్రాప్రెగడ నగం అరణ్యపర్వంలోనే 16 వందల పద్యాలున్నవి. ఇదే నన్నయ్యవ్రాసి వుంటే ఏలరువందలో పిడువందల పద్యాలలో వ్రాసివుండే వాడేమోననిపిస్తుంది. ప్రారంభంలో నన్నయ్యరీతి కొంతకలవుకు వచ్చేటట్లుగా వ్రాసినా, పోను పోను చివరిన తిక్కనరీతిని సైతం తలపించేటట్టు వ్రాశాడు. ఎర్రాప్రెగడలో వొక వర్ణన ప్రౌఢ్యలత వున్నది...''

ఇక సుదర్శనంగారి వుపన్యాసం: పై యిద్దరి వుపన్యాసాల రిపోర్టు చేసినట్లుగా శ్రీ సుదర్శనంగారి వుపన్యాసం వొక విధంగా సాఫీఅయిన పత్రికావిలేకరి రిపోర్టింగ్ పరిధిలో యిమడడం కొంచెం కష్టమే ననిపిస్తుంది. వారి ప్రసంగం ఫాక్ ఫుల్ గా సాగింది. ఒక విమర్శకుడుగా గాక, విద్యార్థిగా ప్రసంగిస్తున్నానన్నాడు. వారి ప్రసంగంలో మామూలు పత్రికా వార్తావ్యాసాలక హద్దులలో ఇగించసాధ్యంకాని వొకానొక 'Intellectual foam' ('వైజ్ఞానికమైన నురుగు' వంటిది) వుంది.

అత్యాధునిక దృష్టితో చూసినాకూడా తిక్కన కవిత్వానికి మహోన్నతమైన విలువ, గౌరవం వుంటుందన్నారు. ఆధునిక సారస్వతంలో ఫ్రాయిడ్, మార్క్సు, ఐన్‌స్టీన్ వగైరా మహామహా తాత్వికుల సిద్ధాంతాల ప్రభావం; ఎక్సిస్టెన్సియలిజం, రియలిజం, వగైరా వగైరా యిజాల ప్రభావం; ఎడిపస్ కాంప్లెక్సు వగైరా మనస్తత్వశాస్త్ర పారిభాషిక-సాంకేతిక విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చూసినా-తిక్కన సాగించిన భారతరచనలో, తిక్కన భారతపాత్రలను మలచినతీరులో మహిమాన్వితమైన ప్రతిభ గోచరమవుతుందని చెప్పారు. తిక్కనగూర్చి చెప్పవల్సినవుడల్లా అందరూ తరచు విరాట-వుద్యోగపర్వాలనే ప్రస్తావిస్తుంటారు గనుక తాను అతి భిన్నపర్వమైన కర్ణపర్వాన్ని తీసుకొని చర్చిస్తానన్నారు శ్రీ సుదర్శనం.

అత్యాధునిక సారస్వతంలో తారసిల్లే పాత్రలలోవుండే కాంప్లెక్సెస్, కాన్ఫ్లిక్ట్స్ కర్ణునిపాత్రలోకూడా మనకు కనవడతాయన్నారు. కర్ణునిలో అన్నీవున్నా అదృష్టమనేది లేదన్నారు. పుట్టిన మరుక్షణంలోనే తల్లితో ఎడబాటు; రాజకన్యకు పుట్టినా, దమవునంధ్యల్లో, ప్రతిభలో అమేయమైన ప్రావీణ్యాన్నిపొందినా అదృష్టమనేది లేనందువల్లనే కర్ణుడు పరవంచన ప్రతికాల్చివచ్చిందన్నారు. అతని ఆత్మవేదనలో, ఆరాటంలో వొక విశ్వజనీనమైన ఆవేదన వుందన్నారు. ఆధునిక వాఙ్మయంలో మనం తరచువినే ఆత్మధర్మ ప్రత్యాఖ్యానం కర్ణునిలోనూ వున్నదన్నారు.

Critical moments లో, కీలకమైన సందర్భాల్లో కర్ణునిపాత్రను తిక్కన ఎట్లా తీర్చిదిద్దారో సోదాహరణంగా వివరించారు; సూక్ష్మాలను చర్చించారు-వొక తాత్వికధోరణిలో. శల్యుడు కర్ణునిలోని 'unconscious voice'గా మనకు కనవడతాడన్నారు. శల్యుడు కర్ణుణ్ణి ఎంగిలికూల్లు గుడిచే కాకితో పోల్చినవుడు తనలోని 'అహం' బ్రద్దలై తనకు కలిగిన శాపవు తెరుగును వివరిస్తూ ''...అప్పడక్కిటకందు 'నాలోకించిన నది-యదృష్టపూర్వ విక్రుతాకారంబై-యుండె...'' అని తిక్కన ప్రయోగించినపదం ఎంత అద్భుతంగా వున్నదో పరిశీలించమన్నారు శ్రీ సుదర్శనంగారు. ''...ఇది హోమధేను వత్సంబిట్టు దీని శల్యనిహితంబు జేసితి నీవు నా వచనోల్లంఘన నిహతుండ వగుము....'' అని తర్వాత తిక్కన ప్రయోగించిన పదాలుకూడా ఎంతో బాధిక్యాన్నెరిగి కర్ణునిపాత్రకు కీలకప్రాయంగా వుండేటట్లున్నవన్నారు. Character is destiny-అనేదికూడా కర్ణునిలో ద్యోతకమయ్యేటట్లు తిక్కన ఆపాత్రను పోషించారన్నారు.

''భారతం అనేది మనం పెరిగినకొద్దీ పెరుగుతున్నట్లనిపిస్తుంది. మహారచన ఎప్పుడూ అట్లనే వుంటుంది. భారతాన్ని చదివినప్పుడు మన యోగ్యతను మనం తెల్పుకొంటాం.... సహృదయుడు- అని అనేస్తారు మనవాళ్ళు! ద్రౌపదిని వర్ణిస్తూ తిక్కన వొకచోట 'అనాదర సుందర మందస్మిత వదనారవిందయై'' అని అంటాడు. చదలవాడవంటి పండితులు కొందరు అ పాఠం తప్పు, 'సాదర సుందర...'' అని వుండాలని పాఠాంతరం చెప్తుంటారు. మరి దీనిలో కవి హృదయ మెరిగిన సహృదయులెవరు? మన అనుభవయోగ్యతను బట్టి మనకు భారతార్థం విపులమవుతూవుంటుంది....'' అని అన్నారు శ్రీ సుదర్శనంగారు.

ఇవీ కవిత్రయం వార్షికగూర్చి ప్రముఖుల ప్రసంగాంశాలు. ఇక సన్మానాలు పొందిన కవిపండితులచేత తమ స్వీయ రచనలనుండి పఠనం చేయించారు. కొందరు అవ్వతవ్వరు తమ స్వీయ రచనలను తామే పఠించడం బాగుండదని యితరులు కొందరిచేత గానం చేయిస్తారు. ఈ విధంగా మొత్తానికి స్వీయ రచనల పఠనం- చాలావరకు పసలేని వొక ప్రహసనంగానే తయారవుతూవుంటుంది. దీని బదులు కేవలం పఠనం అని గాకుండా 'స్వీయాత్మకప్రవచనం' అనే ధోరణిలోవుంటే బాగుంటుందేమో ననిపిస్తుంది.

అట్లనే 'భారత పద్యపఠనం' అనేది కూడా మూడుపూటలూ సాగుతుంది. ఇదీ అనవసరమే ననిపిస్తుంది. అదునిక బోరణులను, అభిరుచులను దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ కార్యక్రమ భాగానికి పున్యనన చెప్పడం భావ్యంగా కనబడుతుంది.

ఇక ప్రొగసివ్ యూనియన్ కార్యదర్శి శ్రీ కురుగంటి తిరుపతిరెడ్డి కూడా పద్యాత్మకంగానే స్వాగతవచనాలు చెప్పు వద్యారు పురితరీతినే.

ఆఖరుగా ఒకమాట- యీ మువ్వయి పిండ్ల కవిత్రయ జయంతులలో ఎందరో మహానుభావులు మహాభారతంపై ఎన్నో అమూల్యమైన అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చివున్నారు. ఆ విషయాలు, వివరాలన్నీ సేకరించి శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి 'ఆస్థాన పండితుడు' గోనుగొండ వెంకటసుబ్బయ్యగారు గ్రంథీకరిస్తున్నారు. ఒక పండిత సంఘంచేత దీన్ని పరిష్కరింపజేసి వొక విపులమైన పీఠికతో యీ 30 ఏళ్ల కవిత్రయ జయంతుల చరిత్రగంథాన్ని శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు వెలువరించడం బాగుంటుంది. అంతేగాక యికముందు జరిగే ప్రసంగాలను టేపురికార్డు చేయించడంకూడా అవసరమని తోస్తుంది.

—మా ప్ర. వి.

వారంవారం

(3 వ పేజీకొరవ)

మొన్నజరిగిన ఎన్నికలే 1967 లో జరిగిన గొప్ప విప్లవమనే ప్రసిద్ధివచ్చింది. ప్రజలీసారి అంతకంటె గొప్పమార్పును ఎన్నికలతో నిమిత్తంలేకుండా సాధిస్తారేమో?

ప్రజలలో జరిగేచర్చలు, వాదియాలు, ఆశలు, ఆశయాలు, అభిప్రాయాలు వింటూ వుంటే, మనం మహాగర్వంగా చాటుకునే ఈ పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీ వారికి తృప్తిని కలిగిస్తుందా అన్న సంశయం ఎంతటిదిట్టమైన ప్రజాస్వామికవాదికైనా కలిగేట్టున్నది.

ధరలు మండిపోతున్నవి. 'వాటిని బాదితంగా తగ్గిస్తాము- మాహోరండి' అనేకట్టు విరిపిస్తే ప్రజలను అడడం ఎవరికశ్యమూ గాదు.

అందువలన, రాజకీయపక్షాల నాయకులందరూ, స్వకీయ శ్రేయాభిలాషులైతే, ఏం చేయవలెనో ఆలోచించుకోవలసిన సమయం వచ్చింది.

' ' '

మన స్థితి లోకంలో బాగా ఎట్లా వున్నదంటే మనలను గట్టిగా ఆదుకునే వారెవరూలేరు; అనగా ఎవరూ అమకోరనికాము; కాని, వారెట్లా ఆదుకుంటారు?- అనే చింతలేకుండా వుండలేము.

మనం బుద్ధిమంతులమై అలీనంగావుండి రష్యా-అమెరికాలను దగ్గరకేసే ప్రయత్నం చేసినాము. ఫలితం: మనకు సాయంచేయడానికి అమెరికా ఒప్పించే షరతులెక్కువైనవి.

సాయం పొందించే అమెరికన్ అధికారి ముఖ్యంగా తెలియజేసిన మూడంశాలు వివనగా: 1) అమెరికా దృష్టిలో సాయం పొందేసిమ ప్రాముఖ్యం. 2) అభివృద్ధిలో శ్రద్ధ 3) స్వయంసహాయకల్పనవైనం.

మొదటి విషయం స్పష్టంగా తెలిస్తే, మిగిలిన రెండంశాలలో పరిశీలన కాస్త కుడి-ఎడమగా వుంటుంది. కాస్త గట్టిగా నొక్కితేగాని లాభంలేదని మొదటి అంశం వలన తేటబడితే, మిగిలిన అంశాలు పరిశీలన ఎక్కువవుతుంది.

సాయం నమన్య యింతగడ్డుగావున్నా మనం నిస్పృహాయులం. మన ప్లానర్లు ఏనాడో మన లభితవ్యాన్ని దిద్దివేసినారు. ఇతరులసాయం లేకపోతే అపరిమితంగా మన ప్రజలు బాధపడి త్యాగాలు చేయవలసివస్తుంది. సాయంవుంటే కొంత నయం. కాబట్టి, దూస్తూ-దూస్తూ ప్రజలను విపరీతంగా బాధించడం కూడదని ప్లానర్లు తీర్మానించారు. వారి చిత్తశుద్ధిని శంకించే బిల్లేదు.

సాయం లేనేలేకుండా చేస్తామని అనాదనడం దుస్సాహసం. అసప్పటికీ లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ కేంద్రకమిటీ కలకత్తాలో ఏప్రెల్ 18 న కూడి ఈ విధంగా తీర్మానించింది: 'విదేశీసాయం-ఆహారంలో, ఆర్థికంగా, యితరత్రా పొందేసాయం- అంతా ఆగిపోవలెను. ప్రజలను సమీకరించి అభివృద్ధికి ప్రజాస్వామిక పద్ధతులపై ప్లానింగ్ జరగవలెను.' ఏడురోజులు చర్చించి, ఆ కమిటీ ఆ విధంగా పల్కింది. రష్యాగాని, చైనాగానీ, మరే కమ్యూనిస్టు దేశంగాని సాయంలేకుండా గట్టెక్కలేదు' రష్యా నిన్న మొన్నకూడా గోధుమలు అమెరికానుంచి తెచ్చుకున్నది; చైనా, కెనడా-ఆస్ట్రేలియా సీమలనుంచి తెచ్చుకున్నది.

' ' '

మనకిప్పుడు జపానువారూ, జర్మనీవారూ సాంకేతికంగా సాయపడగలరివారు. ఇందులో ఉభయులకు స్వామికార్యం-స్వకార్యం కలిసిరాగలవు. ఐతే మనకేం? వారి నైపుణ్యం లోకప్రసిద్ధం. అది మనకు లభ్యమై మనవారూ అంతవారైతే అంతకంటె మనకు కావలసినదేమున్నది?

'ఒరిస్సా ఇంటర్నేషనల్' అని జపాన్ వారు, నన్నగా ఒరిస్సాలో పారిశ్రామిక-వ్యవసాయిక ప్రాజెక్టులకు సాయం ఆరంభించారు. నెమ్మదిగా దేశమంతటా జపాన్ నిపుణులు వ్యాపిపోతారట.

మన అభివృద్ధికి మిషన్లు మంచివి, గట్టివి కావలసినన్ని కావలెనని జర్మనీ గ్రహించింది. తమవద్ద వాటినికొంటే, మనకు అరువు ధారాళంగాయిస్తారు, ఇంతేగాక మన పారిశ్రామికప్రాజెక్టులకు నిపుణుల సాయంకూడా యిస్తారు.

ఆంగ్లేయులుకూడా ముందుకు వస్తున్నారు. ఉదారంగా మనకు కొంత సాయం యిస్తామంటున్నారు — తాముచ్చ దలచుకున్న సాయంలోనుంచి.

ఈవిధం సాయం వస్తానంటే వద్దంటామా?

TENDER NOTICE
For Lorry Repairs

Sealed tenders are invited so as to reach the undersigned on or before 6-5-67 at 4 P. M. for the repairs to the Public Health Lorry A P N 433. The intending tenderer should pay deposit of Rs. 100/- into the Municipal Treasury. Tender Schedule can be had on payment of Rs. 10/- at the Municipal Treasury on any working day.

S. M. MURTHUZA,
Secretary & Special Officer.

చిత్ర జగత్

*** శార్వరి ***

★ తెలుగుచిత్రానికి కెమెరా మహా మాంత్రికుడు బాబుభాయి దర్శకత్వం

★ ఎం. ఆర్. రాధా కేసు– మోహన కుమారమంగళం వకాల్తా

★ సత్యజిత్ చిత్రంలో బ్రాండో

★ 'మేరేజ్ ఇటాలియన్ స్టైల్'– గుండెల్ని పిండే గొప్పచిత్రం

కళ్ళకు చూడ ముద్దొచ్చేటంత హంగుతో వుండే సినిమాహాళ్లు లేకపోలేదు మనదేశంలో. పై చిత్రంలోనిదికూడా ఒక సినిమా థియేటరే. ఒక చిన్నగది. కుషనువరువుల మీద హాయిగా జతలు జతలుగా కూర్చొని, విలాసంగా పడుకుని, కడకు పొర్లాడుతూకూడా వేడివేడిగా సినిమాలు చూడవచ్చు. ప్రేక్షకులంతాకూడా 25 ఏళ్ల లోపు యువ్వనులే. 'ప్లేబాయ్'అనే అమెరికన్ సెక్సుపత్రిక ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న భోగభాగ్య యువ్వనోద్యోల సినిమాథియేటరిది.

తెలుగుచిత్రానికి బాబూభాయి మిస్త్రీ దర్శకత్వం

బొంబాయిరంగంలో బా బూ భా యి మిస్త్రీ అంటే ఫోటోగ్రఫీగారడీ.. సినిమాలలో అసాధ్యం అనుకున్నది సాధ్యంచేసిన వ్యక్తి. ట్రిక్కులు, టక్కు లు టమారాలు మెండుగా పరిశోధించాడు. సినిమాకెమెరామెన్‌గా, దర్శకుడుగా హిందీచిత్రరంగంలో ఆయనది విశిష్టమైన పేరు.

మారుతిప్రొడక్షన్సువారు తమ తెలుగు చిత్రాన్ని డైరెక్టుచేసి పెట్టమని బాబూభాయిని కోరారు. ఈ చిత్రంపేరు ద్రౌపది. శోభన్‌బాబు, దేవిక ప్రధానభూమికలు నిర్వహిస్తారు.

బాబూభాయిమిస్త్రీ దక్షిణాది చిత్రాలకు దర్శకత్వం నిర్వహించడంయిదే ప్రథమం. 1945 ప్రాంతంలో యీయన మీరాబాయి చిత్రానికి అర్టు డైరెక్టరుగా పనిచేశారు. దానిలోనే ప్రముఖ సంగీత సరస్వతి ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి తొలిసారిగా తెరమీదికిరావడం, సినిమాహీరోయిన్ కావడం జరిగింది ఆ చిత్రంలోనే.

త్వరలో మిస్త్రీ పని ప్రారంభించనున్నారు. ఈ చిత్రాన్ని అయిదునెల్లలో పూర్తిచేయాలని నిర్మాత శ్రీ నరసింహారావు సంకల్పం. ఆ గ్యారంటీతోనే శ్రీ బాబూభాయిమిస్త్రీ మద్రాసులో మకాం వేస్తున్నారు.

ఈ ఏడు ఆస్కార్ బహుమతులు–ఎలిజబత్ టైలర్

ఈసారి ఆస్కార్ అవార్డులు నాలుగు చేజిక్కించుకున్నది బ్రిటిష్ ఉత్తమచిత్రం 'ఎ మాన్ ఫర్ ఆల్ సీజన్సు' అనే ఇంగ్లీషు చిత్రం. ఉత్తమనటి, రచయిత, డైరెక్టరు అవార్డులుకూడా బ్రిటన్‌కే దక్కాయి.

'హూ ఈజ్ అఫ్రైడ్ ఆఫ్ వర్జీనియా వుల్ఫ్' అనే చిత్రంలో యిల్లాలు పాత్రకు ఎలిజబెత్ టైలర్ ఉత్తమనటి అయింది. 'ఎ మాన్ అఫ్ ఆల్ సీజన్స్' హీరో పాల్‌స్కాఫీల్డ్‌కు ఉత్తమ నటుడు బహుమతి లభించింది. దానిదర్శకుడు ఫ్రెడ్ జిన్నెమన్ ఉత్తమ డైరెక్టరు. 1953 లో "ఫ్రం హియర్ టు ఎటర్నిటీ" చిత్రం డైరెక్టుచేసి ఒకసారి ఆస్కార్ అవార్డు పొందారీయన. దాని రచయిత రాబర్ట్ బోల్ట్‌కు స్క్రీన్ ప్లేకు 'అవార్డు' దక్కింది. 'డాక్టర్ ఝివాగో' స్క్రీన్‌ప్లే రచయిత కూడా వీరే.

ఎం. ఆర్. రాధా కేసు: మోహన కుమార మంగళం

ఎం. ఆర్. రాధా, ఎం. జి. రామచంద్రన్ షూటింగ్ కేసునుగురించి ఇదివరలో ఒకసారి వ్రాశాం. ఎన్నికలముందు దానికి రాజకీయప్రాధాన్యం లభించింది. ఎం. జి. ఆర్. డి ఎం. కె. నాయకుడు కావడం, ఎం. ఆర్. రాధా కాంగ్రెస్‌పక్షాన పనిచేయడం, కొందరు ప్రముఖ కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రోత్సాహంతో రాధా, రామచంద్రన్ పోటీచేయకుండా విరమింపచేయాలని ప్రయత్నించడం... సంక్రాంతినాటికి కథగా మారి, తుపాకి కాల్పులవరకూ వచ్చింది.. అదంతా పూర్వరంగం.

ఆ తర్వాత అనుకోకుండా డి. ఎం. కె మద్రాసులో అధికారంలోకి వచ్చింది... ఎం. జి. ఆర్. కు జరిగిన అపరేషన్లు విజయవంతం అయినాయి. ఎం. ఎల్. ఎ. గా ఎన్నికైనాడు... విడుదల అయినాడు. ఎం. ఆర్. రాధాకు పట్టిన పిచ్చి కుదిరింది ఓటమితో.

సైదాపేట మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో కేసు విచారణ జరగాలి. రాధ కోరిన బెయిల్ నిరాకరణ జరిగింది....

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం శ్రీ మోహన్ కుమార్ మంగళాన్ని అడ్వకేటు జనరల్‌గా నియమించినపుడు అందరూ ముక్కుమీద వేలేసుకున్నారు. ఆయన కమ్యూనిస్టు అని, డి. ఎం. కె. వాది అని అన్నారు. తీరా డి. ఎం. కె. గెలువగానే ఆయన తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చాడు. డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వం శ్రీ మోహన్ కుమార్ మంగళాన్ని అడ్వకేట్ జనరల్ నియమించలేదు. ఇందులో పాలిటిక్సు మనకు యింకా తెలియలేదు.

ఎం.ఆర్.రాధ కేసువిచారణ మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఎక్కడజరిగినా, ప్రభుత్వం ఎం. జి. ఆర్. పక్షానికనక న్యాయం జరగదని, ఆంధ్ర హైకోర్టుకు కేసుమార్చాలనీ ఒక కోరిక కలిగింది. అలా అని రాధా సుప్రీంకోర్టుకు అర్జీపెట్టుకున్నాడు. సుప్రీంకోర్టు అనుమతి యివ్వేలోగానే ఎం. ఆర్. రాధ తరఫున శ్రీ మోహన్ కుమారమంగళం కేసు తీసుకున్నాడు. శ్రీ రాధ అర్జీని ఉపసంహరించారు.

అంటే కేసువిచారణ మద్రాసులోనే నడిపించడానికి మోహన కుమారమంగళం నిర్ధారించారన్నమాట...

జనవరి 12 న ఎం. జి. ఆర్ మీద కాల్పు జరిగింది. మార్చి 29 న కేసును యితర రాష్ట్రానికి బదిలీచేయాలని శ్రీ రాధా సుప్రీంకోర్టును కోరాడు.

మొత్తంమీద శ్రీ మోహన కుమార మంగళం కేసు చేపట్టడం ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. ఈ కేసు బ్రహ్మాండంగా జరుగుతుంది. అఖిలభారతస్థాయిలోనే సెన్సేషన్ క్రియేట్ చేస్తుంది. ఇద్దరు ప్రముఖనటులు. నడిపించేది మోహన కుమార మంగళం.

సత్యజిత్‌రాయ్ ఆంగ్ల చిత్రంలో హాలీవుడ్ నటుడు బ్రాండో

బెంగాల్‌లోని బిల్‌బోర్‌జిల్లా వాతావరణంలో సైన్సుఫాంటసీ చిత్రం నిర్మించడానికి మైక్ విల్సన్ నిర్ణయించారు. మైక్ విల్సన్ సెలిబిటీ చిత్రాలుతీస్తూ బ్రిటన్‌లో, ఆస్ట్రేలియాలో కొంతకాలం వున్నాడు. మరికొంతకాలంగా సింహళంలో వుంటున్నారు. కాను ప్రొడ్యూసరుగా, సత్యజిత్ రాయ్ డైరెక్టరుగా ఈ చిత్రం తయారుచేస్తారు.

హాలీవుడ్ నటుడు మార్లిన్ బ్రాండో యిటీవల కలకత్తా వచ్చినపుడు ఆచిత్రంలో నటించడానికి అంగీకరించాడు. చిత్రంపేరు 'ది ఏలియన్'. ఇది 70 ఎం. ఎం. చిత్రాల ఈస్ట్‌మన్ కలర్‌లో నిర్మిస్తారు.

ఒక రోదసీ నౌక వచ్చి దిగినపుడు, దాని ప్రభావం పిల్లలపైన ఎలా పడుతుందో చిత్రిస్తారట. ఇందులో నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణులు అందరూ భారతీయులే. దీనిలో హీరో,హీరోయిన్లు వుండరు. ముఖ్యంగా కలిపించేది ఒక పత్రికాప్రతినిధి, ఆయన భార్య.

సంగీతంకూడా శ్రీ రాయ్ సమకూర్చుతారు.

చూడవలసిన చిత్రం 'మ్యారేజ్ ఇటాలియన్ స్టైల్'

కార్లోపాంటి, విక్టోరియా డిసికా, సోఫియాలారెన్, జోసెఫ్‌లెవిన్–ఈ నలుగురు కలిస్తే ఒక కళాఖండం తయారవుతుందని ప్రపంచంలో ఎవరైనా అంగీకరిస్తారు.

'మాస్టర్‌పీస్' అనదగ్గ చిత్రానికి బలమైనపునాది... దర్శకుడు, నిర్మాత, కావుకుడు, నటీనటులు.

కార్లోపాంటి – ప్రొడ్యూసర్
డి సికా – డైరెక్టర్
లెవిన్ – ప్రెజెంటేషన్
సోఫియాలారెన్ – నటన

ఈ చిత్రానికి ప్రాణాలు.

పేరుచూస్తే ఇదిగో 'క్రైమ్' చిత్రంలా తోస్తుంది గానీ, కాదు. చిత్రం ఎంతగా నవ్విస్తుందో, అంతగా కన్నీరూ కార్పిస్తుంది.

అటు జపాన్ చిత్రాలు, ఇటు ఇటలీ చిత్రాలు గుండెల్ని పిండి వేస్తాయనడం అతిశయోక్తి కాదు.

ఒక కులట, జారిణి, స్వైరిణి, వేశ్య పెళ్ళిచేసుకోవాలంటే సాధ్యమా? ఎలా సాధ్యం. తెలిసి ఒక వేశ్యను కులటను ఎవరైనా పెళ్ళిచేసుకుంటారా? ఆమె కోర్కె వివాహం చేసుకోవాలని. మోసం చేయాలి, అంతేగదా! ఆమె ఒక పురుషుణ్ని పట్టింది. బాగా డబ్బుగల యువకుడు. వ్యభిచార గృహంలో కలుసుకున్నది. తన వల్లో వేసుకున్నది.

తర్వాత వేశ్య వృత్తికి దూరంగావుండి అతని వుంపుడుకత్తెగా బ్రతికింది. మరొకరివేపు చూడదు. అతనే తన సర్వస్వం. వయస్సు పైబడ్డది. ఎవరూ ఆ అందాన్ని కోరనిస్థితి; యవ్వనంబజారులో పెడితే పైసా ఖరీదుచెయ్యనిస్థితి అది. తనకు యిల్లు, భద్రత కావాలని జీవితంలో చేసినతప్పును తెలుసుకుని పశ్చాత్తాపపడే తరుణం.

మరణశయ్యపై నాటకం ఆడింది. తన ప్రియుడు మరొక యువతితో ప్రణయం సాగించేతరుణంలో వలపన్నింది.

అతను కోర్టుకు వెళతాడు న్యాయం కోసం. తను ఆమెను చేసుకోలేనంటాడు. అది చెల్లదంటాడు.

ఆమె దగ్గరున్న ఆయుధం అతనికి తెలియదు. అతనికి తెలియకుండా ముగ్గురు పిల్లల్ని తయారుచేసింది. అందులో ఒకపిల్లవాడు అతనికి కొడుకేనని వాదించింది. అతడు ఆ ముగ్గురిలో ఎవరూ తనరక్తం పంచుకునివుట్టారా అని ఆలోచిస్తాడు.

దీనిలో ప్రధానంగా కనిపించేది కాలు జారిన స్త్రీ హృదయపోరాటం. పెళ్ళికోసం సామాజిక భద్రతకోసం ఆమె వేదన.

ఆమె బాధలతో ఎండిపోయి కన్నీరు కూడా కార్చలేకపోయింది. పరివర్తన చెందింది.

సోఫియాలారెన్ అత్యద్భుతంగా నటించింది. ఈచిత్రంలో.

చిత్రాభిప్రాయం

ఉమ్మడి కుటుంబం

ఎన్. టి. రామారావు సినిమా రంగంలో చిన్ననటుడుగా ప్రవేశించి, పెద్దవాడై అన్నిరకాలైన పాత్రలను పోషించి అందరి ప్రశంసలనందుకున్నాడు. పౌరాణికాలలో, ముఖ్యమైన పాత్రలలో యిక ఒక "ఆంజనేయ" పాత్ర మిగిలివుంది. ఆ పాత్రలో ఏదో ఒకరోజు వెండితెరపై దర్శనమివ్వకపోడు.

శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

నటనతోనే పరిమితం చేసుకోక, రామారావు దర్శకుడుకూడా అయ్యాడు. ఒక్క చిత్రం దర్శకత్వంతోనే (తన స్వంతచిత్రమే లెండి) ఉత్తమ దర్శకుడుగా ఎన్నికయ్యాడు! ఇప్పుడు కథకుడుగా, స్క్రీన్‌ప్లే రచయితగా "ఉమ్మడికుటుంబం"– చిత్రంతో పరిచయమయ్యాడు. రేపు మరో చిత్రానికి మాటలు, పాటలు వ్రాసేస్తాడు!

"ఉమ్మడి కుటుంబం"–కథ పెద్దకథ అని చెప్పడానికిలేదు. పూర్తిగా తీసెయ్యడానికిలేదు. ఈ ఉమ్మడి కుటుంబంలో వున్న కుటుంబీకులు నలుగురు అన్నదమ్ములు, ముగ్గురు కోడళ్లు, (నాలుగవవాడికి పెళ్ళి కాలేదు), ఒక ముసలి తల్లి, పెద్దవాడి కొడుకు. పెద్దవాడు (రేలంగి) కలంపట్టి గుమాస్తాపనిచేసి దాచాలని తీతంతెస్తాడు. అయితే అతను ఎప్పుడూ గుమాస్తా పనిచేసినట్టు మనం చిత్రంలో చూడం. రెండవవాడు (సత్యనారాయణ) కాడిబట్టి రెండు కొండ్రలు దున్ని నోటికిచేతికి అందటబెత్తం తెస్తాడు. మూడవవాడు (ప్రభాకరరెడ్డి) డాక్టరీ చదువుతున్నాడు. నాలుగవవాడు (రామారావు) పనీపాటలేక అడ్డాలుతిరుగుతూ నాటకాలాడుతుంటాడు. ఇదీ మగవాళ్ల స్థితి ఇక ఆడవాళ్ళసంగతి: పెద్దకోడలు (సూర్యకాంతం) స్వార్థంకలసిన రాకాసి. ఉమ్మడి కుటుంబం బాగుపడాలని ఆమెకు లేదు. రహస్యంగా గింజాగత్రా యిరుగు పొరుగులకు అమ్మి డబ్బు దాచుకుంటుంది. రెండవకోడలు (యస్. వరలక్ష్మి) యింటిపనులేవీ చెయ్యకుండా నాజూగ్గావుంటూ, అన్నిపనులూ తనేచేస్తున్నట్టు మాట్లాడుతుంది. మూడవకోడలు (సావిత్రి) అన్ని పనులు, అందరిపనులు అర్ధరాత్రివరకు చేస్తుంది. పతిభక్తి, అత్తమీద అభిమానము ఆమె సుగుణాలు. ఇక ముసలితల్లి, అన్నిటికి, అందరికీ లోకువే. ఉమ్మడికుటుంబం కళకళలాడుతూ వుండాలని ఆమెఆశ. ఆ ఆశతోనే ఎండమావులను వెంటాడుతూ జీవిస్తూ వుంటుంది.

ఈ విభిన్న దృక్పథాలుగల పాత్రల పొందికతో చిత్రంనడుస్తుంది. అక్కడ

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

మన కాలేజీలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

క్షులలో గెజిటెడ్ లెక్చరర్ల పోస్టులు శాంక్షను అయినా లెక్చరర్ల నియామకం అసలు జరగనేలేదు. అయినా ఎట్లనో తంటాలుపడి పాఠాలు పూర్తిచేయడం జరిగింది.

లేబొరేటరీవరకు రాలు పెట్టుకొనేందుకు స్థలంలేకపోయినా కొనవుంచడం జరిగింది. లేబొరేటరీకి కావల్సిన గ్యాస్‌ప్లాంటును కూడా యీమధ్యనే అమర్చడం జరిగింది ఏమైనా గూడూరుకాలేజి నత్తనడక నడుస్తున్నది. ప్రాథమిక సౌకర్యాలు సమకూర్చుకునేస్థాయిలోనేవుంది. గూడూరు ప్రముఖులు యిట్లనే నిరాసక్తంగానేవుంటే వచ్చేసంవత్సరం బి. కాం. కూడా పెట్టబోతున్నారుగనుక చాలాబాధలే యెదుర్కోవల్సివున్నది ఆ పరిస్థితికి వారు కారకులుగారనే విశ్వసిద్దాం.

కావలి కాలేజి

'జవ్హార్ భారతి' గొడవలు

మొన్నటివారం కావలి కాలేజి 'జవ్హార్ భారతి' వేసవిగొడవల గూర్చి ఈ విలేఖరి వ్రాసిన విషయాలు కొన్ని అక్కడివారి ఆగ్రహానికి గురైనట్లున్నది. ఇద్దరు లెక్చరర్లు సంయుక్తంగాకల్సి ఒక లేఖ వ్రాసి పంపారు. ఆ లేఖలోని అంశాలను దిగువ యిస్తున్నాను:

''కావలి కాలేజిలోని కమ్యూనిస్టేతర లెక్చరర్లు ముఠాకట్టి అవతలవారిని 'వర్చిక్యూట్' చేసేస్థితికి దిగజారడంవల్ల లెక్చరర్లలో స్పష్టమైనకక్షలు బయలుదేరి కుమ్ములాడుకునే దశకు పరిణమించింది- అని 'విద్యావినోది' వ్రాసిన వాక్యాన్ని చదివినపుడు మాకు విపరీతమైన ఆశ్చర్యం కలిగింది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులకు తొత్తులుగా వ్యవహరిస్తూవుండిన జమీందార్లకు వ్యతిరేకంగా నెల్లూరుకర్షకులు సాగించిన పోరాటంలో ప్రభవించి, 1942 ఆగస్టు విప్లవంలో విద్రోహకాండకు పాల్పడి ,బ్రిటిష్ పాలకుల అండజేరిన కమ్యూనిస్టుపార్టీపత్రిక 'ప్రజాశక్తి' విప్రవాదానికి విరుగుడుగానిలిచి జాతీయ భావంకలిగిన ఆంధ్రయువకులను పుత్తేజపర్చిన 'జమీన్‌రైతు' యిటువంటివాక్యాన్ని ప్రచురించిందంటే యెవరికైనా విషాదం కలగకపోదు.

'' 'వర్చిక్యూట్' అన్నపదానికి శంకరనారాయణ డిక్షనరీ ప్రకారం హింసించు, విడవకుండా బాధించు, పీడించు అనే అర్థాలున్నాయి. ఛేంబర్స్ డిక్షనరీ ప్రకారం ఫలానా మతానికి చెందినందువల్లగాని, ఫలానా రాజకీయభావాలు కలిగివున్నందువల్లగాని ఒకవ్యక్తిని పీడించడం, బాధించడం, వేటాడ్డం లేక చంపడం అనే అర్థాలున్నాయి. జవ్హార్ భారతిలోని కమ్యూనిస్టేతర లెక్చరర్ల ప్రవర్తన పై అర్థాలలో దేనికైనా సరిపడేటట్లు వున్నదా పరిశీలించమని కోరుతున్నాము.

''అసలు విషయం: ఈవిద్యాసంవత్సర ప్రారంభంలో జరిగిన జవ్హార్ భారతి టీచర్స్ అసోసియేషన్ కార్యవర్గఎన్నికల్లో గాని, టీచర్స్ వెల్‌ఫేర్‌ట్రస్ట్ కార్యవర్గ ఎన్నికల్లోగానీ మచ్చుకైనా ఒక్క కమ్యూనిస్టులెక్చరరుకూడా ఎన్నికకాలేదు. అధ్యాపకుల్లో అత్యధికసంఖ్యాకుల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నవారు పై రెండు కార్యవర్గాలకు ఎన్నికైనారు. తమను ఎన్నికచేసుకోనంతమాత్రాన్నే యితరులు తమను హింసిస్తున్నారని ప్రచారం చేసుకోవడం ఈ కమ్యూనిస్టులకు సమంజసమా?

కమ్యూనిస్టులెక్కడవున్నా తమపార్టీ ప్రయోజనాలకోసం అధికారదుర్వినియోగం చేస్తారనేది జగమెరిగిన సత్యం. ఈ విషయం తెల్సికూడా విశ్వోదయ మహదాశయాలను అవగాహనచేసుకొని కనీసం ఈ పవిత్ర విద్యాసంస్థలోని కమ్యూనిస్టులైనా తమ సహాయనిరాకరణలకు స్వస్తిచెపుతారన్న ఆశతో కమ్యూనిస్టేతరులమైన మేము పుదారంగా వ్యవహరించి, కళాశాలలోని ఎన్నో ప్రముఖస్థానాలలో వారి నియామకాన్ని యింతవరకు వ్యతిరేకించలేదు.

''చిరుతపులి తనమచ్చలను మార్చుకొనగలదా? ఇథియోపియా దేశస్థుడు తన రంగును మార్చుకొనగలడా? అన్నసామెత ప్రకారం విశ్వోదయలోగల కమ్యూనిస్టులు కూడా తాము ఆదినుండి అంతంవరకు కమ్యూనిస్టులమేనని నిర్ద్వంద్వంగా నిరూపించుకున్నారు; పదవిదుర్వినియోగంచేసి తమ పార్టీపాబల్యంకోసం ప్రాకులాడారు.

''తమపైహింసాకాండ సాగిస్తున్నారని కమ్యూనిస్టులు మొసలికన్నీరు కార్చడం తన పాతివ్రత్యానికి మచ్చ అపాదిస్తున్నారన్న వేశ్యావిలాపంలాంటి హాస్యాస్పదమైన విషయంకాదా?

''కళాశాలలోవున్నదిఅరడజనుకమ్యూనిస్టు అధ్యాపకులేఅయినా - కావలికాలేజి అంటే కమ్యూనిస్టులకాలేజి అనే ప్రచారం రాష్ట్రమంతటా యెట్లాప్రాకింది అన్న విషయాన్ని పరిశీలించమని పాఠకమహాశయులను కోరుతున్నాం. గత దశాబ్దంగా యీ కమ్యూనిస్టుఅధ్యాపకులు కళాశాల పాలకవర్గందగ్గర అధ్యాపక, విద్యార్థి జనగమంతా తమవెనకవున్నదని బుకాయిస్తూ పాలకవర్గం తమ 'పాకెట్'లోవుంది; అధ్యాపకులకు 'కన్ఫర్మేషన్', 'ప్రమోషన్' కావాలంటే తమద్వారానే జరగాల్సిని; విద్యార్థులకు కాలేజిలో, హాస్టల్లో అడ్మిషన్ దొరకాలన్నా, స్కాలర్‌షిప్పులురావాలన్నా తామే సాధించగలమని బురిడీకొట్టుతూ, తమ పార్టీబలాన్ని పెంచుకుంటూవచ్చారు; ప్రముఖమైన పదవుల్లో దొరలుకుతూవచ్చారు.

''ఎన్నోకుతంత్రాలుపన్నితమసునానా విమర్శలకు లోనుచేస్తున్నప్పటికీ, విశ్వోదయ పేరు వీధుల్లోపడకుండా కాపాడ్డంకోసం కమ్యూనిస్టేతర అధ్యాపకులు ఇంతకాలం సహనంతో వ్యవహరిస్తూవచ్చారు. కమ్యూనిస్టేతర అధ్యాపకులు తమ మనుగడకోసం కళాశాలలో పరాకాష్ఠనందు కొన్న కమ్యూనిస్టుల హింసాకాండను అరికట్టేందుకు యీనాడు పూనుకున్నారు.

''ఏనాటికైనా కమ్యూనిస్టేతర అధ్యాపకులు గాఢంగా వాంఛించేది సంస్థప్రగతి, విద్యార్థుల అభ్యున్నతి, అధ్యాపకుల సమైక్యతమాత్రమే. ఈ మహత్తర లక్ష్యసాధనకు అవరోధంకల్గించే విచ్ఛిన్నకరమైన దీక్షటిచర్యలకు కమ్యూనిస్టు అధ్యాపకులు పాలుపడుతున్నారని, ఈ చర్యలను ఒక న్యాయమూర్తిద్వారా దర్యాప్తు చేయించవల్సిందిగా కళాశాల పాలకవర్గాన్ని మేము ఏనాడో అర్థించాము. ఇప్పుడుకూడా అదే అభ్యర్థనను పునరావృత్తం చేస్తున్నాం. నిజానిజాలు గ్రహించేందుకు ఈ దర్యాప్తు జరిగేసమయంలో 'జమీన్‌రైతు' ప్రతినిధి యెవరైనా హాజరుకమ్మని హృదయపూర్వకంగా ఆహ్వానిస్తున్నాం-''

ఇదీ వారిలేఖ. ఈలేఖ చదివితేనేచాలు అక్కడ గొడవలు ఎంత తీవ్రంగా వున్నాయో అనేది కొంతైనా అర్థంగాకపోదు.

వెంకటగిరి కాలేజి- ఒక జవాబు

వెంకటగిరిలో కాలేజిస్థాపన కృషిని గూర్చి అనేకులు అనేక విధాలుగా అనుకొంటున్నారు. ''ఆఁ, వెంకటగిరిలో ఏంది, కాలేజి పెట్టడమేంది'' అని పెదవి విరుస్తున్నారు. కాలేజికి తగిన వసతులు అక్కడ వున్నాయా అని అడ్డపుల్ల వేస్తున్నారు. నెల్లూరులోని వొక పత్రిక కూడా యిదే దోరణిలో వ్రాసింది. ఆ పత్రిక వ్రాతకు జవాబుగానే వెంకటగిరి కాలేజి స్థాపనాసంఘ ముఖ్యులొకరు యీక్రింది లేఖ వ్రాస్తున్నారు-

''కళాశాలలస్థాపన, నిర్వహణ వానిని స్థాపించి, నిర్వహించు వారి గుణగణములపై ఆధారపడి వుంటుంది. రాజకీయ పాటకగాకాక, కీర్తిప్రతిష్ఠలకు ప్రాకులాడక, నిజమైన నిస్వార్థసేవాభిలాషతో మాత్రమే వెంకటగిరిలోని విద్యావంతులు విద్యాభిమానులయిన యువకులు, ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ ద్వారా, కాలేజిస్థాపన కార్యక్రమము చేపట్టిరి.

అధ్యాపకులకు జనలు దొరకనిపూర్తలో, విద్యార్థులకు వసతి దొరకని పట్టణములలో, క్లాసులకు వసతిలేకుండ, ఆటస్థలములేకుండ, సరియైన బోధనావసతులు కల్పించకుండ కళాశాలస్థాపన, నిర్వహణ జరుగుచుండవలసినదే. గవర్నమెంటుకు ముడుపుచెల్లించి, పేరు వేయించుకొని, అంతటితో పనిఅయిందని గోళ్లు గిల్లుకుంటూ కూర్చోటం యీ కార్యక్రమము తలపెట్టిన సంస్థ అభిమతంకాదు. వెంకటగిరిలో వెలయు కళాశాలను నిజమైన విజ్ఞాన ప్రసారకేంద్రంగా రూపొందించి, ప్రజాసేవ చేయాలని యీ కార్యక్రమము తలపెట్టిన సంస్థదీక్ష. భవన సౌకర్యములు, ఆరోగ్యవంతమైన పరిసరములు, చక్కని నీటివసతి, రవాణాసౌకర్యములు, తగినంతమంది విద్యార్థులసంఖ్య కలిగిన వెంకటగిరి, కాలేజిస్థాపనకు- అభివృద్ధికి చాల అనువయిన కేంద్రము.

రెండులక్షల జనాభా కలిగిన వెంకటగిరి తాలూకా ఏ విధమైన అభివృద్ధిలేక చాల వెనుకబడి యున్నది. వెనుకబడి యున్న వెంకటగిరి అభివృద్ధికి, అసంఖ్యాక విద్యార్థుల అభివృద్ధికి వెంకటగిరిలో కాలేజి స్థాపన చాల అవసరము.

వెంకటగిరి రాజకుటుంబము వారు నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రప్రథమ కాలేజిని నెల్లూరులో స్థాపించి జిల్లాలోని ప్రజలకు ఎంతో సేవచేసినారు. కాన జిల్లాలోని ప్రతిఒక్కరుకూడ వెంకటగిరిలో కాలేజి స్థాపన విషయములో సంతోషముతో శ్రద్ధవహించి, తమ సహాయసహకారములందజేసి, జూలై 67 కు కాలేజి ప్రారంభించు కార్యక్రమము జయప్రదము చేయ ప్రార్థన.'' —ఒక యమ్. ఏ.

ఒంగోలు సబ్ జడ్జీవారి కోర్టులో

Ongole D. M. C. O. S. No. 165 of 1946

I. A. No. 2197 of 1963. E. P. No. 184 of 1966.

తూములూరి రామావధాని —పిటిషనరు – 2-వ వాది.

(1) టంగుటూరి కోదండరామమూర్తి } ప్రతివాదులు –
(2) టంగుటూరి సూర్యనారాయణ } —రెస్పాండెంట్లు.

గుంటూరుజిల్లా, నర్సారావుపేట జిల్లా రిజిష్టరులో, ఒంగోలు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన, వల్లూరు గ్రామములో 1–2 రెస్పాండెంట్లకు హక్కు అనుభవము గలిగి యిస్తియారు కాబట్టి వేలము కావలసిన స్థిరాస్తివివరం:-

(1) 1.టో అయిటము పోదులు కొనడమయినది.

(2) నె 1116 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె. 475/9 రు, య 0–27 సెంట్లు పూరానెంబరు శిస్తు రూ. 1–30 పైసలు.
—డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 100/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 300/-

(3) డిటో పట్టా సర్వే నెం. 393/6 రు, య 2–30 సెంట్లులో వుత్తరంవంపుకు హద్దులు:- [తూ] దామచర్ల శేషయ్యభూమి [ద] వాదితాలూకు భూమి [ప] మొలకలపల్లి వీరయ్యభూమి [వు] పంటకాలవ. యీ హద్దులలోని య 0–76⅔ ట్లు మెట్టకోరు భూమి శిస్తు రూ. 3–68 పై.
—డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 350/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 800/-

(4) డిటో పట్టా సర్వే నెం. 150/1 రు, య 1–58 ట్లు చవిటి కోరుమెట్ట భూమి పూరా విస్తీర్ణం, శిస్తు రూ. 8–55 పైసలు.
—డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 400/- అమీనాకిమ్మతు రూ. 1000/-

(5) డిటో పట్టా సర్వే నెం. 243/4 రు, య 1–83 సెంట్లు చవిటి కోరు మాగాణి పూరా నెంబరు, శిస్తు రూ. 24–55 పైసలు.
– డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 800/- అమీనాకిమ్మతు రూ. 1600/-

(6) డిటో పట్టా నెం. 351 రు, సర్వే నెం. 197/2 రు, య 0–40 సెంట్లు కోరు మాగాణి పూరా నెంబరు, శిస్తు రూ. 5–60 పైసలు.
—డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 100/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 500/-

ఈఆస్తిని ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ సబ్ జడ్జికోర్టువారియెదుట 26–6–67 తేదిన పగలు 11 గంటల నుండి బహిరంగముగా యేలము వేయబడును.

షరా:- అమీనాగారి కిమ్మతులు సర్కారు పాటగా పై కోర్టువారు నిర్ణయించినారు. డిక్రీమొత్తం రూ. 2456—12 పైసలు.

—వేలంవాయిదా 26–6–67 తేది. పర్దర్‌హియరింగ్ 3–7–67 తేది.

—యం. సదాశివరావు - వాది–పిటిషనరు ప్లీడరు.

ఉమ్మడి కుటుంబం

(9 వ పేజీ తరువాయి)

క్కడా పాత్రలలో వెలితి కనుపించినా మొత్తంమీద పాత్రలచిత్రీకరణ బాగుంది.

సామాన్యంగా ఉమ్మడి కుటుంబాలు, విడిపొయ్యేందుకు, విచ్ఛిన్నమయ్యేందుకు, అన్నదమ్ములందరికీ వివాహమైనతర్వాత నాందిప్రస్తావనలు జరుగుతాయి. రక్తసంబంధం (అన్నదమ్ములు) ఎప్పుడూబలీయమైనది. అమృతతుల్యమైనది. దాని బైటనుంచి ఉమ్మడికుటుంబంలోకి ప్రవహించిన రక్తమే (కోడళ్ళు) క్రమేణా అన్నదమ్ముల రక్తంలో హాలాహలం కలిపి, కక్షలురేపి కుటుంబాన్ని విచ్ఛిన్నంచేస్తుంది. ఉమ్మడి కుటుంబాలలో యిది సర్వసాధారణం. ఏ కుటుంబముగూడా కలకాలం ఉమ్మడిగా వుండలేదు. ఉండబోదు. మానవుల్లో ముఖ్యంగా యింటికోడళ్ళలో సంకుచితత్వం స్వార్థం, యింటిపెత్తనం చలాయించాలనే పేరాశ ప్రబలుతున్నంతకాలం ఏ కుటుంబము ఉమ్మడిగా వుండటం సాధ్యంకాదు, అని చెప్పటం సాహసంకాదు. ఈ సాహసాన్నే ఉమ్మడి కుటుంబం చిత్రం సమర్థిస్తుంది.

''ఉమ్మడి కుటుంబం''-చిత్రంలో, ఆ కుటుంబం విచ్ఛిన్నానికి చూపిన కారణాలు చాలాచక్కగావున్నాయి. పెద్దవాడు పురుపదలి, ఏదోపనిమీద చాలాకాలానికి యిల్లుచేరటం. రెండవవాడు భార్య చెప్పుడుమాటలువిని, ఆమెను పుట్టింటికిపంపి, తానూ సేద్యం మానుకొని ఆమెదగ్గర వుండటం. అతను అత్తగారింటివద్ద నానా అవస్థలు, అవమానాలుపడటం, పెద్ద కథలో ఒక పొట్టికథగా తయారైంది. మూడవవాడు బస్తీలో డాక్టరీ ఉద్యోగం చేస్తూ, అక్కడ ఒక వగలాడి వలలో చిక్కుకొని, భార్యను, యింటిని మరచిపోయి, ఒక్క పైసాకూడా యింటికి పంపకపోవటం, యిక నాలుగవవాడు ఏ పని చెయ్యకుండా నాటకాలాడుకుంటూ తిరగటం, యింట్లో తిండికి లేకపోయినా, కొంగిలించి దాచుకున్న డబ్బులో కొంచెంకూడా పెద్దకోడలు బైటపెట్టకపోవటం. ఇలాంటి కారణాలు ఒకటివెంబడి ఒకటి చక్కగా చూపబడ్డాయి. చాలా కుటుంబాలలో యిది మనం రోజూ చూస్తూవుండేదే, వింటూవుండేదే. వాటినే తెరమీద ప్రత్యక్షంగా చూపారు, యిలాంటివే అందరూ యిష్టంగా చూస్తారుగనుక.

చిత్రంలో పాత సన్నివేశాలు చాలా వున్నాయి. రెండవతమ్ముడు అత్తవారింటివద్ద అవమానపడటం, డాక్టరు బస్తీలో విలాసవతి వుచ్చుల్లోచిక్కి భార్యను మరచటంలాంటివి.

''సతీసావిత్రి'', ''లంకాదహనం''–నాటకాలు కేవలం ''మాబ్'' ను ఆకర్షించేందుకు హాస్యధోరణిలో చిత్రించారు. డోస్ కొంచెం ఓవర్ అయింది.

రామారావు పాత్ర, చిత్రం మొదటినుంచి చివరివరకు వుంటుంది. మిగతావన్నీ చిన్నపాత్రలనే చెప్పాలి. రామారావు, రకరకాల దుస్తుల్లో, రకరకాల డ్యాన్సులతో, పోజులతో, ముష్టి యుద్ధాలతో చిత్రంలో హీరోగా తాను యిక చేయలేనిది లేదంటూ అన్నివిధములా, సాముగరిడీలుచేస్తాడు. నాలుగవ తరగతి ప్రేక్షకులచేత ''ఔను'' అన్న మెప్పునందుకుంటాడు.

సావిత్రి నటనా కౌశలమంతా, తనకు సరైన పాత్రలేనందున వృథా అయిపోయింది. అదే విధంగా మిగతా నటులకుగూడా అన్యాయం జరిగింది. అందరికన్న చిత్రంలో చెప్పుకోతగింది, ''రక్తకన్నీరు'' నాటకం ''ఫేమ్'' నాగభూషణం. జమీందారు పాత్ర చిన్నదైనా మిన్నగానటించి, అందరి గొప్పను సంపాదించి, సినిమా చూసేందుకు ప్రేక్షకులను రప్పిస్తున్నాడు. చిత్రంలో యితని నటన, సంభాషణలు ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ. అట్టే నవ్వుకోవచ్చు. విజయలక్ష్మి నృత్యాలు యువకులను వుద్రేకపరుస్తున్నాయి.

మాటలు అక్కడక్కడా బాగున్నాయి. ''చెప్పాలని వుంది''- అనే ఒకపాట బాగుంది.

ముక్కుసూటిగా ఒక్కమాట చెప్పాలంటేదక్కని కుటుంబ చిత్రం ''ఉమ్మడి కుటుంబం''. ప్రతిఒక్క కుటుంబం హోల్ మొత్తంగా వెళ్ళి చూడదగ్గ చిత్రం. చూచిన వారికి మంచి నీతినికూడా అందించే చిత్రం. ఇంకా ఏంకావాలి?

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకుంపేట—నెల్లూరు

నమ్మకానికి
నాగరికతకు
★
గుండాల
వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

యూపై ఏర్పక్రితం కావలి

చదువు సంధ్యలు

బాలురకు విద్య నేర్పుటకు కావలిలో నాలుగు పాఠశాలలు వుండేవి – మూడు విదిలిద్దు, ఒక హయర్‌గ్రేడు ఎలిమెంటరీ స్కూలు. పిల్లవాడికి 5 పిళ్ళ వయస్సు రాగానే అక్షరాభ్యాసం జరిగేది. ఈనాటి వలె అనాడు పిల్లలకు పరాయి, షర్టులులేవు. గోచిపెట్టుకొని గాని, చిన్న తుండుగుడ్డ కట్టుకొనిగాని, గజం పావలా వెలచేయు రామబాణం కోరాగుడ్డ అభ్యాసేనుకొనిగాని బడికి పోయేవారు. అక్షరాభ్యాసం అయిన నాటినుండి విద్యార్థి నిత్యం వుదయం 6 నుండి సాయంకాలం 6 వరకు బడిలో వుండితీరవలసిందే. ఉదయం చద్దిఅన్నానికి, మధ్యాహ్నం భోజనానికిమాత్రం కొంత విరామం వుండేది. బాలికలు దాలకొద్దిమందివుండే వారు. సాయంకాలం బడి వదిలేముందు ప్రతి పిల్లవాని వలకమీద ఒక నీతివద్యం వ్రాసి యివ్వబడేది; రాత్రి దాన్ని కంఠస్తం జేసి మరురోజు వుదయం అప్పజెప్పాలి; లేకుంటే తీవు వగిలిందే! బడికి రావడంలో సిరి, చుక్క అంటూ పోటీ వుండేది. ఈ గౌరవాన్ని పొందుటకు విద్యార్థులు పోటీపడేవారు. సిరి, చుక్క తర్వాత దెబ్బలే! ఈ వద్ధతివల్ల విద్యార్థులలో న్యాయం శిక్షణకు, క్రమపద్ధతికి ఎంతో అవకాశముండేది.

ఒలో ప్రశ్నలు అడిగేవారు. ప్రశ్నలు ముందుకూర్చున్న విద్యార్థి తో మొదలు పెట్టి, అతను చెప్పలేనప్పుడు వరునగా ఇతర విద్యార్థులనడుగుతూ పోయేవారు. ఏ విద్యార్థి నరైన సమాధానం చెప్పగలుగు తాడో ఆ విద్యార్థి మొదటిసీటును అలంకరించేవాడు. పీరియడ్ అంతంలో క్లాసులోని విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి మొదటి సీటులోవుండే విద్యార్థికి ఆ సంఖ్యగల మార్కులు ఇవ్వబడేవి; తరువాత వరుస క్రమంగా ఒక్కొమార్కు తగ్గింది యిచ్చే వారు. ఈ మార్కులన్నీ మార్కుల రిజిస్టరులో నమోదు చేయబడేవి. ఈ ప్రకారం ప్రతినెల్లకు మార్కులువేసి, మాసాంతంలో ప్రతివిద్యార్థికి వచ్చిన మొత్తం మార్కులు లెక్కవేయబడేవి. ఆ ప్రకారం అందరికంటే ఎక్కువ వచ్చిన విద్యార్థి అనెలకు మానిటర్‌గా నియమింప బడేవాడు. ఆ కాలంలో ఈ గౌరవాన్ని పొందుటకు ప్రతివిద్యార్థి ఎంతో శ్రద్ధతో చదివేవాడు, మొదటివాడుగా రావాలని తహతహవడేవాడు. ఆ రోజులలో విద్యార్థులమధ్య అసూయత వుండేదికాదు. వరస్పర ప్రేమ విశ్వాసాలు, సోదరభావం వుండేవి. మానవజీవితంలో విద్యార్థిదశ పరమోత్కృష్టమైనదనిపించేది. ఈనాటి పాత నవపాఠులు కనుపిస్తే ఒకరి నొకరు ఆలింగనం చేసుకొని, పాత జ్ఞ

శ్రీ ఎం. వెంకట నారాయణయ్య బి. ఎ.

కావలి విధి బడులలో మూడునాలుగు తరగతులు వుండేవి. అక్షరాలు, గుడింతము, వదములు వ్రాయుట చదువుట, ఎక్కములు నేర్పబడేవి. పెద్దబాలశిక్ష, అమరము విధిగా ప్రతి పిల్లవాడు చదవవలసిందే. భారత కథలు బోధింపబడేవి. ఐదారు బడులలో వడ్డీ తిర్పులు కట్టుట వగైరాలు నేర్పబడేవి. బడారేళ్ళకే విద్యార్థికి తెలుగు భాషాజ్ఞానం కలుగుటయేగాక లెక్కలు వగైరాలలో కూడా మంది వునాది పీర్పడేది. వర్తకులు, రైతుకుటుంబాలకు చెందిన పిల్లలు అంతటితో చదువు ముగించుకొని తమ తమ వృత్తులలో ప్రవేశించేవారు.

పైచదువులకు పోవాలనుకునేవారు ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళకుపోయి ఆంగ్లము నేర్చుకునేవారు. ప్రతి విద్యాసంవత్సరాంతంలో, అనగా వేసవి సెలవులకుముందు కావలిలోవుండే డివ్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు అన్ని స్కూళ్ళను తనిఖీచేసేవారు. లెక్కలు, తెలుగు, ఇంగ్లీషు పాఠ్యాంశాలలో ప్రశ్నలను బోర్డుమీద వ్రాసేవారు. విద్యార్థులు వాటికి సమాధానాలు వలకల మీద వ్రాసేవారు. ఇన్‌స్పెక్టరుగారు వాటిని అప్పటికప్పుడు సరిచూచి, ఫలితాలను అప్పుడే ప్రకటించేవారు. ఇది అప్పటి వరిజ్ఞ వద్ధతి.

ఎలిమెంటరీ స్కూలులో చదువైన తర్వాత, హయ్యర్ ఎలిమెంటరీస్కూలులో చేరేవారు. అక్కడ 4 వ తరగతి మొదలు 7వ తరగతి వరకు వుండేది. అప్పుడు ఒక్క తెలుగుతప్ప, తక్కిన సబ్జక్టులన్నీ ఇంగ్లీషులో వుండేవి. ఇంగ్లీషులోనే బోధింపబడేవి. పిల్లలలో చదువుపట్ల ఆసక్తిని పెంచుటకు ఒక వుత్తమపద్ధతి అనుసరింపబడేది. ప్రతి పీరియడ్‌లో మొదటి నగం పాఠాలు చెప్పేవారు; మిగత నగంలో వుపాధ్యాయులుగాని, విద్యార్థులు గాని ఇతర విద్యార్థులను అరిగిన పాఠాయాలు స్మరణకు తెచ్చుకొని అనందిస్తుంటాము. ఈకాలం విద్యార్థులలో అట్టి సోదరభావం కనుపించదు.

కావలిలో 7 వ తరగతి వూర్తిజేసి, వున్నత విద్యకు పోదలచుకున్నవారు నెల్లూరు వి. ఆర్. హైస్కూలులో గాని, సి ఎ. ఎం. హైస్కూలులోగాని చదువు కొనేవారు. కావలిలో అప్పుడు హైస్కూలులేదు. బోర్డుహైస్కూలు 1914 లో స్థాపించబడింది. ఈ స్కూలునుండి 1917 లో ప్రప్రథమంగా ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి. వరిక్షకు విద్యార్థులు హాజరైనారు.. చదివినంత వరకు గట్టి చదువు. ఉత్తీర్ణులశాతం బాలాతక్కువగావుండేది. పెక్కు మంది ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి. చదువుతో సంతృప్తిపడి, పీ తాలూకాపీను గుమాస్తాగానో, పీ కలెక్టరాపీను క్లర్కుగానో పోయేవారు.

ఎన్. ఎన్. ఎల్. సి. అయినపిమ్మట మద్రాసుకుపోయి కాలేజి చదువులు కొనసాగించేవారు బహు అరుదు. అప్పుడు న్యాయవాదవృత్తి బాలా ఆకర్షణీయంగా వుండేది వ్యతిరావంతులైన న్యాయవాదులుండేవారు. బాగ ధనం గడించేవారు. They were shaking Pagoda tree అని ప్రతీతి. అందువల్ల వున్నత విద్యకు పోయేవారు 'లా' లో ప్రవేశించేవారు. ఇవ్వటివలె ఇంజనీరింగు, మెడికల్ కాలేజిల విషయం అసలు వుండేదికాదు. ఇవ్వుడు న్యాయవాదవృత్తి Over crowded అయినందున, అందరూ ఇంజనీరింగు, మెడికల్ కోర్సులకు పోతున్నారు.

కావలిలో అప్పట్లో ఒక మునిసిఫ్ కోర్టు, ఒక మేజిస్ట్రేటు కోర్టు వుండేవి. తాలూకా కచ్చేరి వుండినది. 1914 లో రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు ఏర్పాటైనది. డివ్యూటీ కలెక్టరే ఫస్ట్‌క్లాస్ నేరాలను విచారిస్తు వచ్చినారు.

వినోదాలు – కాలక్షేపాలు

అప్పట్లో కావలిలో సినిమాలు గిసమాలు వుండేవికావు. కార్మికవర్గాలవారు డబ్బుపెట్టి గోలీలు ఆడేవారు. కొంతమంది చిత్ర ఆట ఆడేవారు. కావలిలో అప్పుడు గూడూరు కోటయ్య కంపెనివారు సారంగధర, చింతామణి వగైరా నాటకాలాడేవారు. స్త్రీ పాత్రలను పురుషులే నిర్వహించేవారు. ఆడవాళ్ళు వేషాలు వేసేవాడుకాదు. నాటకాలను ప్రజలు సివంగా చూచేవారు. నాటకాలవల్ల నైతికంగా వతనం కొదువకారనే అభిప్రాయం వుండేది.

హరికథలే ప్రజలకు ఎక్కువ వినోదాన్ని, కాలక్షేపాన్ని కల్గించేవి. అప్పుడప్పుడు తోలుబొమ్మలాట లుండేవి. కూచిపూడి భాగవతులు వగటివేషాలుచేసుకొని, వారంరోజులపాటు అనందవరచి, వ్యాసానుపిండి ద్రవ్యం సంపాదించుకొని పోయేవారు.

అరవైనంవత్సరాలక్రిందటి కావలి చరిత్రను సంగ్రహంగా, కొన్ని అంశములనుమాత్రం వ్రాశాను. ఇవ్వుడు కావలి యెంతగానో పెరిగిపోయింది. జనాభా 20 వేలకు మించింది. ఒక సబ్‌కోర్టు, నిన్న మొన్నటివరకు రెండు మునిసిఫ్‌కోర్టులు; ఒక కాలేజి; మూడు హైస్కూళ్ళు; ఇంకా అనకనంస్థలు వెలసినవి. ఏప్రిల్ 1 తేది నుండి మునిసిపాలిటీఅయింది. కావలి సరి నంపదలతో తులతూగాలని, దేశంలో వున్నతస్థానాన్ని పొందాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను.

——

లోకవృత్తం
లోకసంచారి
(3వ పేజీ కొరవ)

మొగ్గతారు. ఆ పాలన వచ్చిన తర్వాత స్వేచ్ఛలేదని విలపిస్తారు.

కాలం చక్రంవంటిదిగదా!

* * *

ఘన సీమలో సైరకవిప్లవం స్థాపించిన విమోచన నమితిపై మరొక సైనిక తిరుగుబాటు జరిగింది; విద్రోహులకు రాజ్యం స్వాధీనమైనదని అన్నారు.

ఇంతలో అదంతా అబద్ధం అని తెలిసింది.

ఇంతలో మళ్ళీ నిజమని తెలిస్తే ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు.

ఉంక్రుమాప్రభువు తిరిగివచ్చేసూచన మాత్రం కన్పించదు. అయన తెగినదాకా లాగి వదలిపెట్టినాడు. బ్రైనా సన్మానం పొందినాడు. అక్షణంలోనే న్యదేశంలో స్థానభ్రష్టత్వం కలిగింది.

* * *

మనకు అణుశస్త్రముల విషయంలో హామీయివ్వడానికి రష్యా అంగీకరించినదని తెలుస్తున్నది. ఐరాన ద్వారా మనకీహామీ లభించవచ్చును.

తాత్పర్యం?

బ్రైనా మనమీద అణుశస్త్రాలతో దాడిచేస్తే అమెరికా – రష్యాలు కలిసి మనరక్షణకు రాగలవు. ఈ విషయంలో ముందుగా రష్యాయే అనుకూలత చూపడం విశేషం.

మన రూపవంచ ప్రదక్షిణం చేసినందుకు యింతమాత్రం ఫలితందక్కింది.

ఇక, పైదెప్పిన గ్యారంటీతో, మనం అణుశస్త్రాల వ్యాప్తినరికట్టే ఒప్పందంమీద సంతకాలు పెట్టవచ్చునా? ఈ వైనం త్వరలోనే తెలుస్తుంది.

* * *

వీత్‌నాంలో యుద్ధంఆగలేదు. ఐరాన కార్యదర్శిద్వారా ఈసారి శాంతివచ్చేట్లుంటే స్వతంత్ర వీత్‌నామ్ అసియాలో యుగో స్లావియావలె వుటుందనే భావం మళ్ళీ ప్రైవపడ్తున్నది. ఉత్తర వీత్‌నాం అటు మాస్కో, ఇటు పెకింగ్ యజమానులకు దూరంగా వుండదలచిన, ఇది సాధ్యమవుతుంది.

——

తిరుపతి ధర్మశాల

గూడూరుచున్న ప్రాధాన్యతలు రెండు-ఒకటి మైకాకేంద్రం కావడం, రెండు తిరుపతికి ముఖద్వారం కావడం. మైకా వ్యాపారవర్గమగా ఎట్లా వర్ధిల్లుతున్నదో; ఈ తిరుపతి దేవుడిపై భక్తికూడా అట్లనే వ్యాపారవర్గమగా వర్ధిల్లుతున్నది. కొండయి గేట్ వే ఆఫ్ ఇండియా అయితే; గూడూరు గేట్ వే ఆఫ్ తిరుపతిగా ప్రఖ్యాతి బడసింది.

గూడూరులో తిరుపతి దేవస్థానంవారి ధర్మశాల వొకటి వీర్పడాలని, తిరుపతి వెళ్ళే యాత్రికులకు వసతి సౌకర్యాలు కలగజేయాలని అనాదిగా వొక కోర్కె వెల్లడింపబడుతూ వచ్చింది. అది యీ మధ్యన యీడేరింది.

తిరుపతి దేవస్థానం కమిటీవారు గత జూలానుండి గూడూరు రైల్వేస్టేషన్ వెనుక రోడ్డులోవున్న వొక భూవిభవనాన్ని స్వాధీనంచేసుకొని తిరుపతి యాత్రికుల సౌకర్యార్థం వొక ధర్మశాలగాను, నమాదార కేంద్రంగాను నిర్వహిస్తున్నారు. ఉచిత గదులు మూడు, ప్యాడ, మంచం, ఫ్లష్‌అవుట్ స్నాన సౌకర్యం వున్న నాలుగుగదులు యిందులో వున్నవి. ఈ నాలుగు గదులకుమాత్రం రొజుకు 2 రూపాయల బాడుగ వసూలు చేస్తున్నారు.

దేవస్థానానికి సంబంధించిన నమాదారాన్ని యాత్రికులకు తెలియజేయడానికై రైల్వే ప్లాట్‌ఫారంపై వొక దిన్న నమాదార విభాగం పనిచేస్తున్నది. ఒక లోయర్ డివిజన్‌క్లర్కు, వొక అటెండరు యిందులో పని చేస్తున్నారు. ధర్మశాలలో మేనేజరుగా ఎజ. కృష్ణయ్య పని చేస్తున్నారు.

యాత్రికుల సౌకర్యార్థం మార్చి 21 తేదినుండి గూడూరు– తిరుమల బస్సు ధర్మశాలనుండి బి. బి. డి. వారు నడువు తున్నారుకూడా. ఉదయం 9 గంటలకు గూడూరు ధర్మశాల వదలి రైల్వేస్టేషన్‌లో కాసేపు ఆగుతుంది. అక్కడనుండి వాయుడుపేట, కాళహస్తి మీదగా తిరుపతి కొండమీద మధ్యాహ్నం 12 గంటల మీదట చేరుతుంది. మళ్ళీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కొండమీద నుండి బయలుదేరి సాయంత్రం 5 గంటలమీదట గూడూరు ధర్మశాల చేరుతుంది. బస్సుచార్జి రు. 3–70 పైసలు. నేరుగా కొండమీదకు వెళ్ళేబస్సు కనుక యాత్రికులకు ఎంతో అనుకూలమైనది. బస్సు ఎప్పుడూ నిండుగానే పోతున్నది.

ఇంకొక రెండు బస్సులైనా నడవడం బాగుంటుంది. అంతేగాక గూడూరునుంది వేకువనే బస్సు బయలుదేరేట్లుంటే వుదయాన్నే తిరుపతిస్వామిని దర్శించుకొని మళ్ళీ సాయంత్రానికి తిరిగివచ్చేదానికి ఎంతో బాగుంటుంది. ఈ విషయాన్ని త్వరలో వొనకూడగలవని ఆశిస్తాం.

డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డి మృతికి సానుభూతి

20 తేది డాక్టరు వి. కృష్ణస్వామి అధ్యక్షతన జరిగిన రోటరీక్లబ్బు సమావేశంలో డాక్టరు వుప్పలపల్లి రామచంద్రారెడ్డి మరణానికి గాఢ సానుభూతిని ప్రకటిస్తూ తీర్మానించారు.

సమావేశంలో డాక్టరు సి. రాధాకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిగారికి వైద్యశాస్త్రంలో గల ప్రతిభావ్యుత్పత్తులను, ధైర్యసాహసాలను, కార్యదీక్షను, సేవానక్తిని వుగ్గడించారు. కాను సర్వీస్‌లో చేరకముందు అరుమాసాల పాటు వారివద్ద పనిచేసి గొప్ప అనుభవాన్ని పొందానని; అదరణశీలి అన్న శ్రీ కాదసీ రామచంద్రారెడ్డిగారి అపూర్వార్పణం తనను ముగ్ధుణ్ణిచేసిందని చెప్పారు. సిమ్మటి క్యాన్సర్ వ్యాధి తన్ని వారణశై తీసుకోవలసిన దర్శనంగూర్చి కూడా డాక్టరు రాధాకృష్ణారెడ్డి మాట్లాడారు. గూడూరు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ అవరణంలో సెప్టిక్‌ట్యాంకు శేవటకీని నిర్మించి యిచ్చుటకు వాగ్దానంచేసిన శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారికి ధన్యవాదములు చెప్పారు.

రైలుక్రింద మరణం

15 తేది ఉదయం ఆర్. పి. ఎఫ్. సీనియర్ రక్షక్ శ్రీ ఎజ. దేవరాజ మొదలియార్ (50) ఓవర్‌బ్రిడ్జి సమీపంలో గూడ్సుక్రిందపడి దుర్మరణం పాలయ్యాడు. ఈ ప్రమాదనమయంలో మొదలియార్ వూర్తి యూనిఫారమ్ ధరించి, వారి విధి నిర్వహణలో వుండినారు. పోస్టుమార్టెమ్ జరిగింది.

ఫోన్లు పలుకుతున్నాయి!

బిల్లులు చెల్లించని కారణంగా మూగవోయిన గూడూరు రైల్వేఎక్స్‌చేంజ్ ఫోన్ నెం. 3, రైల్వే పోలిస్టేషన్ ఫోన్ నెం. 29 వారాంతరంనుండి పలుకుతున్నాయి. ఇరముందు ఇలాంటి విమాతం కల్గింది ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టరనే ఆశిస్తాము.

టోర్నమెంట్సు

గోవిందరాజుల మెమోరియల్ వుఖ్ బాల్ టోర్నమెంట్సు మే మొదటివారంలో జరుగుతాయట అంధ్ర, మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలకు చెందిన క్లబ్బులు, టీములు ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు. వివరాలు కార్యదర్శి శ్రీ వూడి లక్ష్మినారాయణగారివల్ల తెలిసికోవచ్చును.

——

పంచాంగం

వర్షయోగము

ఏప్రిల్ 30; మే 1, 2, 5, 6, 7 తేదులు వర్షయోగనూచనలు.

కర్తరి

మే 7 తేది మొదలు 28 తేది వరకు వాస్తుకర్తరీ. కూపగృహాదులు ఆచరించరాదు.

వైవాహిక ముహూర్తములు

ఏప్రిల్ 30; మే 3, 4, 5 తేదుల వైవాహిక ముహూర్తములు.

ఏప్రిల్ తిథులు

29 శని వంచమి ఉ. 8-28 గంట
30 ఆది షష్టి ఉ. 7-48 గంట

మే నెల తిథులు

1 సోమ సప్తమి ఉ. 7-46 గంట
2 మంగళ అష్టమి ఉ. 8-06 గంట
3 బుధ నవమి ఉ. 9-03 గంట
4 గురు దశమి ఉ. 10-08 గంట
5 శుక్ర ఏకాదశి మ. 11-08 గంట

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

బుచ్చి సమాగమం

(5 వ పేజీ తరువాయి)

పక్షంగా శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి స్వాగతం చెప్పారు. పెద్దతరం నాయకులకు చిన్నతరం నాయకుడు స్వాగతమిచ్చినట్లుగా సగౌరవంగా, జాగ్రత్తగా వట్టి దగ్గరపెట్టుకొని స్వాగత వచనాలు పలికారు. తర్వాత గోపాలరెడ్డిగార్నిగూర్చి శ్రీ ఆర్. డి. ఆర్. గారు మాట్లాడుతూ కళంకరహితం, మచ్చలేని జీవితంగడిపిన శ్రీ గోపాలరెడ్డి ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరు కావటం సర్వవిధాలా అర్హమైవున్నదన్నారు. తర్వాత చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ యిద్దరు పెద్దనాయకులూ ఏకవేదికమీద చేరడం అపూర్వ విషయమన్నారు. ఇద్దరూ నలభైసంవత్సరాలుగా జిల్లాకు పేరుతెచ్చినవారన్నారు. సువర్ణముఖినదికి బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి హయాంలో బ్రిడ్జివస్తే, గోపాలరెడ్డిగారి హయాంలో పెన్నకు బ్రిడ్జి వచ్చిందన్నారు. ఆతర్వాత యితీవల జిల్లాకు అంత పెద్ద పనులు సాధించి తేగలిగిన నాయకులెవరూ లేరన్నారు

తర్వాత బి. సి. కొండయ్యగారు మాట్లాడుతూ తరతరాలుగా సంఘర్షణలో వుండిన రెండుకుటుంబాలు యీనాటికి ఏకం కావడం చరిత్రాత్మకమైన విషయమన్నారు. దార్శితక వెల్లువలో యీ యిద్దరూ మహావక్తులుగా కొట్టుకొని వచ్చి జిల్లాకు పేరు తెచ్చారన్నారు. జిల్లాలో ఏర్పడిన కొన్ని అత్యవసర పరిస్థితులవల్ల వారి ఐక్యత ఏర్పడిందని, యీ ఐక్యత యింకా కొనసాగాలని, యింకా సత్ఫలితాలను సాధించాలని ఆశిస్తున్నట్లుగాచెప్పారు. ఒకప్పుడు Agitator (వుద్యమకర్త)గా, తర్వాత మంత్రిగా, పాలకుడుగావుండి యిప్పుడు గోపాలరెడ్డిగారు గవర్నరు కావడంబట్టిచూస్తే ఆయన రాజకీయాలలో సిద్ధుడయ్యాడా అనిపిస్తుందన్నారు.

చాలా విపత్కర పరిస్థితిలో వారు గవర్నరు అవుతున్నారని, యు. పి. లో సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం వుంటుందనేదానికి ఆస్కారంలేదని, బహుశా 2, 3 నెల్లలోనే గవర్నరుపాలన అనేది అక్కడ శరణ్యం కావచ్చునేమోనని, అందువల్ల అతిభారమైన, క్లిష్టమైనబాధ్యతను గోపాలరెడ్డిగారు మోయవల్సి వుంటుందని గుర్తుకుతెచ్చారు. గవర్నరుగా బహుశా ఆయనకి అయిదేళ్లూ పరీక్షా సమయమేమోనన్నారు.

ఇక గోపాలరెడ్డిగార్ని గురించి వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడుతూ spotless character అనేది రాజకీయాల్లో పెద్ద certificate కాదేమోనంటూ Strong-man will always have strong opposition - బహుశా గోపాలరెడ్డి వ్యక్తిత్వంలో ఇది వర్తించదేమోనన్నాడు. గ్రూపు కట్టని రాజకీయవాది ఏం రాజకీయవాది-అనే విమర్శ గోపాలరెడ్డిపట్ల తరచు వినబడుతుందని అంటూ గ్రూపుకట్టినవారినంతా కడదాకా చూసుకుంటే వారిగిందేమీ కనపడదని, అట్లనే గ్రూపుకట్టని గోపాలరెడ్డి కోల్పోయిందేమీలేదనిపిస్తుందన్నారు. వారు రాజకీయాల్లో తన స్థాయినీ, stature నూ పెంచుకుంటూనే పోతున్నారనీ పేర్కొన్నారు శ్రీ కొండయ్య.

తర్వాత బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడారు. వారి ప్రసంగం ఎంతో హుందాగా, సంయమభాషణంగావుండింది. వారి ప్రసంగంనుండి కొన్నిభాగాలు:

"బుచ్చిరెడ్డిపాలెం చరిత్రలో చాల ముఖ్యమైనదినం. బుచ్చి గర్వించదగిన రోజిది. పరాయి రాష్ట్రానికి గవర్నరుగా పోతున్నారు మన గోపాలరెడ్డి. 1936 లో ఆయన ఎలక్షన్లలో గెలిచినప్పుడు రాజాజీ అయన్ను వొక ముఖ్యమైన శాఖకు మంత్రిగా చేసినదిమొదలు యీ 31 సంవత్సరాలుగా వివిధమైన తొణుకు బెణుకు లేకుండా చక్కగా, అధికార దురహంకారం లేకుండా రాజకీయాలలో ప్రవర్తించారని చెప్పక తప్పదు. జిల్లాలో పరిచయాలు, బంధుత్వాలు ఎక్కువగా వున్నవారంకాబట్టి మేము సంఘర్షణపడ్డామేమోకాని పర్షణమాత్రంపడ్లేదు. ఒకర్నొకరం వ్యక్తిగతంగా దూషించుకొన్నదేమీలేదు. పరిణి కలుదేస్తే కొంత చేసాయేమోకాని మేము మాత్రం మారలేదు, మా మనసులు మారలేదు.

"31 సంవత్సరాలపాటు మంత్రాంగంలోను, మంత్రాంగం దావులోనువుంటూ స్వకీయమైన అభిలాషలులేకుండా నెగ్గుకొచ్చారు గోపాలరెడ్డి. ఎక్కువ మర్యాదతో యీ రాజ్యాంగ పంజరంలోనుంచి బయట పడ్డారు. 1936 లో రాజాజీ ఆశీర్వచనాలు ఎట్లావున్నాయో యీనాడుకూడా అట్లనే వుంటాయని నమ్ముతున్నాను.

"ఈ కాలం రాజకీయాలు బాగా మారిపోయాయి. పూర్వకాలంలో విష్ణుశర్మ పంచతంత్రం రచించి రాజ్యాంగతంత్ర మంత్రాంగాలనుగురించి వుపదేశాలిచ్చారు. ఈ కాలంలో ఆ వుపదేశాలు లేవుగాని; తంత్రాలు, కుతంత్రాలుమాత్రం ఎక్కువవుతున్నాయి. ఆత్మలాభం,మిత్రభేదం ఎక్కువైంది.

"గవర్నరు పదవిఅంటే రోజా పరుపుమీదఆసనంకాదు; ప్రతి రోజాలో వొక ముల్లు వుంటుంది. పట్టుపరుపులున్నా పట్టకార్లవంటి కంటకాలుంటాయి. శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ అన్నారు పూర్వం- India that is Bharat that is U.P. అని. అట్లాంటి యు. పి. కి గవర్నరుగా పోతున్నారుకాబట్టి మనం అనురాగంతో హెచ్చరించాల. అది Uttar pradesh కాదు, Upper pradesh. భిన్నభావాలున్న రాష్ట్రం, బహుజాగ్రత్తగా ప్రవర్తించాలని ఆయనకు తెలిసినా అయినా మనం హెచ్చరించాల. ముందు పశ్చిమ బెంగాల్ కు పోతారనుకున్నారు. కాని యు. పి. కి వేశారంటే అందులో ఆయన ప్రతిభ పైవారికి కనపడకపోలేదు.

"అధరం కదిలీకదలకుండా మాట్లాడాల గవర్నరు. మాట్లాడాల్సిందే,అనేక విషయాలమీద, కాని కొద్దిగా మాట్లాడం నేర్చుకోవాల గవర్నరు; షేక్స్పియరు చెప్పినట్లు చెవి యిచ్చేటప్పుడు అందరికీ యిచ్చినా మాట్లాడేటప్పుడు మాత్రం జాగ్రత్తవహించాల. అనేక గలభాలు రేగుతున్న యీ సమయంలో గవర్నరుగా కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సరిఅయిన సంధిచేసే సమరసవ్యక్తివుండాలి. ఆయన సమర్థులుగా వ్యవహరించగలరని ఆశిస్తాం. ఆంధ్రకు మంచిపేరు తీసుకొని రాగలరని అభిలషిస్తాం.

"ఆంధ్రకు గవర్నర్లుకాస్తి- గిరి, అనంతశయనం అయ్యంగార్, శేలం వస్తారాలు. ఇది యితర రాష్ట్రాలవారికి వొకవిధంగా ఈర్ష్యకావచ్చు... గోపాలరెడ్డి గవర్నరుగా పోయేటప్పుడు మనం ఎంత సంతోషిస్తున్నామో గవర్నరు పదవివచ్చేటప్పుడు మంచిపేరుతోవస్తే అప్పుడింకా గౌరవిస్తామని మనవిచేస్తున్నాం. ఒకవేళ అక్కడ గవర్నరు పాలనవచ్చినా వరిపాలనపద్ధతిలో బాగా అనుభవం వుంది కాబట్టి అప్పుడుకూడా రాణించగలరని మనసారా ఆశీర్వదిస్తున్నాను" - అన్నారు.

తర్వాత గోపాలరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. "ఈరోజు చైత్రపూర్ణిమ; బుచ్చి ఆనందంగా తిర్నాళ్ల చేసుకొంటున్నది. నా జీవితంలో కొత్తఘట్టం ప్రారంభమైంది; మద్రాసు, కర్నూలు, హైదరాబాద్, ఢిల్లీ; ఇప్పుడు మళ్లీ లక్నోలో మజిలీ. గవర్నరుగా కొత్త అనుభవం.... రాజాజీతో ఆరంభమై, నెహ్రూమంత్రిత్వంతో సమాప్తమైంది నా ప్రత్యక్ష రాజ్యాంగ జీవితం. ఇప్పుడు ఎంతపైనవున్నా ఎంతో మరుగ్గా, రాజకీయాలకు దూరంగా వుండాలి; రాజకీయాల్లో వొక అంతర్వాహినిగా వుండాలి. కాంగ్రెస్- కాంగ్రెసేతరులనే విభేధాన్ని పూర్తిగా మర్చిపోవాలి.

"ఉత్తరప్రదేశ్- అన్ని పుణ్యక్షేత్రాలూఅక్కడేవున్నాయి, 54 జిల్లాలు, 9 విశ్వవిద్యాలయాలు; గంగ యమునల సంగమం; భారతదేశంలోని అన్ని సమస్యలూ అక్కడే వున్నాయి. కొన్ని జిల్లాల్లో విపరీతమైన క్షామం, సాంస్కృతిక, విద్యా విద్యార్థి సమస్యలు- అన్నీ అక్కడే వున్నాయి. భాషా సమస్యకూడా.

"..అధికారం చెలాయించాలనే ఆసక్తి నాలో తగ్గుతూ వచ్చింది; గాంధీ, రాజాజీ నెహ్రూ, యూనివర్సిటీ వ్యవహారాల్లో సి. ఆర్. రెడ్డి.- వీళ్ళ కింద పని చేశాను... ముఠాలు కట్టలేని రాజకీయవాదినన్నారు. నేను (successful Politician) కాదేమో. కాని ఇంతకాలంపాటు రంగంలో వుండగలిగానంటే మరొకవిధంగా (successful politician) యేమోననికొంటానుకూడా.

"ఇక శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు -కాంగ్రెస్‌లో వారికి ఎన్ని ఆకర్షణలువున్నా వారు తన సిద్ధాంతాల్ను వీడలేదు. అందువల్లనే, ప్రత్యేకించి అందువల్లనే వారంటే నాకు గౌరవం. ఎన్ని ఎరలు వేసినా వారు కాంగ్రెస్‌లో చేరనందువల్లనే గౌరవం; రాజకీయగౌరవం. అట్లనే యింతకాలం ఎన్ని గొడవలొచ్చినా కాంగ్రెస్‌ను వదలకుండా వుండగలిగినందుకు నన్ను నేను అభినందించుకుంటున్నాను.

"వారు సోమశిలకోసం ఆదినుండీ ఎంతో ప్రయత్నం చేశారు. నాగార్జున సాగర్‌వచ్చి సోమశిలను మింగేసింది. అయినా వారు సోమశిలకోసం ప్రయత్నిస్తుండగలరని ఆశిద్దాం. ఎన్నో రాజకీయ భేదాభిప్రాయాలున్నా వ్యక్తిపరంగా ఏ గొడవలూలేకుండా గడిపాం. బుచ్చి రాజకీయాలకు నేను యెప్పుడూ దూరంగానే వున్నాను. ఇంతవరకూ ఒక్కతూరికూడా నేను బుచ్చిలో ఏ ఎన్నికలో పాల్గొనలేదు. గవర్నరుగా నేను ఉత్తరప్రదేశ్ కు పెద్దగా మేలుచేయలేకపోయినా అపకారమేమీ చేయకుండా మాత్రం బయటపడగలనని ఆశిస్తున్నాను...." అని ముగించారు.

శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డిగారి వందన సమర్పణ ఆడంబరంగావుండినా ఎంతో ఆత్మీయంగా, హృత్పూర్వంగా వుండింది.

సభ అయిపోయి తిరిగివస్తుంటే ఒక విషయం కొంతుక్కుమన్నది-నెల్లూరునుంచి బుచ్చికి 10 మైళ్లు సిమెంటురోడ్డువున్నా, అక్కణ్ణుంచి వూళ్లోకి దాదావు అరమైలు తారురోడ్డు-గతుకులతో పరమచండాలంగా వుంది. ఇంత సంపన్నమైనగ్రామం, ఇంత ప్రముఖమైనగ్రామం ఈ క్ష మైలు రోడ్డు వేయించుకోలేని దుస్థితిలోవున్నదా అని ఆశ్చర్యపోయాను, ఆవేదనపడ్డాను. అంతకంటే యింకేంచేయగలను?

— మా ప్ర. వి.

నెల్లూరులో గత కొన్నినెలలుగా నివాసమేర్పర్చుకొనివున్న అమెరికా పీస్‌కోర్ వాలంటీర్ యువకత్రయం-రిచర్డ్ ఫ్లీషర్, రేండ్ వెల్చ్, జేమ్సు ఓ రూర్కెగారలు 'సైన్సు టీచర్సు వర్క్‌షాపు'అనేపేరుతో మూలపేటలో యిప్పటివరకు దాదాపు 60, 70 జి. వ. హైస్కూలు సైన్సు టీచర్లకు సైన్సు ప్రయోగవిషయాలపై అధునాతన శిక్షణయిచ్చారు. ఎక్కడో అమెరికానుంచివచ్చి నెల్లూరు జనంమధ్య మన లతూ పుంఖడమంటే సులభమైన పనికాదు. అందులో అమెరికా సి. ఐ. ఏ. పైన దేశంలో రేగిన గొడవలతర్వాత ఎన్నో అపోహలకు గురికావల్సివచ్చినా సార్థకమైన కృషిలోనే పాల్గొన్నారు.

డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

మొదలగు అనేక సంస్థల సమ్మాన్యాలనము మీ విశిష్టగుణ ముద్రాంకితమై తనరారుచున్నవి. బాలల ఫిలిముల మొదలు ప్రాథసాహిత్యసంస్థలు మీ యాజమాన్యమున సనలతో అలరులతో కీర్తివల్లరులను సాగించుకొనుచున్నవి. ఈ అనుబవములన్నియు ఏ ప్రాంతమునగాని ఏ పదవియందుగాని తమకు ఒక సౌలభ్యమును, ఒకస్నేహిత భావమునుకలిగించి తోడ్పడగలవు.

ఇక దేశారాధనము - ప్రజాసేవ మీ జీవితపు రెండు ఊర్పులు. మీరుపాల్గొనని జాగరణ జాతీయోద్యమములేదు; దక్షిణాపథమున తమరు చవిచూడని జైలుపాకములేదు. కావుననే నూనూగు మీసాల నూత్నయౌవనమునందే మంత్రులై, ఈనాటికి మకుటాయమానమైన రాజపాల పదవీ ప్రాప్తిఁపొందినారు. తమ రాజకీయ జీవన మృణాళకాండము ఎదిగిఎదిగి నేడు నయనోత్సవముగ ఒక సురభిళ రాజీవమునురూపొందినది. ధన్యజీవులు తమరు రెడ్యగ్రణీ! తమ పరిచయము గలిగిన వ్యక్తులు,సంస్థలు ధన్యతరములు; మిమ్ము కనిన వంశము-మిమ్ము పెంచి పెద్దజేసిన నెల్లూరుమండలము ధన్యతమములు! ఇదే అభినందన పరంపర!

శుభకరమైనను, గౌరవప్రదమైనను యీ వీడ్కోలు మమ్ము రుద్ధకంఠుల చేయుచున్నది. అందుచేతనే ఆనందపు కన్నీటి ముత్యాలకానుకను తమకు సమర్పించుకొనుచున్నాము. ఇవి హృదయాంతరాళ ధర్మవాంఛాజనితములగుటచే శుభస్కరమై తమ ఆర్యావర్త వాసమును యిప్పటి బంధుమిత్ర మధురస్మృతులు మనోజ్ఞము చేయగలవు. సీమాతీతమైన తమ భావసరణి మమ్ము విడనాడదనియే మా విశ్వాసము. మహాశయా! ఆనందముతో బయలుదేరి, ప్రాభవముగా గడిపి, సుఖముగా తిరిగి రమ్ము! ఈ పదవి విశాంతిపూర్ణమగుట గూడ ఒకశుభమే! తమ సారస్వతకృషికి, మిత్రగోష్ఠికి సద్వినియోగము చేయగలిగిన అమూల్య అవకాశమిది. నెల్లూరు మండలియుల హృదయకవాటములు తెరచియేయుంచి, పండుపు తొడుపుతో సదా తమకై వేచియుండగలరు. తమఖ్యాతి పచ్చతోరణముంగట్టి నిండు మనముతో తమకు స్వాగతము బలుకుటకు వేచియుండగలదు.

సరసమతులైన తమకు—

గోదావరీ సలిలముల రసతరంగితము చేసిన వీరభద్రారెడ్డి పాండిత్యము వాదోడు అగునుగాక!

యోగివేమన ధర్మనిరతి- హేమారెడ్డి మల్లమ్మ పాతివ్రత్యము తమ జీవితనావకు చుక్కానియగుగాక!

కాటయ వేముని భావుకబలీర్యము, ఆయన లిభిగిసౌభాగ్యము తమకు రక్షరేఖలగుగాక!

పద్యకవర్తుల కావ్యకర్త - మహీపతి మల్లారెడ్డి వరోగరిమ తమ పాలనాధికారమునకు వదనుబెట్టుగాక!

కర్పూర వసంతరాయల రసికకళతలాస్యలోలత తమ లలిత కళాభిరుచులను ప్రోదిసేయునుగాక!

వేమభూపాలుర కవితా పోషణము, వారి అఖకంక దైవారాధన పారవశ్యము తమ భూతలవాంఛలను దైవిక వాసనలతో నింపుచుగాక!

రంగనాథ రామాయణకర్త గోన బుద్ధారెడ్డి సృష్టించిన తల్లి సీతమ్మ- తమ గిందు సంసారమునకు నిత్యకుంకుమవెట్టి, తమ కావ్యకన్యలకు తాయెత్తులు కట్టునుగాక!

రాజకీయములలో, నిర్లిప్తతై వుండిన ఓమండూరు పెదరామస్వామిరెడ్డి ధర్మనిరతి తమ దృఢవిశ్వాసములకు రక్షకకవచము అగుగాక!

సర్వేశ్వరుడు ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములను, ప్రాభవప్రతిష్ఠలను, జీవిత ద్వితీయ షష్టి ఉపోష్ముఖులైన తమకు, యీ షష్ట్యబ్దిపూర్తి శుభసమయమున ప్రసాదించి కలకాలము మనుచుగాత!

ఇవే మరల మా ధన్యవాదములు.

— —

ఆటల పోటీలకు దరఖాస్తులు

విడవలూరు ఓల్డు స్టూడెంట్సు అసోసియేషన్ ఆరవ వార్షికోత్సవ సందర్భమున నెల్లూరుజిల్లా స్థాయిలో మేనెలాఖరులో గాని లేక జూనెల మొదటివారంలోగాని ఆటలపోటీలు, వైజ్ఞానిక పోటీలు జరుపబడును.

పై పోటీలలో పాల్గొనదలచినవారు మేనెల 20 తేది సా॥ 5 గం॥ లోగా ప్రవేశరుసుము, దరఖాస్తులు, స్పెక్రెటరి, ఓల్డు స్టూడెంట్సు అసోసియేషన్, విడవలూరు — కోవూరు తాలూకా అడ్రసుకు పంపవలెను.

ప్రవేశరుసుములు:-

(1) బ్యాడ్‌మింటన్ (5 గురు) రు. 5/-
(2) వాలీబాల్ (6 గురు) రు. 6/-
(3) చెడుగుడు (7 గురు) రు. 7/-
(4) నాటికలు (45 ని. మించరాదు) రు. 5/-
(5) ఏకపాత్రాభినయము (15 ని. మించరాదు) రు. 3/-
(6) ద్విపాత్రాభినయము (10 ని. మించరాదు) రు. 3/-
(7) నాటకములందు (పౌరాణిక) ఒకసీను (30 ని. మించరాదు) రు. 5/-

నిబంధనలు:-

(1) నెల్లూరుజిల్లా నివాసస్థులై యుండవలెను.
(2) కమిటి నిర్ణయమునకు కట్టుబడి యుండవలెను.
(3) మేకప్, భోజనాదులు పోటీదారులే భరించుకోవాలి.

కె. హరినారాయణరెడ్డి,
సెక్రెటరీ - విడవలూరు.

అసోసియేషన్ సభ్యులకు ఒక గమనిక

విడవలూరు ఓల్డు స్టూడెంట్సు అసోసియేషన్ నూతన కార్యవర్గ ఎన్నిక మేనెల 7 తేది సా॥ 4 గం॥కు హైస్కూలునందు జరుగును. విడవలూరు స్కూలు పాత విద్యార్థులందరు విచ్చేయవలసినది.

-- ఇట్లు - కార్యదర్శి.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)